

309212 | పతి దినము | ప క టిం ప (బడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మార్చి నెల 16 వ తేది శనివారము } No. 287
సంపుటము. ౪. } పిం గ. శ నా మ సంచిక ౨౮౭

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతనికొకప్పుడు రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు కీరీటువంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను, గండములను తొలగించు, పొతగొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

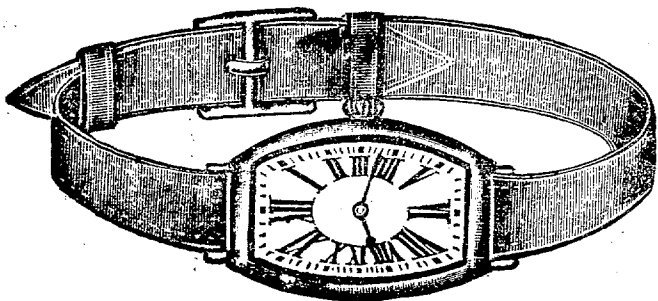
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధి కారిణి (28)

వనోపధిసారసవరిల్లా నుండి మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను చర్మవ్యాధులను అన్ని విధములైన రోగములను తొలగించును. కీరీటువలన పొతగొప్పలను, మచ్చలను, గండములను తొలగించును. పొతగొప్పలను, మచ్చలను, గండములను తొలగించును. పొతగొప్పలను, మచ్చలను, గండములను తొలగించును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్, 144, ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

(1049)

ఎలక్ట్రా వాచీలు

మీదమైన తేడా లేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, నావికాదళమునకు,

వ్యాయామ క్రీడాకారులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు కూడ గలవు. సమ్యక్మైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైన కాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱి వద్దను దొరుకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్ ఫ్లనేడు, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

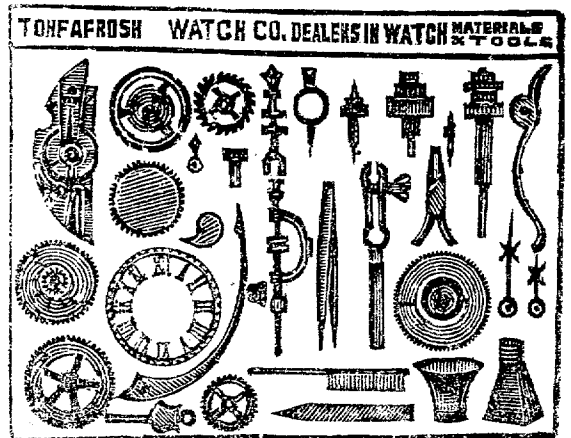
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of [669]

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the

Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

కొట్టలాగు

ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.

(821) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

AWARDED
GOLD MEDAL 490

IN THE
BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO

THE WORLD-RENOWNED
OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 2-0-0 1 dram. 3 dram. Card.
0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils Best for the Hair.

Prize Rs. 1, and Postage Extra.

Sample Free on sending 1 Anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

K. B. JOSHI & Co,

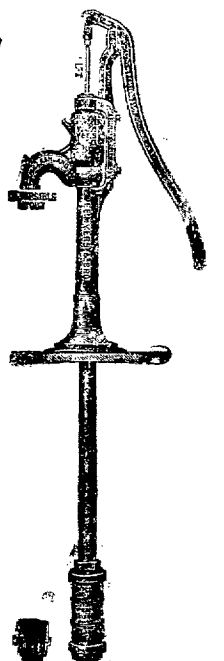
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deep wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

బోల్చుచునందలి కాంతిని కేతనమునందు గల ఆంధ్ర విద్యార్థి యొక రిట్టు (వాయుచున్నాడు:— కాంతిని కేతనా శ్రమమునందు బహుకాలమునండి విద్యార్థులచేతనే ఇంగ్లీషు లోన, బెంగాలీలోన కొన్ని లిఖితపత్రములు నడుపబడు చున్నవి. ఈ పత్రములు క్లాసులనుసరించి ఒక్కొక్క క్లాసు లో నున్న విద్యార్థు లొక్కొక్క పత్రము నడపు భారమును కలిపించి, అందులో ఒకరిని ఎదిరుచునగా నియమించి, మిగత వారు వ్యాసములు, కథలు, పద్యములు, చిత్రపటములు, మొదలగునవి చేయగలిగి సంకలనకు స్వయముగ చేసియు, చేయలేని వానిని ఇతరులవద్దనుండి తెచ్చియు యెదిరుచుకు సహాయము చేయుదురు. ఆపత్రము పూర్తి కాగానే రిడింగ్ రూములో పెట్టి వేసెదగు. ఇతరవిద్యార్థులందరూ పెట్టిచదువుకొందురు. ఇప్పుడు నడుపబడుచున్న పత్రములలో కొన్నిటి నామముల నీట తేల్చిండును:— ఇంగ్లీషులో 'The Asram', బెంగాలీ లో, ప్రభాతిము, పీఠికా, బానాన్, లాదామ్, కాంతిమొదలగునవి; యింకను కొన్ని కలవు. అదిగాక యిప్పుడు నాంగ్లమునందు 'Magazine' రూపముగా సొక పత్రమును ఏర్పాటుచేసి అందు ఆర్యసంబంధమైన వార్తలన్నియును, ఇంకను కొన్ని విషయములు (వాసి, ఆచార్యులచి ఆర్యుల ములకు గూడ సంబంధములే యభిప్రాయముతో ఆచార్యుల నుకు కావలసిన యావశ్యకముల నన్నిటి తెల్పించినారు. దానికొరకై గృహమొకటి గూడ నిర్మించబడుచున్నది.

విద్యార్థులలో సాహిత్యసృజనము వెల్లడగుగా వెలపించుటకై సాహిత్య సభలు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ సభయొక్క భారము విద్యార్థులలోనే వైఖానులలో చదువుచున్నవారైనందును. పద్యములు, కథలు, నాటకములు, రెసిటేషనులు మొదలగునవి యీ సభయందు జరుపబడును. పద్యములు, కథలు, నాటకములు, సామాన్యముగా విద్యార్థులే వ్రాయుచుండును. ఈ సభలో బాద్యపుగా శ్రీ కామరూపాకే సభాధిపత్యము వహించును. వారులేని సమయములలో నింక సేవలైన సభాధిపత్యము వహించును. ప్రథమమున గాయకదళము కొన్ని సుమధురమగు పాటలు పాడినతరువాత కార్యక్రమ మారంభమగును. కార్యక్రమము తియి పూర్తి కాగానే సభాధిపతి జరిగిన కార్యక్రమము సంత యు చక్కగ వివరించి విద్యార్థులలో చక్కగ సాహిత్య సృజనము వృద్ధిపొందునట్లును, సాహిత్యమునందు ప్రవేశించుటకు తగు మార్గములను చూపుచు ఒక దీర్ఘమగు ఉపన్యాసము నిర్దుట. వారి యుపన్యాసము సమాప్తికాగానే మంగళ గీతములతో సభాసమాప్తి గాంపబడును. ఇట్టిసభలు ప్రతివారమునందును జరుపబడును.

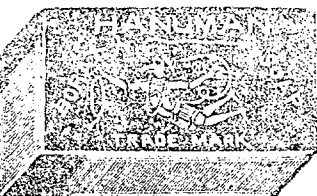
నెలకు రెండు పర్యాయములు డిబ్బేటింగు కల్పు జరుపబడును. ఈ కల్పులో నేదో యొకవిషయమును తీసికొని ఒక వైపువారు శ్రమివరకు డిబ్బేటు చేయుదురు. అదిగాక కొందరు విద్యార్థులు చిన్నచిన్న వ్యాసములను వ్రాసి చదివెదరు. కొందరు హాస్యకరమగు చిన్నచిన్న నాట్యములను గూడ ప్రదర్శించురు. టీచరుగూడ కొంతసేదైన నొకవిషయము గురించి చెప్పెదరు. ఇట్టిసభలు, విద్యార్థులలో బాహుజనము చక్కగా కలుగుటకును, తిర్క్కుమునందు పరిచయజ్ఞానము వృద్ధిపొందుటకును, అనర్గళముగా మాట్లాడుట యలవడుటకును నెలకొల్పబడినవి. వైకుంఠాంధ్రమునందు ప్రతికలును విద్యార్థులచేతనే నడుపబడుచున్నవి. అవసరమునబట్టి టీచరు గూడ వారికి సహాయ మొనర్తురు. ఇట్టి సభలును అట్టి పత్రములను మనదేశమునందు గల విద్యార్థులలో గూడ చక్కగ వ్యాపింపజేసినచో ఆంధ్రభాష కెంతయో నూత్నవన్నె రాగలదని నాయభిప్రాయము.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యాగద్వైతి, కనుకట్టు సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా సాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికాదారిచీట్ల వేకతమామలు, విచిత్రవిద్యవిద్యగలవు. ఇంతేగాక మనమృగనియముచేయుట, నీకటిలోచదువుట, నీళ్లవైన నడిచిపోవుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, మనమృగము చిలుక యగుట, పెద్దపులిని వేసి చూపించుట, మనమృగని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంటలు కట్టి కొని చూడమందా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపరిమాణ గణము యెత్తున గాలిలో మనమృగని నిర్భాధముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అభ్యర్థులకు ముగా మేజిక్ చేయగలదు. డబ్బు సంపాదించుట కది నులభమైన మార్గము. నెలకు వందలలోపడి ప్రతివ్యయ అర్జియవోగలను. ఈ నెత్త గ్రంథము అచ్చుపామున్నది ఈ గ్రంథమును వి. పి. గ 15 రూపాయలకు అమ్ముచును. భరణాస్తు భార లకు యీ గ్రంథమును రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. భరణాస్తు భార లనగా తమ భరణాస్తుతో కూడ రు. 4 లకు యీ క్రింది విశాసమునకు తీక్షణమే మరణియార్దు చేసి తమ పేరును రిజిస్టరు చేయించుకోవలెను. (994-996) వి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా (గుంటూరు జిల్లా)

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు.

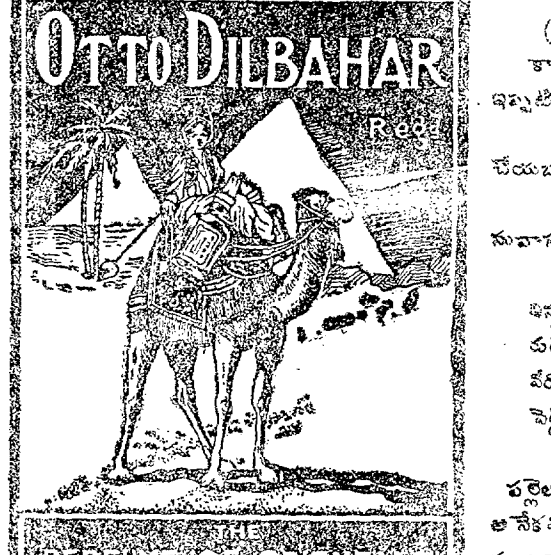
దీనియందు సంజీవి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముల పుండ్లు, దురద, గజ్జి, పొడలు మొదలగు నర్ధ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా బాగుగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, నాణెమును యిచ్చును. అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. (ప్రతిబిళ్ల వై మా వానుమాక గుర్తు బాగ్రతగా గమనింపుడు. (751) రంగనాథం శిల్పి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.

జీవితములు, నవలలు

1 గోపాలకృష్ణగోఖలే	0-8-0	1 మంజుమతి	0-12-0
2 మహాదేవగోవిందరాజుడేజి	2 జగన్మోహిని		0-10-0
3 రామకృష్ణస్వామిఎం.ఎం.0-8-0	3 ఇందిరావసుంధరము	0-10-0	
4 నివేదితాసోదరి	0-8-0	4 రంగరాజు	0-14-0
5 విదవబారి చక్రవర్తి	0-8-0	5 అమృతకల్పి	1-4-0
6 హర్షింజ (ప్రభువు)	0-8-0	6 కళావతి	0-12-0

వై 2 గ్రంథముల నొకపర్యాయము కొనువారికి తరాలాఖర్చులు మేమే భరించెదము. (982-409) ఎం. జి. కృష్ణారావు అండు కో. నల్లూరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా టుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు. ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపకమైన నెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు. ఆచంట-అక్కిపతి, వి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-887) మే. జి. మే. జి.

OTTO DILBAHAR
Perfume of Oriental Delightful & Lasting

సోలు యేజంటు:— ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెనాతా పురమత్తమాల్, చై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన (రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.) ఇప్పటికాలపు రుచి కనునగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము. నీ సువాసన కొన్ని విందువులు నిలుకరించినచో, మనోగృహము గువాసన ని స్తులనరించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. ఇన్నైజా (ఆర (డాం) సీసా 1-3 రు 0-8-0 చుక్కరకము నైజా 1-1 డాం " " 0-12-0 వేరొకనైజా 2 " " " 1-4-0 పెద్దనైజా 4 " " " " 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనిని అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైను, కార్డుపైను ఆటో డిల్ బహార్, అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సులభమగు పరిశీలనకయే గోరువా రీ దిగువనానికి వ్రాసినచో ఆటో డిల్ బహార్ గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు. పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనిని అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైను, కార్డుపైను ఆటో డిల్ బహార్, అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సులభమగు పరిశీలనకయే గోరువా రీ దిగువనానికి వ్రాసినచో ఆటో డిల్ బహార్ గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

ఫిల్లిను సర్కసు

అ తి జ య ప్ర ద ము. వా శాస్త్ర్య వన్యమహమ్మగ ప్రదర్శనము నిన్నటిరాత్రి చూడవచ్చిన అసంఖ్యాకులు "మనోహరమగు ప్రదర్శనము" అని ఏకగ్రీవముగ చెప్పిరి. ఇంతవరకును చెప్పి పురిగో కనిపిసి ఎఱుగని అనేక జంతువుల మహాప్రదర్శనము. (పజలు చూపిన యుత్సాహమున జంతువులు నువ్వింగి యుత్సాహముతో ప్రవర్తించినట్లుండెను. ఈ సంవత్సరము ప్రపంచపు నూతనస్పృహ 35 అద్వితీయ ప్రదర్శక జంతువులు కిరీ ప్రతి రాత్రియును 9-15 గంటలకు ప్రదర్శనము జరుగెను. సాయంత్ర ప్రదర్శనములు: శనివారము అదివారములు సాయంత్రము 4-80 గంటలకు. అందరికీ అనుకూలమైన టిక్టు:— రు. 4, 2, 1, అ. 8. టిక్టులు మిస్కిన్లు కం చెవియొద్ద దొరకును.

నోటీసు. (1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండు దూరు కాపురముల శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాల రామ సూర్యప్రకాశరావుగారి తా. పెద్దాపురం తాలూకా రాగంపేట గ్రామం తా. సామర్లకోట పెద్దాపురమునకు సుదూరం ఉండుటకై అంటుమామిడి తోటయొక్క యీసంవత్సరపు ఫలము. 15, 16 వ ఏప్రిల్ నెలలో తోట ప్రదేశమందు ఏలము పాడుచున్నాము. కాబట్టి నెలయొందా సదరు ప్రదేశమునకు దయచేసి ఈసంవత్సరపు ఫలములకు లోబడి పాడవచ్చును. మరతుల వివరము. 1. సుమారు య 80 ల ప స్త్రీముగల తోటలో ఉండు తున్న ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంటుమామిళ్ళున్న జీడిమామిళ్ళున్న మాత్రమే (తక్కిన ఫలవృక్షములు గాక) 2. సుమారు రెండువేల అంటుమామిళ్ళున్న ఒక వెయ్యి జీడి మామిళ్ళున్న. 3. పొడవైనవారు రెండువందలరూపాయలు భరావతు ఇచ్చి పాడవలెను. 4. పాట ఖాయపరమకున్న వారు మచ్చిలికాతోపాటు సగముసాము ఇచ్చి వేయవలెను. 5. తక్కిన సగము సామున్నా చెట్ల కాయలు కొయటకు పూర్వముందు చెల్లించవలెను. 6. పాట కాలముందు భరావతు ఇచ్చిన వారిలో ఖాయపరమకొనిన వారి సాముతప్ప తక్కిన వారి సాము వాపనుచేయబడును. 7. తగు సంజాయిషీ యింకా కావలసినవారు యీ దిగువ వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును. కె. రామచంద్రరావు గారు, ఉండూరు } ముఖారు సిరస్తాదారు. ఆఫ్ గొల్లప్రోలు ఎట్టేటు, గోదావరి. 9-2-18 } క్యాంపు: సామల్ కోట.

నార్తరకసర్కారు లైఫ్ ఎమ్యూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (లిక్విడేషన్ లో నున్నది)

నో టీ సు. (1087)

జీవితభీమా పోలీస్ హాల్స్ ను, వివాహసహాయ భీమా పోలీస్ హాల్స్ ను తమ తమ క్లెము కాగితములను 1918 వ సం॥రం మార్చి నెల 18 వ తేది లోగా యీ క్రింద సంతకం చేసినవారి పేర పంపుకోవలెను. ఈ క్రిందవ్రాసిన భోగ్యుల యును, కాగితములును పూర్తిగా పంపని యెడల క్లెముకా జాపితాలో నమూదు చేసికొనబడవు. 1. పోలీస్ దారుని పేరు, 2 పోలీస్ నెంబరు, క్లాస్ (జీవితభీమా, లేక వివాహభీమా, పేరులు వెంబరు) 3. ఆఖరు చెల్లించిన ప్రీమియము తాలూకు రసీదు, 4. జీవితభీమా లేక వివాహభీమా ఒరిజినల్ పోలీస్, 5. ప్రీమియములు యెవరికి చెల్లించబడినచో ఆ యెంట్లు పేరు, (ప్రస్తుతి పు దిరునామా) 6. ఇదివరకే క్లెముల కాగితములు దాఖలుచేయబడిన యెడల, యెవరికి దాఖలుచేయబడినదియును, అందుకుగాను ఇయ్యబడిన రసీదును పంపవలెను. ఒక్కొక్క పోలీస్ క్లెముకు ప్రత్యేకముగా భోగ్యుల వ్రాయవలయునేగాని, ఒక్కొక్క కాగితములో ఒకటికంటె అధికము పోలీస్ భోగ్యుల వ్రాయరాదు. ఏజెంట్లు, ఇతర క్రెడిటర్లును కూడా తమ హక్కులను వైని వ్రాయబడిన తేదీలోగా, వపుచర్చ మున్నగు రుజువులతో, దరఖాస్తుచేసికొనవలెను. వై తేదికి పిమ్మట దాఖలు కాబడిన క్లెములు అంగీకరింపబడవు. 12 Dalhousie Square) M. K. Dandeker, Calcutta. Incorporated Accountant Liquidator

ఇంగ్లాండులో నూతనముగా కనుగొనబడిన అమూల్య ద్రవ్యము

వైద్యులము (ఎలెక్ట్రిసిటీ) వలన రోగములు కుదుర్చబడును.

విద్యుత్తునకు చేతగాని దేది? విద్యుత్తు కుంటివారిని నడిపించును. గ్రుడ్డివారిని చూపించును. చెవిటివారిని విన నిచ్చును. పందొమ్మిదవ శతాబ్దమున దుర్బలమని తలంపబడిన ఎన్నియో వేల పనులను చేయును.

అన్ని రోగములకు వైద్యుల మేమందు.

అదృతమయిన వైద్యులతో పకరణము. సహాయమున

శ్రీ పురుషాదుల వాడుక సౌలభ్యమునకయి ఉంగరముమాదిరిగా తయారు చేయబడి యున్నది. దీనిపేరు:—

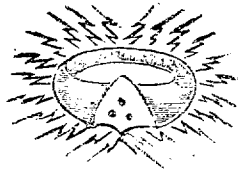
గాల్వనిక్ రింగు

ఈనాగరక ప్రపంచమున 250000 ఉంగరములు వాడుకలో నున్నది.

1. అదృతమగు వైద్యుల పకరణమునుండి చల్లగా విద్యుత్తు బయలుదేరి శరీరము దంతటను వ్యాపించి రోగ సంబంధముగు పురుగులను చంపును.

2. ఇయ్యది రాగి, తుత్తునాగము మున్నగు అనేక లోహములు కూడి యున్నవి. ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపడసిన ప్రొఫెసరు గాల్వని గారి కద్దతి ప్రకారము తయారు చేయబడిన ఎలెక్ట్రిక్ బేటరీ ఈ యంగ్రముపై అమర్చబడి యున్నది.

ఎడమచేతి ఏ క్రేలికైనను పెట్టుకొనవచ్చును.

15 దినములు ఉచితముగ ధరించి మాదిరి చూడవచ్చును.

3. లండను గాల్వనిక్ రింగు కంపెనీవారు తమ ఉంగరమునందలి అదృతమగు వస్తు విశేషములను ప్రపంచమంతటను విశాలము విస్తరించిన కీర్తిమూర్తి యైన విక్టోరియా రాణిగారును నార్తేరాణి మాడ్ గారును, డ్యూక్ ఆఫ్ హమ్బుర్గ్ గారును, లార్డు డిగ్బిగారులు, లార్డు రాత్ డోనల్ గారును, మున్నగు పెద్దలు పరీక్షించి కనుగొనిరిని చెప్పుచున్నారు.

4. రూ 400 ల బహుమానము. ఎవరైనను శాస్త్ర వాదమున ఈ యంగ్రమున ప్రకటనలో చెప్పబడియున్న గుణములు లేవని చెప్పి ఋజువు చేయగల వారలకు రూ 400 లు బహుమానము ఇవ్వబడును.

5. డాక్టరు గ్రీఫిత్ ను పి. హెచ్. డి. ప్రసిద్ధిపడసిన వైద్యుల వైద్యశిఖామణి. పోడిను బర్లిను, మిల్వాక్ లోని రాసాయనిక సంఘములలో సభ్యుడును, బ్రిక్స్ ను రాసాయనిక పాఠశాల ప్రధానాధ్యక్షులు ఇట్లు వ్రాసిరి. ఈ రసశాలలలో మీ యంగ్రమును పరీక్షించిరి. అయ్యది నూతనపథమున కనుగొనబడినది. అందలి వస్తుసముదాయము తృప్తిని గలిగించినది. ఇది దేనికొరకు ఏర్పరచబడినదో అందుకు తగిన ట్లున్నది. చేత్తి వేళ్లయంగ్రములు సహజముగ తేమవలన ఉంగరమునందలి ధాతువర్ణమునుండి గభీరముగ వైద్యుల ప్రవాహము బయలుదేరి నరములకు, రక్తమునకు జరుగు పుట్టించును. కాల్షిన్ ఫోస్ఫరు, వాతనోఫ్ఫరు, నాడినోఫ్ఫరు, మన్నెజ్వరములు, ఇతర జ్వరములు, ఆతిమూత్రము, అతిసారము, ఆగ్నిమాంద్యము, అజీర్తి, పుల్లిబాగుట, జ్వరబిళ్ల, కార్యబాధ, ఒరిబీజము, మలలు, ఉబ్బసము, ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన ఇతర రోగములు మొదలగు నానావ్యాధులు నిర్మూలములయి పోవును. (లండను గాల్వనిక్ రింగు కంపెనీవారి రిపోర్టునుండి వ్రాయబడినది.)

అదృతమును గొలుపు నిమిషనివారణమునకు పరిక్షలు

- (1) ఏ విధమయిన జ్వరముచే నైనను బాధపడు రోగి ఈ యంగ్రమును ధరించినచో వెంటనే ఇందునుండి విద్యుత్తు శక్తిమూలం వ్యాపించి జ్వర సంబంధపు పురుగులను నశింపజేయును. అందుచే ప్రకోపితమయిన ఉడుకు క్రవక్రమముగ తగ్గును.
- (2) అల్పచమానపు యిబ్బందులపడు రోగులు వెంటనే నివారణ గాంతురు. వైద్యుల ప్రవాహమున నోప్పులు తక్షణమే నశించగలవు.
- (3) కీళ్లనొప్పులు, వాతనోఫ్ఫరులచే బాధపడు రోగులు ఈ యంగ్రమును ధరించిన వెంటనే నోప్పులు పోయి సంతోషమును గెందురు. నిమిషములోపల ఈ రోగమునకు హేతుభూతక మగు యూరిక్ ఏసిడ్ నశించును.
- (4) అజీర్ణభేది, అజీర్తి, మలబద్దము, శిశుభేది, పులిచారు మున్నగు బాధల రోగులు నిమిషములలో హాయిని పొందెదరు. ఇందలి విద్యుత్తు అరగనిపదార్థమును వెంటనే హరింపజేసి రోగికి సుఖము నిచ్చును. ఇయ్యది మంచి బలమును, ధాతువృద్ధిని కలుగజేయును.
- (5) కొన్ని గంటలకాలము దీనిని ఎడతెగక ఉపయోగించిన అండవృద్ధి మొలలు (పవిత్రము) నశించి పోవును.

ముఖ్యోపయోగములు

(1) ఈ యంగ్రము దేహమునకు తాకియున్నంతకాలము రోగములు రాకుండ కాపాడును. రోగములను కలిగించు పురుగులను నశింపజేయును. కావున కలరా, ప్లేగు, మన్నెజ్వరము, సోఫ్టకము మున్నగు అంటు వ్యాధులు దగ్గర రాలేవు.

15 దినములు ఉచితముగ ఉపయోగించి చూడవచ్చును.

ఈ యంగ్రము 10 రోజులు ధరించిన పయి ఏమి యుపయోగము కనుపించని పక్షమున ప్రారంభించిన 15 రోజులలోపల గాని లేక ఈ యంగ్రము చేరిన 25 రోజులలోపల గాని మాకు తెలియజేసిన, వారి వైకము వారికి బంపి మా యంగ్రమును మేము వాపను తీసికొందుము. పోస్టు ఖర్చులు సహా మేమే భరింతుము.

వెల

- 1 ఉంగరము రు 1-4-0; 3 ఉంగరములు రు 2-8-0; 6 ఉంగరములు రు 3-12-0.
- 12 ఉంగరములు రు 5-8-0; 24 ఉంగరములు రు 9-2-0; 36 ఉంగరములు రు 12-0-0.

రొక్కమునకు విక్రయము వి. పి. పి. పంపబడును. ఇండియా, బర్మా, సిలోనులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరింతుము.

ఇతరదేశములకు పోస్టు వ్యయములు కొనుపారు భరింపవలెను. ముందుగా అడ్వాన్సు బంపవలెను. అన్ని కొలతలలో ఉంగరములు కలవు.

స్టాకు కొద్దిగా నుండుటచే ఆశాభంగము గాకుండుటకు వెంటనే వ్రాసికొనుట మంచిది.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషున వ్రాయవలెను. పేరు, గ్రామం, పోస్టాఫీసు జిల్లా మొదలయినవి జిలుగులేక విశదముగా వ్రాయవలయును.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

గౌరవ వి. రాజగోపాలాచారియరుగారి

జానన సభోపన్యాసములు.

చెన్నపురి పౌరుల ఆక్షేపక సభ.

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోల్డేఫ్

వనమును, చెన్నపురి కార్యనిర్వాహక సభయందు భారతీయ సభ్యులుగానున్న గౌ. వి. రాజగోపాలాచారియరుగారు గడచిన క్రిందవివరించినవివరములను జరిగిన జాననసభలో చేసిన సభోపన్యాసముల ధోరణిని ఆక్షేపించుటకై, చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి పక్షమున చెన్నపురి పౌరులందరు నొకసభకు గావించిరి. వెళ్ళుచుండి విద్యార్థులును ప్రేక్షకులును సభ నలంకరించిరి. వేయవేల రూపదానములుగా రభ్యంతరేత నహించిరి.

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియగుగా సభోద్దేశమును తెలుపుచు, కాననసభ్యులే యీ సభకు ప్రేరేపకులు పుట విచారకరమని నుడిచిరి.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులగు

వే. రామదాసు పంతులుగారు

ఇట్లుపర్యవేందిరి:—గత మాసమునందు జరిగిన కానన నిర్వాహ సభలో రామచంద్ర రావుగారు పాపపాదించిన తీర్మానమున కొకదానికి గౌ. రాజగోపాలాచారియరుగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నొక వెద్దయపన్యాసమును గావించిరి. అట్టి యపన్యాసమును భారతీయ సభ్యులగు రాజగోపాలాచారి గారే గాక, అంగ్ల సభ్యుడగు గౌ. నిల్మనగారు నింతటివా రొనంగినను చుచును తప్పుకొని ఖండించవలసి యుండును. కార్యనిర్వాహక సభయందు భారతీయ సభ్యు డొకడు భారతీయుల యభిప్రాయమును తెలియపరచుటకై యుండవలయుననుచు—మింటో సంస్కరణములవలన వ్యక్తమగు చున్నది. కాల్ గ్రెసు సభ వారు అనేక సంకల్పములు ఆంధ్రేశము చేయగా, కార్య నిర్వాహక సభయందు భారతీయ సభ్యుడొకడు నియమింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి రట్టి వానిని నియమించుటలో నాతడు తన స్వాభిప్రాయముల గాక, అధికారసభ్యుల యభిప్రాయములను వక్కాణించుచున్నాడు, అతని మూలముగా ప్రజలయొక్క యభిప్రాయములును బాగుగ తెలియుననియు వారి యుద్దేశ్యము. ఇంగ్లండులో ఇటీవల ఇన్నింటిను ప్రభువు గారు కూడ కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు భారతీయసభ్యుని యావశ్యకతను గూర్చి చెప్పియుండిరి. రాజగోపాలాచారియరు గారు కాననగూర్వాసభలో ప్రభుత్వమువారికి ప్రజల యభిప్రాయమును తెలియజేయుక, తీర్మానమునకు ప్రతిపూలముగా తన స్వాభిప్రాయముల నిచ్చుట ఎంతయు విచార్యనీయును. రాజగోపాలాచారియరు గారిని తమ యిష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడ వుండ వచ్చుటకు ప్రత్యేక కాననము లేవియు లేవు. కాని రాజగోపాలాచారియరుగారు భారతీయుడై యుండియు కూడ, అంగ్ల నిరంకుశాధికారులతో జేరి వారివలెనే సమాధానములు చెప్పి ప్రజాపరంజయగా గాక తీర్మానికూలము వర్తించు తెంతయు కోచనీయును. రాజగోపాలాచారియరుగారికి ఈ పదవి వచ్చినపుడు మన మందమును సంతసించితిమి. గౌరవాధ్యము తోటవిదులు మొదలైనవి గావించితిమి. ఏలయన ఆయన మన యభిప్రాయముల ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచి, దేశభిన్నుత్వై పాటు పడెదరని తలంపుతో నిలుల గావించితిమి. రాజగోపాలాచారియరుగారు వాని నన్నిటిని మరచి తన యిచ్చవచ్చినట్లు సభలలో మాట్లాడుట జూడ వింతక నున్నది. కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు భారతీయ సభ్యు డుండుటవలన గలుగు ప్రత్యేక లాభమును మన మనుభవింపలేకున్నాము. ఆతనున్నను తమ న్నను ఒకటే విధముగా నున్నది. నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వమే ద్రువపడుచున్నది.

సత్యమూర్తిగారు.

ఈతీర్మానము నుపపాదించిరి: “గతక్రితర మాసము నందు జరిగిన కానన నిర్వాహసభలో కార్యనిర్వాహక సంఘమునందలి భారతీయ సభ్యుడు గావించిన యపన్యాసములు ఆయన పదవికి తగియుండలేదనియు అది అసంతుష్టి కరముగ ను, ఆభాగంక కారకముగను ఉన్నవనియు అభిప్రాయ పడి వానిని యీసభవారు ఖండించుచున్నారు.”

నేటిదినము మనభారతీయ సోదరుని ఖండించుట కిచ్చుటమనము సమావేశ నయినందులకు నాకు విచారము గలుగుచున్నది. అయినను దేశక్షేమమునకై మన సోదరుని ఖండించి నను తప్పు లేదు.

గౌ. మోచల్ల రామచంద్ర రావుగారు “జిల్లాబోర్డుల వారికి తమ స్థానిక పరిపాలనా విషయమై యభిప్రాయము లొనగుటకు స్వాతంత్ర్య యుండవలయు నని” నొక తీర్మానముపాదించిరి. ఈతీర్మానమునందు చుద్రవమేమియు లేదు. ఇంతేగాక రామచంద్రరావుగారికి రాజగోపాలాచారియరు గారికంటె కాననసభల విషయములో అధికమైన అంకితము గలదు. ఇట్టి స్వల్పతీర్మానమునకు రాజగోపాలాచారియరు గారొసంగిన ప్రత్యుత్తరము చూచినచో వాస్తవ్యభావము బాగుగ బోధపడవలయు. “ఈతీర్మాన మొక వేళ ప్రభుత్వము వారంగి కరించినను, నేను మాత్ర మంగీకరింపజాలను. ప్రభుత్వమువారిని గూడ నాతో నేకీకరింపజేసితిని. నేనెప్పుడు సమాధానము అనవచ్చిన సభ్యుల కాభాగంక కలిగించునని నాకు తెలియును. అయినను ఈ విషయమై కొంత బహిరంగాంగీకరణ జరుగవలయునని నాకు జోరకగా నున్నది. ఈ విషయమై నేను రాత్రి అంతము నాలోచించితిని. ఇప్పుడు నేనొసంగు ప్రత్యుత్తరము ఆలోచించి యిచ్చినదిగాని అప్పటి కప్పుడు చెప్పినదిగాదు. ఇకముందు గూడ నేనీవిధముగా ప్రత్యుత్తర మొసగుచుండెదను.”

ఈసమాధానమును బట్టిచూడ యీ దేశీయ నిరంకుశాధికారి తెల్ల వానిని మించినట్లున్నది. రాజగోపాలాచారియరు గారట్టి పదవి యంగుండుటకు మన కాంగ్రెసు వారు చేసిన యాంధ్రేశమును, మింటో మార్గే సం స్కరణము లు ను కారణము లయియున్నవి. మన ఇష్టము మీద వారి కావలసిన సంకల్పించినదిగాని యూరక సంధింపలేదు. రాజగోపాలాచారియరుగారు భారతీయుల దృష్టిపరము నుండి ఆలోచింపవలెను. నిరంకుశాధికారుల దృష్టిపరముతో నాలోచించ కూడదు. రాజగోపాలాచారియరుగారు భారతీయులుగాని, అంగ్లప్రభువుగారు. ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటలో నాను చెప్పాది తన యభిప్రాయముని చెప్పవలయుగాని, భారతీయుల యభిప్రాయముని చెప్పకూడదు. రాజగోపాలాచారియరుగారు రీవిధముగ మాట్లాడి ప్రజాప్రతినిధులైన అధికారసభ్యులను అకనూనపరచుట చూచి మనము సహించి యూరకుండగాను. వెంటనే గగ్గర్లు గారికిని, మెల్లముఖుల ప్రభువుగారికిని, నూటాగూర్వాగారికిని, మన భారతీయ సభ్యు డు భారతీయుల యభిప్రాయముల గాక తన యభిప్రాయము నిచ్చుచున్నాడని తెలుపవలెను. ఇక ముందుగూడ యిట్టి నిరంకుశాధికారులు భారతీయుల సభ్యులకు గూడ సంధింపవలసినట్లు మనము వారిని ఖండించుట మనవరము. మనకు కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు ఎవ్వరయిరి సభ్యులుండుటవలన లాభములేదు. ఉన్నవా రొకరైనను నారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన అధికారసభ్యులచే నెన్నుకొనబడవలయును. అప్పుడు గాని వారి దౌర్జన్యము అణగిపోదు. కాబట్టి యిక ముందైనను రాజగోపాలాచారియరు సత్యవర్తన గలిగియుండెదరని కోరుచున్నాము.

దొరస్వామి అచ్యుతగారు

తీర్మానము నామోదించు ధు నిట్లు చెప్పిరి:—మనకు స్వరాజ్యము కావలయునని కోరుటకు నిదియొక కారణము. నిరంకుశాధికారుల దౌర్జన్యము, అసందర్భపు సమాధానములు మొదలైనవి మనము సహించలేము. వానిని ఖండించిన గాని మనదేశము బాగుపడదు. ఖండనలన కాల లాభములు గలవు. కాబట్టి రాజగోపాలాచారియరు గారిని ఖండించుటలో మన యుద్దేశము మంచిదిగాని చెడ్డదిగాదు.

వి. ఆర్. కరండికారుగారు

వి. వెంటు ప్రభువులు కఠినకానన ప్రయోగములవలన చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిచే నిర్బంధావాసమునందుంచబడినపుడు రాజగోపాలాచారియరు గారు ఏమియు జోక్యము కలుగజేసికొక యూరకుండెరి. అప్పటినుండియు వారి ప్రవర్తనము మారక ఒకటేవిధముగా నుండుట సంతాపకరముగా నున్నది అని చెప్పవలె తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు.

“నల్ల” నిరంకుశాధికారికంటె తెల్లని నిరంకుశాధికారి వేలకొలది రెల్లు మేలుచేయుననియును, తెల్ల నిరంకుశాధికారి తనజన్మములో కొంతకాలమైనను ఇంగ్లండుయొక్క ప్రజాస్వామ్యముతో కలిసిమెలసి యుండుటవలన ఆ యలవాట్లు పట్టుబడియుండుననియు, ఈ నిరంకుశాధికారివలన దేశము అభివృద్ధి

సమకాలి కాభిప్రాయములు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాళికి

వేపరువెల హెచ్చిపోయి యుండుటను గూర్చించి, చందామొత్తమును కొంత హెచ్చించిన చందాదార్లు సమ్మతింతురా? పుచ్చుకొనుచుండు వేపర్లకు ఎన్నిమాల్లు అడిగినను, ఎన్నిమాల్లు వ్రాసినను, సామ్యే చెల్లించని పుచ్చాత్తులు, వేపర్లను వాపజు చేయుట కభ్యంతర ముండవలెనలంచెదము. ఏల నన పత్రికలపట్ల అందుముఖ్యముగ దేశభావపత్రికలయందు మనవారికి గల అభిమానము! అట్లనుమానించుటకు హేష్యము కలిగించుచున్నది. వి. పి. ద్వారా సంపుటనికోరి, ప్రపంచినకరు నాత నిగ్గయతో వాపజుచేయు పుణ్యపురుషులు వెక్కొండు కల రహట మాయనుభవవేద్యము. ఎన్నెన్ని యోతిష్టులు పడి, వేపర్లు అచ్చుచేయించి, విల్లలతికించినపంపబడి వేపర్లను పుచ్చుకొనుచు, సామ్యుడిగిన వెంటనే, “రిఫ్ యూజు” అని వ్రాసి సంపుటారెందో గలరు. “రిఫ్ యూజు” చేయువారు చేరవలసిన సామ్యుగవేయు సాతకమునకు సామ్రులయ్యెదరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలిక ద్వయచారపత్రికకు చేరవలసిన చందాసామ్యు 15 పం దలు. ఇందుకొరకై గడచిన సంవత్సరములో జూకె వెల మొదలు వ్రాసిన కాడ్లులు చేరవలసిన బాకీక కడ్డిక్రంద పరిణమించుటయే ప్రయోజనమయ్యెను. వైవిధ్యపత్రిక చందాసామ్యును వైతము అనేకులు ఎగవేసియున్నారు. ఇట్టి పుచ్చాత్తుల వేల్పు పత్రికలో ప్రచురింప పుచ్చుకొనుటకునుచుండు కాని, వారిలో జ్యేష్ఠసంఖ్యనాగు నిహితులును, పరిచయులుగను, నుండబట్టి అట్లొనరింప సాహసింపవలసిమి. ఇముండైనను, చందాసామ్యు బాకీయొండు ప్రకాశికాభిమానులు, సామ్యుగ చేయువారు అనునిందకు సామ్రులు కాకుండుటకై, వెనుకటి ద్వైచారపత్రికకును, దిన పత్రికకును, చెందవలసిన బాకీలను సంపుటకు కోరెదము. బాకీనాగుల పేళ్లను ప్రకాశికలో ప్రకాశింపజేసిక, పరిభవమునకు సామ్రులగుచురే యుచింతతో, ఇప్పుటి కట్టాకొంచుటమాని, యిందుమూలమున హెచ్చరించుచున్నాము. (ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళికి)

అనంతపురముజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ

ఈ నెల తేదిదిని అనంతపురమున గౌతమీపుర నివాసియును డి॥ బి॥ కేశవపిళ్లగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగిన మీటింగున అనంతపురమున కమిటీవారు యథాప్రకారము గుడరాసు ప్రావిన్సియుకమిటీతో సంబంధము కలిగియుండవలెనని తీర్మానించిరి. కాక్ గ్రెస్ వారే, తెనుగుజిల్లా లనియు ప్రత్యేక కాక్ గ్రెస్ సర్కిలుగ నేర్పడుటకు అనుజ్ఞ నొసంగి యుండగా, అతీర్మానమును నిరూపించి మామూలుసంబంధ మే కలిగియుండవలయునని తీర్మానించుట యెట్టివ్యాచుని ప్రశ్న బయలుదేరియున్నది. దీనికి పిల్లగా రెట్టి జవాబొసగుదురో చూడవలసియున్నది. (ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళికి)

గృహసంరక్షణి:— రాజమహేంద్రవరము నం

దలివంటెదు నాగయ్య అండునన్ను వారిచే ప్రకటితమైన గృహసంరక్షణి అను వైద్యపుస్తకమును, వారి క్యాలండరును కాళియుక్తి సంవత్సరపంచాంగమును మా కార్యాలయమునలంకరించినది. క్యాలండరునందు దిననామములు ఇతరములును ఆంధ్రభాషలో ముద్రింపబడినవి. గృహసంరక్షణియను పుస్తకము ఒక ఆయుర్వేదపండితునిచే రచించబడి, అనేక ఆయుర్వేద బౌషధక్రియలును, శుద్ధులను, వాని నుపయోగించు విధములును కడు హృద్యముగా వివరింపబడి యున్నవి. ఇది ప్రతి గృహోపయోగమునకు బనికవచ్చునని చెప్పవలయును. అతిములభక్రియలును చెప్పబడియుండుటచే, ప్రతివారికి నుపయోగించుననుటకు సందియములేదు. వెల 8 అణాలు. ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగారములకు మాత్రము సగమువెల కిచ్చెదమనియు (పోస్టేజీకాక) వానితోగూడ క్యాలండరును పంచాంగమునుచితముగ నిచ్చెదమనియు కంవెనీవారు వ్రాయుచున్నారు.

గాంచుటకు మారుగా, హీనదశకు వచ్చుననియు, రాజగోపాలాచారియరుగారికిని నల్ల నిరంకుశాధికారికి ఏమియు భేదము లేదనియు నుడువుచు తీర్మానము బలపరచిరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

వై తీర్మానమును ఈ విషయమునకు సంబంధించిన అధికారులకును, గౌరవ సభ్యులకును అధ్యక్షులు తెలియపరచవలయునని మరియొక తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

దేశీయ విద్యవారము.

(0)

ఏప్రిలు 8-వ తేదీనుండి ఏప్రిలు 15-వ తేదీవరకు

ఉద్దేశము.

హిందూదేశమునందంతటను దేశీయ విద్యోద్యమ విషయమున ఆసక్తిని పెట్టుదలను ఆచరింపజేయుట.

స్వల్పకాలము క్రందట దేశీయవిద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము స్థాపించబడిన సంఘమువారు అనగా సర్ రావ్ విహార్ ఘోస్ ఎం. ఏ. డి. ఎల్. సి. వి. ఇ., గారధ్యక్షులుగను, ఆసిబీ నెంటువూగు కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షురాలుగను, సర్ రవీంద్రనాథ చామారుగారు దేశీయ విద్యవిద్యాలయపు ఛాన్సలరుగను, సరోజినీదేవి, లోకమాన్యతిల్క్, సర్ ముఖ హ్యజ్యులరు, గౌ. వి. కె. రామసుబ్బా చామారు, గౌ. వ్యాయమూర్తి పదాధిపత్యులు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగ, మంజేరి రామయ్యగారును, సామ్రాజ్య, రాష్ట్రీయశాసన సభాసభ్యులలో నగరజ్యులును మొదలగువారిని కార్యనిర్వాహక కమిషనుగను నిర్ణయించబడి యేర్పాటు చేయబడిన దేశీయ విద్యవార సంఘమువారు

ఏప్రిలు 8-వ తేదీనుండి ఏప్రిలు 15-వ తేదీ వరకు (రెండుదినములు గలది)

దేశీయవిద్యా సన్నాహమును దేశమునందంతటను జరిపి; బుద్ధి, సత్వి, వాస్తవోన్మేషము కొలుకు నిజమగు దేశీయ విద్యయే మూలమని ప్రజల కందఱికిని బాగుగా నాలునట్లు చేయుటకు నిశ్చయించిరి.

ప్రతివాడును సహాయము చేయగలరు.

ఈ యుద్యమమున ప్రతివారును సహాయము చేయగలరు.

దేశీయవిద్యా వారమునందు ఏర్పాటుచేసి కార్యభారము వహించి పనిచేయగల దేశీయవిద్యవార సంఘములు ప్రతిజిల్లా యందును ప్రతిపురమునందును, ప్రతిగ్రామమునందు నేర్పడుట కలెను.

దేశీయ విద్యవారమును మతసంబంధముగ ఉత్సవ కాలముగను, మాతృదేశ సేవాపుణ్య దినములుగను అందఱును భావించి దేశీయ విద్యవారమును జయప్రదముగ జరుపవలెను. దేవాలయము లందును, మసీదులందును, చర్చిలందును ప్రార్థనలను నలుపవలెను. ఏప్రిలు 7-వ తేదీని సభలుచేసి ఉద్యమ విజయముకొలుపు భగవదార్చర్యవనము గొనవలెను.

హిందూదేశమునందు ప్రతిగొప్ప వార్తా పత్రికయను ఈవారమునందు దేశభక్తులచే వ్రాయబడు వ్యాసములను గీతములను ప్రకటించును. దేశీయ విద్యవారపు నిధికి సామ్యము వనూలుచేయుటకు సర్వసత్తిభక్తులు చందా బాచితాలను ప్రారంభించురు.

దేశీయ విద్యవార సంఘమునకు సూచనలు.

(1) మొదలక్ష్యమును వీధులువీధులుగా విభజించి ఈ వారమునందు ఇంటింటికిబోయి (ధనవంతుల యిండ్లకు గాక) కరతలభిక్షకొలుకు తిరుగగల విచ్చి క సేవావ్యవహారిని ఇప్పటి నుండియు ఏర్పఱచుడు. ధనికులగు వారియిండ్లకు ప్రత్యేకముగా బోవలసియుండును. కళాశాలలందును, పాఠశాల లందును ఉన్నత తరగతులు జదువు విద్యార్థులు ఈయుద్యమము నందు పాల్గొనవచ్చును.

(2) వర్తకులలో నే కొందఱిని దేశీయ విద్యవారము నందు ప్రతిపాత్రులనుబోయి చందాలను విరాళములను ప్రోగు చేయుట కేర్పాటు చేయుడు.

ఇప్పటినుండియే ప్రతిపురమునందలి దేశీయ విద్యవార కార్యదర్శియు, ప్రతివర్తకునికి వ్రాసి దేశీయ విద్యవారము నందు తాను సంపాదించు ఒక్కొక్క రూపాయలో కొంతభాగము దేశీయవిద్యనిధి కొనుగడుని ప్రార్థించుడు.

(3) శ్రీలక్ష్మీదేవి అట్టపెట్టెలను తయారుచేయించి దేశీయ విద్యవారమునందు దాపెట్టెలను ప్రతిపాత్రులను, ప్రతివర్తకాణమునందును, ప్రతియింటియందును పెట్టించుడు. అట్లు కాకున్నచో, అట్టపెట్టెలను ఇతరులవలన తయారు చేయించుడు. అట్టిపెట్టెలకు యిప్పటినుండియే ప్రారంభించవలెను. నన్నుకడు లగువానికి ముద్రింపబడిన చందాబాచితాల కాగితములిచ్చి పని చేయించుడు. ప్రతి అట్టపెట్టెయొక్క “ దేశీయవిద్యకు తోడ్పడుచు ” అని మితిబాధాభావము వ్రాయుడు.

(4) దేశీయ విద్యవారమునందు పెద్దబహిరంగ సభ జరిపించి గొప్పవారిచే సహస్యరము లిచ్చించుడు. ప్రత్యేకమైన అధ్యక్షులని ప్రత్యేకమైన ఉపవ్యాసములను సంపాదించుడు. సామ్యమైకతకలకు ప్రతి ఉపవ్యాసమును మీ మాతృభాషలోనే యిచ్చించుడు. సభ జరుగుటకు ముందు సభజాగిర తరువాతను ఉపవ్యాసముల నడుమను, (ఉపవ్యాసములు జరుగుచున్నప్పుడు మాత్రమునప్పుడు) చందాలను వనూలుచేయుడు.

(5) మోటారు కారులకు, బండ్రుకు, అలంకరించి ప్రతిదినమును ఊరియందుడెడి వానిమూలమున సామ్య వనూలు చేయుడు. మోటారు కారులమీదకు, బండ్రుమీదను అంజీంచు ప్రకటనలయందు వ్రాయునగు వాక్యములలో నీక్రింద కొన్ని తెల్పబడినవి. “ దేశీయవిద్యకు తోడ్పడుచు. ” “ స్వరాజ్యము-దేశీయవిద్య ” “ స్వదేశీయతకు ప్రోత్సహించుడు ” “ దేశీయ విద్యకలన మంచితోహతులు కలుగుదురు. ”

“ దేశీయవిద్య భరతవంశపు జన్మభూమి. ఈజన్మభూమి భరతవంశము వాంఛించు మున్నది. ” “ జాతీయ విద్యవారము నందు తోడ్పడుటకు మీ రేయేయే గొప్పలు చేయుచున్నారా? ఈ వాక్యములు చిత్రింపబడిన ప్రకటనలకు మోటారు కారుల మీదను, బండ్రుమీదను పావుల కిటికీలమీదను, గోడలమీదను అన్ని ప్రదేశాలందు అంటించవచ్చును. ప్రకటనలను తయారు చేయించి అంటించుటకు “ ప్రకటనవిధి ” తీర్మానము ఏర్పఱచి కొన్ని ప్రకటనలను తయారుచేయించి ఇప్పటినుండియే పని ప్రారంభించుడు. “ దేశీయ విద్యవారము సమీపించుచున్న ” నను ప్రకటనలను త్వలో ప్రతి పురమునందును బహిరంగ ప్రదేశములందు డంటించుడు. మ్యామను కుర్చునునందును ఈ వాక్యములనే నలుల ప్రకటించుడు. మార్చి మాసంతయు నందును ఏప్రిలు మాసపు ఆరంభమునందును “ దేశీయ విద్య వారము ఏప్రిలు 8 వ తేదీ నుండి ఏప్రిలు 15 వ తేదీ వరకు ” అని ప్రకటించుడు.

(6) దేశీయ విద్యవారపు బహుళకొలుకు వస్తువులను సంపాదించుటకు పురమున ప్రతియింటికిని విచ్చి క కమిషను పంపుడు. కొంచెము తెల్లగలవస్తువులను, అమ్మకు పోగలవస్తువులను దేశీయవిద్యవారపు బహుళకొలుకు ఇచ్చుని ప్రతివారిని ప్రార్థించుడు. ఈ జాతీయ విద్యవారపు బహుళకొలుకు వికాలమగు హాయిని దేర్పఱచుడు. వీలైనచో బహుళకొలుకు మూడు నాలుగు దినములు తెరిచియుంచుడు. ప్రభావ్యుడై పోజల యాదరమును గొనగల మహాపురుషునిచే ప్రార్థియమును బహుళకొలుకు తెచ్చించుడు. హాయికొలుకు సాధ్యమైనంత ముందుగ నే యేర్పాటు చేయుడు.

(7) ఇప్పటినుండియే నాటక పరివర్తనములను, పాట కచేరీలను మున్నగువాని ఏర్పాటుచేసి అందువలన వచ్చిన సామ్యము దేశీయ విద్యభివృద్ధి సంఘమువారిచే వినియోగించబడుటకు దేశీయ విద్యవారనిధి కిప్పించుడు. పరిసిద్ధులగు పాటకులును, ఉపవ్యాసకులును ఈవారమునందు మీ పురము నకు వచ్చి యుద్యమమున సహాయము చేయుటకు వారిని ప్రార్థించుడు. దేశీయ విద్యసహాయకము (టిక్కెట్లతో) వారిచే పాటకచేరీలను చేయించి ఉపవ్యాసముల నిప్పించి వచ్చిన సామ్యము దేశీయ విద్యనిధి కొనుగడు.

(8) దేవాలయము లందును, మసీదులందును దేశీయ విద్యగమ్యు చందాలను, విరాళములను వనూలు చేయుడు. దేశీయ విద్యవారమునందు కనిష్ఠము ఒక దినమున పైనను, ఒక ఉత్సవమును జరుపుడు.

(9) మీపురమునందు గల వార్తాపత్రికలలో ఈ యుద్యమమును గూర్చిన ప్రకటనలను, ఉచితముగా చేయించు దని పత్రికాధిపతులను ప్రార్థించుడు. పత్రికలయందు సంపాదకీయ వ్యాసపుకలులందు దేశీయవిద్యవారమును గూర్చియు, ఆ పురమునందలి ఎట్లు జరుపబడవలెనో ఆ వివరమును గూర్చియు వ్రాయునట్లు చేయుడు.

(10) దేశీయ విద్యవారమునందు ఉచితముగ తిరిగి పని చేసి, తాము వనూలు చేయుకలిగిన సామ్యనంతటిని దేశీయ విద్యనిధి కిచ్చుటకు బద్ధ కంకణులగు విచ్చి క సేవావ్యవహారిని

నేర్పవచ్చును. ఆత్మార్థత్యాగవర్గముల నేర్పరచి, దేశీయ విద్య వారమును స్వాగత్యవారముగా నేర్పవచ్చును.

(11) పురమునందలి వారీయలచే మహిళా సంఘమును స్థాపించి దేశీయ విద్యసంఘమునకు తాము చేయగల సహాయముల నన్నిటిని సక్రమముగా ఏర్పాటు చేయునట్లు చేయుడు. దేశీయ విద్యవారపు బహుళకొలుకు ఘోషా శ్రీలక్ష్మీదేవి బహుళకొలుకు, వారికొరకు పనిచేయుటకు మహిళాసంఘము నేల ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

(12) హిందూశ్రీలక్ష్మీదేవి దేవాలయములందు విశేషము వయసో హృదీ విచ్చిలను పెట్టించి అదర్శము ఏర్పిలు 16-వ తేదీని తెరిచించుడు.

దేశీయ విద్యవారమున సహాయముచేయు ఇతర విధములను మన స్నేహితులు వినియోగపరుగురు. దేశీయవిద్య వారపు స్థానికసంఘములు ఆయావిధములను సంతోషపూర్వకముగా దేశీయవిద్యవార సంఘకార్యదర్శికి తెలుపవచ్చుదురు. ఒక్కొక్కరునకు పరిని ప్రారంభించవలెను. పుర ప్రముఖులలో అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులుగల ఒకసంఘము నేర్పఱచి ఆ సంఘము మూలమున పని ప్రారంభించుడు. దేశీయ పాఠశాలలందు ప్రతి విద్యార్థియు స్వస్థ సంబంధములగు పద్ధతులలోనే విద్య నేర్పబడుననునది జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు. అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులను, అన్నిరకముల జనుల ప్రతినిధులను దేశీయ విద్యవారసంఘమున నుండునట్లు చేయుడు.

దయచేసి తీర్మానమే పనిని ప్రారంభించుడు. కాలగ్ర్యవశలేను. మొట్టమొదట దేశీయ విద్యసంఘము నేర్పఱచి కను వాత ఏప్రిలు 8-వ తేదీనుండి ఏప్రిలు 15-వ తేదీవరకు దేశీయ విద్యవిద్యాలయ కమిషనరీ పనిచే నిడును. పరిని బాగుగ ప్రారంభించి తోడనే దేశీయవిద్యాభివృద్ధి సంఘపు జెష్టార్చిరుకు పోస్టుబాక్సు నెం 904 య అదయూరు చెన్న పురి అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

కాంగ్రెసు సంఘములును, స్వరాజ్యసంఘము శాఖలును వీలైనచో దేశీయవిద్యా వారసంఘములకు నేర్పవచ్చును. బాన్సి ఎస్. ఆరండల్.

(0) బాలరక్షణశాసనము.

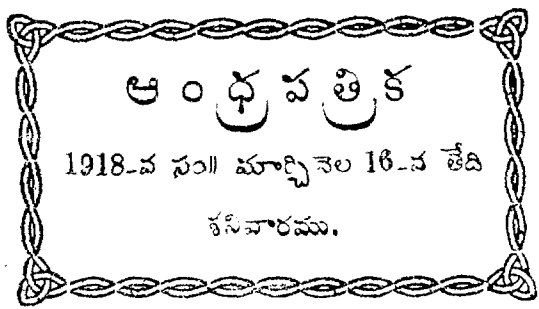
కడదిన శాసనసభలో బాలరక్షణ శాసనపు బిల్లును గిల్లుచుగా యపసాదించిరి. దానిని మనస్సు మెములు పత్రిక విమర్శించుచు నిట్లువ్రాసినది: “భిక్షాటనమునకూర్చు నెసాదించు పురు. అనేకపట్టణములందు భిక్షాటనమే వృత్తిగ గలవారనే కురుగలరు. ఇంగ్లండునందు వలె ఇచ్చటకు భిక్షాటనము ఆక్రమము. దుష్కృతము. ఇది ఇట్లుండగా, ఈదేశమునందు భిక్ష యొసగుట అచారమైపోయి సాంఘికజీవనమున భాగమై యున్నది. ధనవంతుడగువాడు ధన్యులచేయుట హిందూధర్మ కార్యక్రమము. ధన్యులు పరిగ్రహించుటయును ధన్యులని గ్రహీతకు ఆత్మగౌరవమునకు భంగము గలుగదు. ఈ శాసనము ప్రజలచే నంగీకరింపబడుచో, భిక్షాటన వృత్తిగ గలవారిని మతవిషయమున ధన్యులు గ్రహించు వారిని ప్రత్యేకించుట యవసరము. పిల్లవాండ్రు చుట్టులు నీగిరెట్లు యున్న గు నాటిని త్రాగువిషయమున ఇట్టి విధముల చర్య తగియున్నదా యని సంజేహ మగుచున్నది. కొన్ని తెలుగు జిల్లాలలో పిల్లవాండ్రు చాల చిన్నతనము నుండి చుట్టుల త్రాగుట నభ్యసించుచున్నారు. వారిగతి యేమి? ”

బర్మా దేశీయమహాసభాసంఘము.

భారతదేశీయ మహాసభయొక్క బర్మా రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు డాక్టరు పి. కె. మెహతాగారు “న్యాయుండియా” “హిందూ,పత్రికల విషయమున గావించిన ఉత్తరపుకు రద్దుచేయగోరగా తా మాకోరికను సావధానముగ నాలోచించితిమనియు, ఇప్పుడాయుత్తరపును మరలించుటకు మీలక్షద నియు తెప్పినెట్లు గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

బర్మా శాసనసభకు తగినంతమంది భారతీయ సభ్యుల నెన్నుకొనవలసినదని బర్మా దేశీయసభాసంఘమువారు కోరిగా ప్రస్తుత మది పాసగ నేరదని కొరతనమువారి ముఖ్యకార్యదర్శి తెలిపెను.

బొంబాయి శాసన సభ:—గవర్నరుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈ నెల 13-వ తేదీని సభ జరిగినది. ఆర్థికపత్రము పాసించ బడినది. చాల ప్రశ్న లడుగుబడినవి. విష్ణు సమావేశమును గూర్చి భూమిగా రడుగుగా తన తేమియును తెలిపినది దోరతకమూడూ రనిరి.

ప్రజాశయ విజయము

ఇకముందుకు సవరణ శాసనము గూర్చి సామాన్య శాసన నిర్మాణ సభలో దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. భూములపై వచ్చేడి రాబడిమీద గూడ పన్ను విధింపబడవలెనను సూత్రము విశేషవాగ్ధి వాదమునకు కారణ మయ్యెను. గౌరవనీయులగు రాయసీతానాథ రాయగారు, భూముల రాబడిపై పన్ను విధింపబడగూడదను సవరణ సుపాదించిరి. ఆ సవరణ సంగీకరించుటకు వీలులేదని, సర్ విలియం మేయరుగారు ప్రభుత్వ పక్షమున విశేష దూరము వాదించిరి. కాని, తీర్మానముపై ప్రసంగించుటలో గాని, సమ్మతుల నిచ్చుటలో గాని, ప్రభుత్వసభ్యులు తమ యిచ్చవచ్చినటులు గావించ వచ్చు ననియు, ప్రభుత్వ పక్షముననే సమ్మతుల నొసగవలయు ననునిర్బంధ మక్కర లేదనియు, మేయరుగారు స్పష్టీకరించిరి. సమ్మతుల గైకొనగ, 30 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగను, 29 గురు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. తుట్టతొడకు సీతానాథరాయగారి సవరణ యంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు స్వేచ్ఛాభిప్రాయముల చెలుపుట కవకాశ మిచ్చి, ప్రజాశయవిజయమునకు కారకులయినందులకు ప్రభుత్వము వా రభివందనీయులు. ప్రభుత్వము వారిట్టి సూత్రన మగు మార్పును ప్రవేశ పెట్ట దలంచుట కేమి కారణమో చెలియ కున్నది. భూములపై వచ్చు రాబడిపై నింతవర కెన్నడును పన్ను విధింపబడ లేదు. రయితులజీవన మిందుచే కొంత భరింప యోగ్యమగుచున్నది. ఈ సౌకర్యమునకు కారణము లూహించుట సులభము. భూస్వాములు భరింపవలసిన బరువు లెన్ని యోగలవు. గ్రామపు బరువులన్నియు విశేష ముగ రయితులపైనే బడుచుండును. నీటి తీరువలు, క్విట్టు రెంటులు, యద్యోగుల మామూళ్లు, అధికారుల సర్దులు, భూమిసిన్నలు మొదలగు వాటి నన్నిటిని భరించి, ఎట్టెటులో కాలముగడుపుచూ, రయితు కష్టించి జీవింపుచున్నాడు. వర్షపు లేమిచే నొకవత్సరమును, వర్షాధికముచే నింకొక వత్సరమును, వరదలచే నింకొక వత్సరమును, వంటలు పాడగుచుండ, రయితులమొర వాలకించు వారుండరు. కాటకపు వత్సరముం దయినను చెల్లించవలసిన పన్నులలో తరుగుండదు. రెండవను లిచ్చుట సామాన్యముగ జరుగదు. వంటలు పాడగు సంవత్సరములలో రయితులు సిస్తునిచ్చుట కయినను క్రికాళిక ఋణములపాలై పడెడి శ్రమ యనుభవించువారికే ఎరుక. చెమ్మట యోడ్డి వ్యవసాయముకేసి, వంటలు వండిన వత్సరములందును వండిన వత్సరము లందును దినముల నెటులెటులో వెడలబుచ్చుచూ, విద్యుత్ ఇంజనీరింగు పోలీసు స్టాబ్ల ఆఫ్ కారి పోలీసు యద్యోగుల తాకుడుల నొప్పికొనుచూ, తొండువచ్చెట్టి సిస్తులు మొదలగు పన్నుల చెల్లింపుచున్న రయితులపై, ఆదాయపు పన్నును గూడ విధించుట అక్రమమని దలచియే, యీ సౌకర్యము గల్గింప జడియించెను. చిరకాలము

నుండి యవలంబించబడుచున్న నాచారమునొక్క మారు నిర్మూలించ వలసిన యవసర మిపు డేమి కలిగెను?

సంగ్రామ సమయమున వివాదము పురి కొల్లు కార్యములకు గడంగగూడదని ప్రభుత్వ మువారే బోధించియుండిరి. ఇట్టి వికలితచర్యకు బూనుకొనుట కిపు డెట్టి యవసరమును కాన్పించదు. క్రొత్త పన్నుల విధింప నవసర మిపు డేమియు లేదనియు మున్నుం దవసర మగుచో భూములపై రాబడి మీద గూడ పన్నుల విధించు విషయ మూలోచించిన మనియు, బడ్జెట్పై సుపన్యాసములో కొలది దిన ముల క్రిందటనే మేయరుగారు నుడివియుండిరి. ఇంతలోనే వాగ్దానమునకు భంగకరముగ నీక్రొత్త పన్ను విధించుటకు బూనుకొనుట దేశములో విస్తయము గలిగించెను. మేయరుగారు మాత్ర మీ చట్టములో భూముల రాబడిపై సరాసరి పన్ను విధించుటకు తాము పూనుకొన లేదని సమర్థింప బోచ్చిరి. కాని వారి సమాధానము సమంజసముగ గాన్పించదు. భూముల రాబడి గాక, యితర రాబడి గూడ నున్న యెడల, రెంటివయి టన్ను విధింపబడునని చిత్తు చట్టములో నున్నది. అందుచే భూమ్యాదాయ ముపై పన్ను విధించుటయే వారియుద్దేశమని సువ్యక్త మగుచున్నది. మేయరుగారు చూపదల చిన విధేదము ఆధార రహితము. నిజముగా ప్రభుత్వమున కిప్పుడు ధన మవసర మగుచో నటులని చెలిసి, సంగ్రామాంతమువరకు మాత్రమే తామివన్ను విధింపదలచితిమని ప్రకటించుచో భావ్యముగ నుండును. కాని మేయరుగారి చట్టము ఎల్లకాలమునకును వర్తించునని చెలుపుటచే ప్రజా ప్రతినిధులు తీవ్రముగ బోరాడవలసి వచ్చెను. గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి మాత్రము భూములపై రాబడిమీద పన్నెందుకు విధింప బడగూడదో యర్థము గాతేటట. కాని కారణ మును వారే నీ తీరున సూచించిరి. “భూస్వాములకు తాము ప్రాతినిధ్యము వహింపలేదు. తమ కేమాత్రము భూమిములేదు. ఎట్టి భూమి సిస్తును చెల్లించుటలేదు.” ఈ కారణముచేతనే భూముల గలవారల కష్టములను వారు గుర్తించలేకబోయిరి. ఈ శాసనము జరించుటకు మాత్రమే వర్తించు నని కొందరు సభ్యులపోహగలిగి యున్నారు. కాని జమిందారులకన్న సామాన్యులగు భూస్వాములకే యీ శాసన మధికముగ వర్తించును. సంవత్సరము నకు వేయిరూప్యముల నాదాయమువచ్చు వారి కెల్లర కీపన్ను తప్పదు. విద్యుత్ అధికారులు ఆదాయము నెటుల మదింపుచేసెదరో యనేకుల కను భవైక వేద్యమే. ఒక్క మారు విధింపబడిన పన్నును తొలగించికొనుట ఎటుల దుస్తరమో గూడ ఎల్లరకు వెలిసిన విషయమే. అందుచే యీ పన్ను సామాన్యుల నందరను బాధింపక విడు వదు. భూస్వాము లందరును జరాయతీ జేయరు గాన, వారి కేమి కష్టమని తాన్ డెనుగారు వాదించిరి. కాని భూస్వామి భరింపవలసిన భారము ద్విగుణముగా రయితులపైనే పడునని మీరు గ్రహించలేక బోయిరి.

అధికారులు తమ యక్కరల కనుగుణ్యముగ విచిత్రముగ సిద్ధాంతముల వెలిబుచ్చు చుండురు. విద్యాధికు లేవిషయముగూర్చి ముచ్చటించినను, ప్రజా సామాన్యాభిప్రాయములను మీరు వ్యక్తీకరించుటలేదని, అధికారులు సామాన్యముగ బలుకు చుండురు. జమిందారులు బాధ్యతగలవారగుటచే, వారి యభిప్రాయము లాదరణీయములని అధికారులు కొందరు చాటుచుండురు. భూస్వాములకు

వ్యతిరేకముగ చట్టమును ప్రవేశ పెట్టిన యీ తరుణమున, తాన్ డెనుగారు ప్రజలపక్షము బూని, భూస్వాముల యాజ్ఞేహగ నిస్సారములని పలుకుట వింతగనున్నది. స్వపరిపాలన మేలేమన పుడు ప్రజా ప్రభుత్వము భూస్వాములపై పన్నుల విధించుననియు, అందుచే నిపుడు తల్పించికొన జూచుట స్వపరిపాలనాశయమునకు విరుద్ధమనియు, తాన్ డెనుగారు వాదించిరి. భూస్వాములపై నితరపన్ను లిదివరకే భరింప వీలులేనన్ని ప్రేలాడుచున్నవని తాన్ డెనుగారు గ్రహించవలెను. సూతన భారమును నైచుట కెట్టి యవసరము గాని కారణముగాని జూపబడలేదు. ప్రజా పరిపాలనము, సాధ్యముగు సంతకరకు ప్రత్యేచ్ఛ సనుసరించి కొనసాగును గావున అపుడు విధించెడి పన్నులు ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యము ననుసరించి యుండును. దేశమున కవసరమగు పన్నుల భరించుట కేరును అసమృత్తి జూప బూనరు. ప్రజలీచ్ఛ పన్నులు స్వపరిపాలనమున ప్రజాభ్యుదయమునకు తప్పక వినియోగపడునని, విశ్వాసము ప్రబలును. ఇపు డట్టి విశ్వాసము వ్యాపింపలేదు. ఇప్పటివలె జేశాభివృద్ధికి ముఖ్యవసరములు గాని వ్యయము లనేకము లా సమయమున గావించ వీలుండదు. అందుచే పన్నులను వృద్ధి గావించుటకు విశేషావసర ముపుడుండక బోవచ్చును. స్వపరిపాలనము నామోదించువారు క్రొత్త పన్నుల సంగీకరించి తీరవలయునని తాన్ డెనుగారు ప్రతిపాదించిన హేతువాద మిందుచే నిలువ నేరదు. ఎట్టి ప్రజాప్రభుత్వమునను సరియగు సుదేశమును కారణములను చెలువక, ప్రజల యంగీకారమును గైకొనక క్రొత్తపన్నుల విధింప దలబెట్టునని తలచుట భ్రమ. దెసర్తీ కపర్తిగార్ల పట్టుదలచేతను, ప్రభుత్వము వారొసగిన సౌకర్యముచేతను, తుట్ట తుడకు ప్రజాశయమే విజయము గాంచుట ఆనందజనక మగుచున్నది.

సమయమిదియే!

ఆంధ్రోద్యమ సందేశ మిటీవల దేశమందంతటను వెల్లడి యగుట కనేకానుకూలస్థితు లేర్పడినవి. ప్రత్యేకాంధ్ర మహాజనసభ జరుగుటయు, మాంటాగూ గారికి ప్రత్యేకవిజ్ఞాపనమును సమర్పించ ఆంధ్రమహాజన సభ వారునిశ్చయించుటయు, సానిక ప్రభుత్వము ప్రథమమున ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనమును నిరాకరించుటయు, నటుపై ప్రజలలో తీవ్రాందోళన ముదయించుటయు, తుట్టతుడకు విజ్ఞాపనము గైకొనుటకు మాంటాగూ గారంగీకరించుటయు, మొదలగు సంఘటనములన్నియుగూడి ఆంధ్రోద్యమ శాశయప్రకటనమునకు కొంతవరకు తోడ్పడెను. అటుపిమ్మట దేశయమహాజన సభవారు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసంఘమునొసగి, ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వము సంగీకరించుటచే ఆంధ్రోద్యమము నకు బలము చేకూరెను. శర్మగారి రాష్ట్రపునర్నిర్మాణ తీర్మానము సామాన్యశాసన నిర్మాణ సభలో నిరాకరింపబడినను, రాష్ట్ర సమస్య నన్యరాష్ట్ర ప్రముఖుల కెరుకపఱచుట కయ్యడి తోడ్పడెను. అప్పటినుండియు కన్నడులలోను, మహారాష్ట్రలోను, ఓస్రలలోను రాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి ఉత్సాహ మతిశయించెను. మహారాష్ట్ర దేశములో నధిక వ్యాప్తి గలిగి, లోకమాన్య తిలకుగారి యాజమాన్యము క్రింద నడుపబడుచున్న కేసరి, మహారాష్ట్ర ప్రతికలు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము స్వపరిపాలనా సౌధవమున కత్యవసర మని, ప్రతిపాదించుట, శర్మగారి తీర్మానఫలితమే యని

నుడువవచ్చును. అనుకూల పరిస్థితు లొకటివెంట నొకటి ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తికి సాయము గావించు చున్నవి. మరియొక యనుకూల సంఘటన మిప్పుడు ప్రాప్తించినది. ఏ యుద్ధము ముయినను, దేశములో కొంతవరకు పానుకొనిన పిమ్మట, నుద్భవించేది నిరోధము యొకా నొకప్పు యుద్ధముమున కధికముగ సాయము జేయును. ఆంధ్రోద్యమమునకు ప్రథమము నుండియు ప్రాతికూల్యమే నెక్కుడు సాయముజేసెను. ఇటీవల గూడ ఆంధ్రమహాసభా విజ్ఞాపనా నిరాకరణమే నూతన సంచలనమునకు కారణ మయ్యెను. ప్రత్యేక ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమును నిరుపయోగము గావించ, దివానుబహదూర్ పి. కేశవపిళ్లగా రిప్పుడు పట్టుబట్టియున్నారు. వీరు కాంగ్రెసు మహాసభా కార్యదర్శులలో నొక రగుటచే, వీరి ప్రాతికూల్యమున కెక్కుడు ప్రాబల్యముండుట సహజము. కాంగ్రెసు కార్యదర్శులలో నొకరై కాంగ్రెసు తీర్మానమును విచ్చిన్నము గావించ సమకట్టిన పిళ్లగారి సాహస మచ్చుపు గలిగించుచున్నది. వీరిచర్యను విమర్శింపుచూ, న్యాయతి సుబ్బారావు వంతులుగారుకు కొండ వెంటటప్పుయ్య వంతులగారును పత్రికలకు లేఖలను వ్రాసిరి. అందుకు ప్రత్యుత్తరముగ, కేశవపిళ్లగారు దీర్ఘలేఖను న్యాయండియా, పేట్రియట్టు పత్రికలకు వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించినందులకు కార్యదర్శి పదవినుండి తాము తొలగింప బడిన, తొలగింప బడవచ్చునట! అప్పుడు ఆంధ్రయువకు లవలంబించిన సాత్విక నిరోధముగే, తామును కాంగ్రెసు సభపై నవలంబించి, కాంగ్రెసు సభానిరంకుశము నడచుటకు ప్రయత్నింప వచ్చునట. అధికారవర్గ నిరంకుశము దగ్గించుటకు సాత్వికనిరోధ మవలంబియమగునపుడు, కాంగ్రెసు నిరంకుశమును ధిక్కరించుటకు సాత్వికనిరోధ మేల యవలంబియము గాగూడదని పిళ్లగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కాని ఏ రెంతకాలమునుండియు సాత్విక నిరోధాభిమానులయిరో తెలిసికొన గోరుచున్నారము. ప్రత్యేక రాష్ట్రీయసభ ఘోషే హాలులో గూడినపుడు, అభ్యక్షులుగ నుండి సాత్వికనిరోధము వలదని కేశవపిళ్లగారు వాదించి వ్యతిరేకముగ సమ్మతి నొసగినటుల జ్ఞాపకము. ఈ స్వల్పవ్యవధిలో సాత్విక నిరోధముపై పిళ్లగారి కింతటి మక్కువ గలుగుట కేమి కారణమో చెలిసికొన గోరుచున్నారము. దివాను బహదూర్ కేశవపిళ్లగారి నిరోధము నవకాశముగ దీసికొని ఆంధ్రులు ఉద్యమ సాఫల్యమునకై గాఢముగ కృషి నల్పుట భావ్యము. పిళ్లగారి నిరోధము గూడ చైవఘటనమే యని ఎంచి, కృషి నల్పుచో, దక్షిణమండల ప్రబోధ మతిశీఘ్రకాలములో చేకూరును. అట్టి ఫలితము జేకూరుచో, ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికే గావించిన సాయమునకు పిళ్లగారెప్పుడును ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతకు తప్పక పాత్రులు గాగలరు. శర్మగారి తీర్మానము విజయము గాంచనందులకు ఆంధ్రులకు నిరాశ గలిగినదని పిళ్లగారి యభిప్రాయము. శర్మగారి తీర్మానము విజయము గాంచునని, శర్మగారయినను యూహించి యుండరు. కాని ఆంధ్రుల వాంఛ లిట్టివని కొంతవరకైనను, అన్యరాష్ట్ర ప్రముఖులు గ్రహించుట కవకాశము మాత్రము గలిగినది. ప్రతికూలముగ మాటలాడిన వారొక్కరయినను శర్మగారి హేతువులను ఖండింపలేక బోయిరి. అందుచే తీర్మాన నిరాకరణము, ఆంధ్రోద్యమ విజయారంభమునకు ముఖ్యసూచన మనియే మేము భావించుచున్నాము. ఆంధ్రమహాసభా ఫాయి సంఘ సభయు,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభయు నీ నెల 30వ తేదిన కడపలో నూడ నున్నవి. అన్యరాష్ట్రములలో రాష్ట్రస్థాంత్ర వ్యాపనమునకు గడంగుటకై ఫాయి సంఘసభలో నాలోచింపబడునని ప్రకటించబడెను. ఇంతవరకును కాలమంతయు చాలవరకు ఆలోచనలతోనే గడచుచున్నది. కాగ్లాచరణమునకు తీవ్రముగ గడంగలేదు. ఉద్యమము నెక ప్రతికూలురు నిర్లక్ష్యభావము మాని, నిరోధమునకు బూనుచున్నారు. ఉద్యమమునకు బలము గలిగినదని గ్రహించి, తమ శక్తుల నన్నిటి తేర్చుచున్నారు. ఇకముందు జరుగు పోరాటములో, ఆంధ్రులనేక విఘ్న పరంపరల నెదుర్కొనవలసి వచ్చును. అవజయమునకు వెలపాండక, ప్రతిబంధకములను జయింపవలసిన తరుణ మానెన్న మయినది. ఈతరుణము జారవిడిచిన, ప్రతికూల శక్తులు తప్పక విజృంభించి, ఉద్యమ వ్యాప్తిని నిరోధింపవచ్చును. ఆంధ్రోద్యమ సంజేతమును వ్యాపింప జేయుటకు సమయ మిదియే యని, ఆంధ్రులు గ్రహించి కృషి నల్పుట సంభావ్యము.

సంచార గ్రంథాలయములు

గ్రంథాలయముల మూలమున దేశమున విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు అమెరికాదేశము ముందంజ వైచినది. ఆదేశమున జ్ఞానార్జనమునకు ప్రజల కనేక సౌకర్యములు సమకూర్చబడినవి. వాటిలో సంచార గ్రంథాలయములు ప్రధాన స్థాన మాక్రమించినవి. ప్రజలలో జ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకై ప్రధాన గ్రంథాలయములు ఉపయోగకరము లగు గ్రంథ సముదాయముల నాయోగములకు బంపుచుండును. ఒక్కొక్క గ్రామమున వాటిని కొంత కాల ముంచి, వాటిని పేరొక గ్రామమునకు బంపుచుండును. జ్ఞానార్జన మిందుచే నులభ సాధ్య మగు చున్నది. ఈ పద్ధతిని బోధా ప్రభుత్వము పా రవలంబించి జయము గాంచుచున్నారు. అభివృద్ధికి బూ నుట లో ముందంజ వైచుచున్న మైసూరు ప్రభుత్వమువారి వద్దతి నవలంబించుటకు బూనుచున్నటుల దేరొకచో ప్రచురించిన ప్రభుత్వపుటు తరువు గాంచిన విదిత మగును. ప్రతి సంచార గ్రంథాలయము 200 రూప్యముల విలువగలిగి యుండును. ఏ గ్రామముయినను యీ గ్రంథములను కొనగోరు నెడల సరసమగు వెలల కిది విక్రయింపబడును. ప్రస్తుతమున, జిల్లా సంఘమునకు జిల్లాలో నెన్ని తాలూకాలుగలవో నన్ని గ్రంథ సముదాయము లొనగ బడును. ఈ సంఖ్యను మున్నుందు వృద్ధిజేయవచ్చును. ప్రతి సంచార గ్రంథాలయమునకును ఒక వీరుచాయును, 100 నుప్రసిద్ధములగు కన్నడ గ్రంథములును, పుస్తకముల బాలితాయును, ముఖ్య నియమములును జేర్చి యుంచబడును. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన యీ యుద్దమము కన్నడ విజ్ఞానవ్యాపనమున కధికముగ లోడ్వడునని యూహించు చున్నారు. ఆంధ్రగ్రంథాలయ సంఘమువారు గూడ ఓట్టి పనికి బూనుకొనుట ఆంధ్రదేశమున కర్వంతలాభకర మని చెలువుచున్నారు.

ఆంగ్ల దేశము: నిర్బంధవిద్య

విద్యాశాసనము ఆంగ్ల దేశములో కామన్సు సభలో రెండవమారు చదువబడినది. 14 మొదలు 18 సంవత్సరముల మధ్యవయస్సుగల బాలురు, బాలికలు, నిర్బంధముగ నెకండరీ విద్య నభ్యసించుచో, లాంకుమైరు ప్రత్తివర్తిశ్రమకు కూలీలు దొరకరనియు, పరిశ్రమ షీగించుననియు

సర్ హెన్రీబుల్బుగా రాజేమించిరి. కాని ఫిషరు గారిందుకు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. లాంకుమైరు బాలుర పరిశ్రమకు చొకగ బొందుటచే వారి విద్యాభివృద్ధికి భంగము కలుగుచున్నదనియు ప్రభాభిప్రాయ మీ విషయమై ప్రతికూలముగ నున్నదనియు, ఫిషరుగారు జవాబాసంగిరి. ఆంగ్ల దేశములో నిర్బంధముగ నున్నత ప్రాథమికవిద్యను వ్యాపింప జేయుటకు సంగ్రామ సమయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచుండ, సంగ్రామాంత మయినను నిర్బంధమును ప్రవేశ పెట్టెనమని హైందవ ప్రభుత్వము వారు ధైర్యము జెప్పకున్నారు.

సంతోషకారణమా?

ప్రతిరాష్ట్రమునందును, నిది బడ్జెట్టుకుపు. అధిక సభ్యు లన్ని రాష్ట్రములందును సామన్య మిగిల్చి పంచులకు గర్వము జూపుచున్నారు. బొంబాయిలో వ్యయము లోదాదాపు సగము నిలవజూపబడినది. కలవుదినములలో నింతటిసామన్య అవసరము లేనిది ప్రజలనుండి వసూలుజేసి మిగుల్పుట సంతసమునకు కారణము గాజాలదు. ఇందునుగూర్చి టయిమ్సుఆఫ్ ఇండియావత్రిక వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యములు సరియగు వభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నవి.

“బడ్జెట్టు యువన్యాసముల జూచిన, అధిక వ్యవస్థయంతయు క్రొత్త పన్నులు లేకుండ జేయుటయే యని యూహింపబడుచున్నది. ఈ యభిప్రాయము చాల సెంకుచిత మయినది. హిందూ దేశమున కీ సిద్ధాంతమును వర్తింపజేయుచో, దేశమున జడత్వ మేర్పడును. ధనము విశేషముగ మిగులుచున్న కొలదిని, కొందరికి సంశృప్తి యధికము. వీరితో నేకీభవింపకాలము. ధనముయొక్క ముఖ్యవయోగము తిన్నగ వ్యయముజేసినపుడే గాన్పించును..... విశేషముగ నిలవ గనబడచుట తప్పనిసరి గావచ్చునుగాని, సంతసకారణము గాజాలదు!”

జాంతానా కాటమ్రేడు సంఘమువారు:— మాదిక ప్రభుల విజయలను విచారించు నిమిత్త మొకసంఘమును వెల కొల్పెదమని దొరకనమవారు ప్రకటించుటకల జాంతానాలో చాల తొందర కలిగెను. జాంతానా కాటమ్రేడు సంఘముయొక్క ఆంకేరుకు లొక సభకుజేసి టి. మూడుగారిని క్రొత్త సుంకస్వరమున కధ్యక్షులుగ నియమించిరి. ఈ సభ ముగిసినపిమ్మట జాంతానా కాటమ్రేడు సంఘమువారిొక సభజేసిరి. ఈ సంఘమువారి ప్రతినిధి నొకని కమిషనులో నియమింపకల పడని నోరుచు రాజప్రతినిధి గారి కొక కంటి సంపుటకు చూసి తీర్మానించిరి. వారాయు ఇదాను రాదులాగాగు ప్రస్తుత ప్రతినిధుల విశేషముగ వెలిపిపుయందుట చాల అవగదాయకమనిరి. కొంతమంది కర్తవ్య లొక్కదూరుగ ప్రత్తి కమిషనుగ కాని అనవసరముగ ధరలను హెచ్చించుటకల నిట్టిబాధ గలుగుచున్నదని అతడు చెప్పెను. అదేకమంది అతని వాదనమును బలపరచిరి. ఈ విషయమును గూర్చి జాంతానా కాటమ్రేడు ఎస్సీసీయేషను, జాంతానా కాటమ్రేడు ఎస్సీసీ, మార్వాడీ కర్తవ్యసంఘములకు, ధరలనియమించు అధికారి కేడెలు గారికిని వ్రాయుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. దొరకనమ వారు ఈ సంఘములు వెల్లుచెప్పిన పట్టు విడుకొనుటకు వారంగీకరించిరి. అంతరరక్షణవ్యాపారమును నిలబరలననదనియు చెప్పబడెను. ఆ సమయమున సభ్యులుగూడు, సహాయాధ్యక్షులుగూడు కార్యక్రమమున కడ్డుదగిరి సభనమాసిదేసిరి. సభను మాసిదేసినపిమ్మట వీరివును విస్తారముగ చూచిని కొనికేసిరి. అంతభరమీ 15 లు అధికముగ జెరిగిపోయెను.

బామరను కలుగుండున నొక యువకుని మరణము.

12 ఏండ్లబాలుడు మామిడిచెట్టికి కాలుజారి రాతిగోడమీద పడి అటువంటి ప్రక్కనున్న చెరువు రాతిపాదముల పైని బడిన. 4 గంటలు బాధపడి మృతిజెందెను.

బిరోపామహానంగాముము

(రైతుకు ఏజెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషువారి ఘనభారము.

లండను, మార్చి 14:—రష్యాదేశము విధులనుకుట వలనను ఆచట కైడిలుగా నుండిన జర్మను సైనికులు విడుదల చేయబడుట వలనను స్థితిగతులలో చాలమార్పుగలిగి బ్రిటిషువారికి ఘనభార మేర్పడినది. 16 లక్షల మంది సైనికులను శత్రువు లిప్పుడు రష్యానుండి ప్రాప్తమగు పంపగలిగి యున్నారు. బ్రిటిషువారి సైనికులు యే శత్రువుల కిప్పుడు ప్రధానకార్యముగా నున్నది. జర్మను సేనలు ప్రాప్తమందును ప్లాండర్స్ లోను గూడ సమముగా నున్నవి. బ్రిటిషు సేనాముఖమున మాత్రమపరిమితముగ చేరియున్నవి. జర్మనుల కేమాత్ర మరకాళము కలిగినను వారు మనసేననే గాక ఆంగ్లదేశమునుగూడ సాహస సిగ్గునెంచుచున్నారు. అయినను మనకే క్రింతకును మనము విని యోగించితి మేని మనము వారి తాకుడును నిరోధింప గలుగదుము. సేనలోనికి 43 ఏండ్ల వారిని గూడ చేర్చు కొనుచున్నాము. దేశరక్షణమునకు 50 ఏండ్ల వయసు మించని వారు గూడ కావలెను. అట్లు మనము చేసితిమేని జర్మనులు మరల తలయొత్తకుండ మనము దెబ్బనీయ గలుగుదుము. అట్లు గాక తలయొక దారియైన మన ప్రయత్నములు బలహీనము లగునని బ్రిటిషు నగరమున సర్ అక్టండు నెడ్డిను గారు నడిపిరి.

బ్రిటిషువారి సమరభావము

లండను, మార్చి 14:—పరాసుసాంఘిక నాయకు డగు ఆంగ్ల భాషనుగారు ఆంగ్లదేశమునకు వచ్చిరి. ఆరటి స్థితి గతులను గూర్చి డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక కిటుల వ్రాసిరి. బ్రిటన్, ప్రాప్త దేశముల కత్యంత ప్రయత్నములకు స్వాతంత్ర్యాధికారములకు విజయము కలుగవలె ననిన ఆర్థిక సంపద హెచ్చుగా నుండవలెనని బ్రిటిషు వారెరుగుదురు. గాననే వారు పరిశ్రమల సత్కర్షణముగ నభివృద్ధి నొందించిరి. వారి పరిశ్రామిక సంపదను చూడగ నాకమితానందము కలిగినది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య నిర్మాణ విధానమును చిరతరముగ అభివృద్ధిచేయుటలో సేర్పడుపట్టిన గాడ సంబంధమును జాతీయ సంఘము సేర్పరుచుటకు చాల నానుకూల్యమును కలిగించి యున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును గూర్చి సేను వినిన దా ని కంటె చాల ననుకూలముగా నున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలు సంధిని చేసికొనుట కధిముగా కోరుచున్నారనిగాన సమరము నెటులా ముగించుటకు దొరతనమువారు యత్నించుచున్నారను వదంతి యూరోపు ఖండమున వ్యాపించినది. సేను పోయి చూడగ వారి విజయ నిశ్చయమును సమర నిర్వహణ దీక్షయు గోరంతయు కొరంత పడలేదని స్పష్టమయినది. నెపోలియను సమరముల నాటివలె నిప్పుడు గూడ నున్నది.

సాకావిమానముల పోరు

లండను, మార్చి 14:—ఈ క్షరమయద్ర దక్షిణభాగమున 2 సముద్రవిమానములు రిశత్రు విమానములను తలపడెను. ఒక శత్రువిమానము నేలగురినది. ఇంకొక విమానమునందలి ఆశ్వేషకుడు హతుడయ్యెను. మరియొక విమానము సముద్రముపాలై నది. ఈపోరు 30 నిమిషములు జరిగినది. బ్రిటిషువారి మందుగుండు పూర్తిగా చెల్లిపోవుటచే నత్రును నిలచినది. మా విమానములు పరలించినవి.

సయాము ప్రతినిధులు.

లండను, మార్చి 15:—ప్రతినిధులు శ్రీజార్జి చక్రవర్తి గారిని సందర్శింపగా వారు మేజరు జనరలు బాన్సింగ్ గారికి కె. సి. ఎం. జి. లెఫ్టినెంటు కల్నలు ప్రాసాదగు మారాఠీం ప్రిన్సుకాట్రా మంగలు గార్లకు సి. ఎం. జి. వి. డెయిలు సొసగిరి. శ్రీవారు వారితో సయామును గురించి చాలసేపు మాటలాడిరి. వారు చెప్పనివయముల నానక్రితోనినిరి. వారికికార్య సాధల్యమును యుద్ధ విజయమును వాంఛించిరి. శ్రీవారి సౌభగ్యమునకు ప్రతినిధులు చాలసౌధించిరి. ఆంగ్ల సేనాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సేను ప్రతినిధులకు విందుచేసిరి. వారు బ్రిటన్ దేశమునందలి ముఖ్యస్థానములను చూచి ఆంగ్లయుద్ధ రంగమున కేగెదరు. పిమ్మట ఫ్లింట్ హౌసున పని రంధించి య.

ధ్రువాన్వేషకుని మరణము

లండను, మార్చి 14:—1913 లో ధ్రువాన్వేషణమున కేగినవాకిట్లును వర్తమనందలి కెప్టను ఎర్నెస్టు వెల్లెగారు మధ్య ధరాసముద్రమున మందుగలకాకలో పనిచేయుచు హతులైరి.

టిను ఎగుమతి.

లండను, మార్చి 13:—ఆంగ్లదేశమున టిను విస్తారముగ లేదు గాన ఒక నెలవరకును ఇతర దేశములకు పంపుటకు లై సెన్సు యియ్యబడదు.

వాణిజ్య శాఖోద్యోగులు.

లండను, మార్చి 14:—నీనా, హంఫ్రీ, హంకాంగు జపానుదేశములలో వాణిజ్యశాఖోద్యోగులు నియమింపబడుదురని స్ట్రీలు మెయింటులాండు నడిచెను.

సింగపూరులో నౌకలు.

హేగు, మార్చి 15:—సింగపూరులో రాయలు పేకటు కంపెనీవారి నౌకలకును ఇతర నౌకలకును గూడ ప్రయాణ చీటుల నియతదని ఆచటి హేలండు రాయబారి తెలిపెను. అందుల కేమి కారణమని విదేశమంత్రి లండనులోని హేలండు రాయబారి ద్వారా బ్రిటిషువారితనము వారినడిగెను

విద్యాభ్యాసము.

లండను, మార్చి 15:—హెగ్ల మెంటు ప్రజలసభలో నీ చట్టము రెండవసారి చదువబడినది. ప్రతిబాటుకును ప్రతి బాటికయును 14 వ ఏడువచ్చినది మొదలు 18 వ ఏడు గడచు వరకును వత్సరమునకు 320 గంటలు పగటి పాఠశాలకు దినదినము పోవలెనను నిబంధనము లాంక మైరు నూలు పరిశ్రమలోని వారికి చిత్తు కలిగించునని సర్. హెన్రీ హిబ్బర్టు గారు రినిరి. లాంక మైరులో పరిశ్రామికులు కొద్ది మాటికి పిల్లల చేత పనిచేయించుట అక్రమము. లాంక మైరు యూర్పు మైరులో అధికాలపు ఏర్పాటు. చాలకాలమునుండి వచ్చుచుండుటచే దేశమునందంతటను ప్రాథమిక విద్య నభివృద్ధి నొందించుటకు తగిన ఏర్పాటును చేయుట కధ్యంతరము కలుగుచున్నది. కాక నాభివృద్ధిని వదలవలెనని ప్రజలందరు నభిప్రాయపడినది ఫిమరు గా రినిరి.

నౌకలు.

లండను, మార్చి 14:—నవ్వపడిననౌకల వివరములను తెలుపుటను గూర్చి మిత్రమండలి వారాలలోచించుచున్నార. ఈ నెల 20-వ తేదీని గెడ్డిగుగారు వివరములను తెలిపెదర. నౌకావస్థము శత్రువులు తలంచుదానికంటె చాల స్వేచ్ఛము గానదానిని వెల్లడించుటవలన బాధమేగాని నష్టమేమియును లేదు. నౌకానిర్మాణము కందకముల లోని ల చి పోరుట తో సమాన ప్రాముఖ్యతను గలిగియున్నదని నిర్మాతలకు తెలియజేయుటకే నష్టము ప్రకటింపబడును. ఇప్పుడు ఆకాథంగమును చెందినవారి కదిదువలన నాశ్వేషము కలుగగలదు. నౌకానిర్మాతల సహకార మత్వరసరమని దొరతనమువారు బాగుగా గ్రహించిరి. ప్రధానమంత్రి దానినిగూర్చి చాల శ్రద్ధవహించెను. సే దుడుమునున గెడ్డిగుగారు చాలమందిని చూచిరి. నిర్మాతల సంఖ్య బాగుగా హెచ్చుచున్నది. సేనలోనుండి చాలమందిని నిర్మాతలకు దెచ్చుచున్నార. సేనా నులును సహ సైనికులును మంచివారిని వదలుట కంగీకరించుట లేదు అని బోనెల్లాగారు నడిపిరి.

తటస్థ నౌకలు

లండను, మార్చి 14:—అంతర్జాతీయ స్వృతిలోని ఆహ్వా రియా నియమము ననుసరించి వెనుక జర్మనులు 1871 లో ఆంగ్లదేశమువారి నౌకలను వశపరుచుకొని పిమ్మట నష్టపరిహారము మొసగిరి. ఇప్పుడు మిత్రమండలివారి నౌకలను వశపరుచుకొని సంధిజరిగిన పిమ్మట మరల నిచ్చివేయుదురు. ఇట్టి ఏర్పాటుకు తటస్థులు చాలమంది ఇదివరకే అంగీకరించిరి. మిత్రమండలి వారు జర్మనులకు తటస్థుల నౌకలను ముంగలేము. వారికి విరోధమేమియును లేదు. హేలండువారి నౌకావ్యాపారమున కధ్యంతరముండదు. యుద్ధారంభమున హేలండు నౌకలనుగూర్చి ఏర్పాటు జర్మనులవలన చెడినది.

భారతీయ ఆర్మికదళము.

లండను, మార్చి 15:—కాంగ్రేస్ సమరమున పనిచేసిన భారతీయ ఆర్మికదళము చాల ధైర్యధైర్యములను చూపెనని హెగ్ల మెంటు ప్రభువులసభలో తెలియజేయు ప్రభువు నడిచెను. యుద్ధారంభమునుండియు భారతీయ యోధు లధిక ధైర్యసాహసములతో పనిచేసిరి. ఇంకను చేయుచున్నారు. కాంగ్రేస్ లో ఆర్మీకుల లతి సాహసములతో పోరిరి. భారతీయ ఆర్మీకుల సమగ్ర వైఖరిని చూచుచుండిన మరియొక దళమువారి సాహసమున కచ్చెరువందివారికి రజిత పాత్రలను బహుమాన మొసంగెనని సేను వినితిని. అధికారులను దీనిని గూర్చి సేనడుగ లేదు గాని ఇది యసత్యమని సేను తలంపెను. దీనివలన వారి సామర్థ్యము మనకు తెలియగలదు. దీనిని గూర్చి మార్షలు హేగుగారికి దీర్ఘ పురు రిపోర్టును పంపిరి. దానిని ఇప్పుడు చదువుటకు చాల నావశ్యమగునుగాన ప్రతుల నందరికిని పంచి పెట్టెదమని డర్బీ ప్రభువు గారు రినిరి.

బోస్టాఫీసుదావా.

లండను, మార్చి 15:—టెలిగ్రాఫుత్రిక కల్లాట్టను గురించి లండను నగరమున హైకోర్టులో మార్కెట్ కంపెనీ వారు పోస్టుమాస్టరు జనరలు మీద దావాచేసిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

గిల్డుఫర్డు కాసిలు నౌక.

లండను మార్చి 15:—గిల్డు ఫర్డు కాసిలు అనువైద్య కాలానౌక ఆంగ్లదేశమునకు వచ్చుచుండగా ఈనెల 10 వ తేదీ సాయంకాలమున ఒక అంతర్జామి బ్రిట్టలు సముద్ర ముఖమున తలపడెను వైద్యకాలా నౌకవైని. రెండుకాసు పతకము లెగురుచుండెను. హాస్పిటాలు దీపములు వెలుగుచుండెను. అనౌక 450 మంది గాయములు తగిలినవారిని జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాలో నె క్కించు కొని 15-2-18 ని దక్షిణాఫ్రికానుండి బయలుదేరినది. నౌకలో దాక్టరులు ఉపచారి కలు చాహుటులు మున్నగువారు గూడ గలరు. దానికి క్రొత్త గారంగు చేయబడినది. లండి దీనికి పడమట ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు అంతర్జామి దానిని తలపడెను. ఒకటూర్పుదో గురితప్పినది గాని రెండవది తగిలినది. అందు వలన నౌక ప్రేలిపోలేదు గాని పెద్ద రంధ్రము పడి నౌకలోనికి నీరు రాసాగినది. తలపులు మూయుబడిన. గాయములు తగిలినవారిని వై త్టువకు తెచ్చి పడవలను సగమువరకు వదలిరి. వాయువార్దల సందగ 5 నిమిషములలో 5 యుద్ధనౌక లచటికి వచ్చెను. నష్టము స్వల్పమగుటచే సంపూర్ణ వేగము తోనే నౌక అననుమాతుకు పోయెను.

ప్రాప్తు

బ్రిటిషురంగము.

లండను, మార్చి 13:—పోలిగాను ఆదవికి ఆగ్నేయమున మేము దాడిసలిపి చాలనష్టమును కలిగించితిమి. 37 గురు పట్టుబడిరి. మానవ్యము స్వల్పము. ఆర్మీంటిగిసుకు నైర్వతిని మేము శత్రువులను తరిమితిమి. తెన్నులాలెస్సీ కాలవలయొద్ద శత్రువులు ఫిరంగులనుకాల్పిరి. సోమవారమునాడు రాత్రి బ్రూ జెనుమీద మాడుటన్నుల బొంబులను వదలితిమి. మా విమానము లన్నియును మరలివచ్చినవి. మంగళ వారమునాడు బొంబులు మరింత హెచ్చుగా వదలబడిన. మాన్య, బివై వెలస్లీ సేను మాబూల్సె, నెంటుక్వింట్ సేను జోయి తెన్నలయొద్ద 13 క్కిటన్నుల బొంబులు వదలబడిన. యుద్ధము పగలంతయు జరిగినది. 14 జర్మను విమానములు నేలగురినవి. రి తనమబడినవి. మావి రి కనబడుటలేదు. ఇంకొక శత్రువిమాన ముగూడ ధ్వంసమైనది. మంగళ వారమునాడు రాత్రి 7టన్నుల బొంబులను వదలితిమి. మా విమానము లన్నియును మరలి వచ్చినవి. బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము మాదళములు 1 టన్ను బొంబులను వదలెను. ఎఫెరు దిగువను మేము దాడి సలిపి కొంతమందిని పట్టి తెచ్చితిమి. ఇల వెనుయొద్ద శత్రువులను తరిమితిమి. కేంజే-నోవమాటు ఫాకిటటు రంగములందు ఫిరంగుల నిరుపిడులవారు నధికముగా కాల్పిరిని మార్షలు హేగుగారు ప్రకటించిరి.

లాంబరెట్టుకు ఆగ్నేయమున బెల్జియము సేన జర్మను కందకముల నాక్రమించెను. వారు ద్వంద్వయుద్ధమున శత్రువుల నిరోధించిరి. రంగమునందంతటను నిన్న ఫిరంగులు కాల్పుబడిన. మ్యాపోర్టు డిక్సు మూడురంగములం దధికముగా కాల్పుబడిన.

సంచార పుస్తక భాండాగారములు.

మైనూరు ప్రభుత్వమువారు సంచార పుస్తక భాండాగార నిర్మాణ విధానమును గూర్చి యీ క్రింది యంత్రుత్తు సుసంగమముననుసరించి:

(1) మండలములోని తాలూకాల సంఖ్యను బట్టి తాలూకా కోట్లకు సంచార పుస్తక భాండాగారము వంతున మండల సంఖ్యాభ్యుత్తరణ కొనసంబడును. ఆతరువాత ప్రతి పల్లెటూరు బంపుచుండును.

(2) ఈ సంచార పుస్తక భాండాగారమున సైక భాగము 50 రూపాయలు వెలగలిగియుండును. భాండాగారములకు 200 రూపాయలు ధరగలిగియుండును. వీనిని కొనువారల కిది తక్కువ ధరలకు విక్రయింపబడును.

అని మైనూరు ఆర్థిక సభా విద్యాశాఖ కార్యదర్శి సంచార పుస్తక భాండాగార విధానమును గూర్చి తెలిపియున్నాడు.

(2) విద్యాసంఘమువారి విధానమును ప్రస్తుత మొక కన్వీనరు మరలను ఆచరణలోనికి గొనివచ్చుట కుత్తరువొసంగబడినది. ఈ విధానమును గూర్చి వర్తింపబడుట వలయు నూత్నములును, తాత్కాలికముగ గ్రంథ పట్టికయును నూడ తాత్కాలికముగ నంగీకరింపబడినది.

(3) ఈ కన్వీనరున కు వ్యయము ప్రభుత్వమువారిచే విద్యకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన నిధి నుండి యొసంగబడును.

(4) సంవత్సరాంతమునకు మూడు మాసముల పూర్వమే యీ విధాన మెట్లు పరిమితమగుచున్నదియో, దీనిని ముందుగాడ అనుసరింపవచ్చును అనుపయోగమును, అట్లయిన ప్రభుత్వ విధానమున జేయవలసిన తుర్పులను చర్చించుచు నొక నివేదికనును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలయును.

మైనూరు ఆర్థిక మహాసభ

(విద్యాసంఘము.)

నియమములు.

సంచార పుస్తక భాండాగార స్వభావము.

(1) పుస్తకములకు తగిన యొక వెట్టెయ్యి, నుప్రసిద్ధములగు 100 కన్నుడ గ్రంథములును, "సంచార పుస్తక భాండాగారము" పేరున ఆంగ్లకన్నడ భాషయందుగల యొక బట్టెయ్యి, మిమోరాండమునకు కొన్ని తెల్ల కాగితములు గల యొక పుస్తకములపట్టియొక, కన్నడ భాషలో వ్రాయబడి ప్రేరేపక గ్రంథము కనుగను, ఇందులకు వలయు నియమములు గల యొక బట్టెయ్యి భాండాగారమునకు వుండవలయును.

(2) ప్రస్తుతము 100 పుస్తకములు గల యొక పెట్టు గ్రంథములు మాత్రమే సంచార భాండాగారములయందుండును. ముందు ముందు అన్ని రకముల గ్రంథములను చేర్చబడును.

సంఖ్య.

(1) మండలమున నెన్ని తాలూకాలు గలవో అన్ని భాండాగారములు మండల సంఘమువారి విద్యాసంఘమువారిచే నొసంగబడును.

(2) సాధారణముగ మండల సంఘమువారు తాలూకాలో భాండాగారములను పంపుటకు తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘమున కొక భాండాగారము నొసంగుదురు. కాని అవసరముల బట్టి మండల సంఘము లేనియెడల నుత్తరమునకు వచ్చును.

(3) ఈ విధాన మభివృద్ధి జెందిన కొలది యీ సంచార పుస్తక భాండాగారముల సంఖ్య పెంపొందింపబడును.

కార్యవిధానము.

(1) ఈ విధానము విద్యాసంఘమువారి యాజమాన్య క్రింద నుండును. సంచార పుస్తక భాండాగారములకు సంబంధించిన సమస్యల పరిష్కరింపబడుట కొక యువసంఘ మేర్పాటు గావించబడును.

(2) సంచార భాండాగార వ్యాపనమునకును, గ్రంథముల సురక్షణమునకును, ఈ యువసంఘ నిర్వహణమునకును మండల సంఘము బుత్తరవాదులు.

(3) ఈ భాండాగార వ్యాపనమునకు వలయు విఫల నిష్పాదములను మండల సంఘము గాని, వారి యాజమాన్యమున తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘములు గాని యేర్పాటు చేయవచ్చును.

(4) సాధారణముగ ప్రతి సంచార పుస్తక భాండాగారమును సంవత్సరమునకు ఆరు పల్లెటూరులకు సంచారము చేసి, ప్రతి పల్లెటూరును గుమారు ఆరు వారములు మొదలు రెండు మాసముల వరకు ఉండవచ్చును.

(5) ఈ సంచార పుస్తక భాండాగారముల కుత్తరవాది యగు నాతని మండల సంఘమువారి చేర్చబడునది. ఈతడు మారినప్పుడెల్ల రిజిస్టరులో నా విషయమును వ్రాయబడి వలయును. ఆయా పల్లెటూరుని ఉపాధ్యాయు డిభివి నిర్వహించ వచ్చును.

(6) ఈ భాండాగార సంచారమున కగు వ్యయమును మండల సంఘములే భరింపవలెను. అవసరమున నెడల ప్రతి మండలమునకును విద్యాసంఘమువారిచే కొంత గ్రాంటు ఒసంగ బడును.

(7) ఏ పల్లెటూరును ఈ సంచార భాండాగారమును కొనవలసిన యెడల, దాని ధరను విద్యాసంఘమునకు బంప వలయును. దీనికి బదు లా తాలూకాలో సంచారము గావించుట కొక భాండాగారము మండల సంఘమువారి కొసంగ బడును. వీనిని కొనవలయువారికిని తక్కువ ధరలకు విక్రయింప బడును.

జాబితాలు, నివేదికములు

(1) ప్రతి భాండాగారమునకు వరుసవారికి తెల్పింపబడిన గ్రంథముల గలిగియుండును.

(2) ఈ భాండాగారములు చేయువారిని గూర్చి తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘములు మండల సంఘమునకు మూడు మాసముల కొక జాబితా మొక నివేదికమును బంపవలయును.

(3) మండలముల నీ భాండాగారములు గావించు కార్యముల గూర్చి కేంద్ర సంఘమునకు మండల సంఘములు మూడు మాసముల కొక నివేదికమును బంపుచుండవలయును.

(4) విద్యాసంఘమువారి భాండాగారముల గూర్చి మూడు మాసముల కొక నివేదికమును తెయూరు జేసి స్థాయి సంఘమువారికి బంపుచుందురు.

(5) సంచార పుస్తక భాండాగారముల కగు భవనములను గురించి తగిన జాబితాలను తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘములును, మండల సంఘములును విద్యాసంఘమును సిద్ధము చేయవలయును. ఒక క్యామెరుకులో ఆదాయ మొక వైపున, వ్యయ మొక వైపున వివరింపబడి తెలియజేయు వ్రాయవలెను.

Table with 4 columns: సంచార పుస్తక భాండాగారము, పుస్తకముల సంఖ్య, మండల సంఘము, తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘము. It contains a large empty table for recording data.

పంజాబు కాసున సభ: ఈ సభ 14-వ తేదీన మరల సమావేశమయ్యెను. లెట్టి నెంటు గవర్నరు గారు సభాధ్యక్షమును వహించిరి. పంజాబునందలి చిన్న నగరములందును గ్రామములందును వాత్రీ సమయమున బీటులు విడుదల చేయబడుట గానింప. వలసినదని ప్రయత్న గా రుపహసించిన తీర్మానము అంగీకృత మయ్యెను. అనంతర సభ్యులు తీర్మానము నెదిరించిరి గాని కార్యము లేకపోయెను. దినచందము బట్టెట్లు తర్కము జరిగెను. వివిధ శాఖా కార్యదర్శులు తమతమ లెక్కలను వివరించిరి. అనేక తీర్మానములు విచారింపబడెను. చివరకు సభ ఏమిట కి-వ తేదీవర కాపి చేయబడెను.

Table with 4 columns: సంచార పుస్తక భాండాగారము, పుస్తకముల సంఖ్య, మండల సంఘము, తాలూకా భిక్షగర్హిణ సంఘము. It contains a large empty table for recording data.

రాజ్ పు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొను వస్తువు న్యాయమునై ఆర్బులో సీమ, జిహ్వా, మహ్మదాబాదు రాజ్, సర్ బ్రహ్మీము సర్ ఇమాము మొదలగు నాయకుల ముద్రాపాదముల ఆర్బునకు ప్రతి నిరంతరము వారిని పాచ్చరించెను. ఒక ప్రతినిధియైన సామ్రాజ్య అసభికార సభ్యుల నే నెన్నుకొనబడవల మననయు లేవన్న నేతమంతటి విశ్వాసమునకును పాత్రుడుగునాని నియమించుకలయు ననియు బ్రిటిషువారు కత్తిక వ్రాయుచున్నది.

బొంబాయి కార్పొరేషను: ఇంటి అద్దెలు పెంచుటను గూర్చియు ఆహార పదార్థముల విలువలను తగ్గించు నియమించి బడిన సంఘము వాని నిన్నటిదియు కార్పొరేషను వారికి లేదు నివేదనము నర్పించిరి. అందుమీద చాల తీవ్రముగ దర్పజరిగెను. కొంతమంది సభ్యులు చెప్పిన మాటలు సభలో గలట్లు సుదక్షిణ వినిపింపలేదు. డాక్టరు సూకియా గారు మూర్ఖులు నపుడు చాలమంది కోపగించుకొనిరి. రెండు గంటల కధికముగ వచ్చుచు గను. అన్యతులు రెండు సభ్యులును మూక యాగారిని గూర్చుండ నియోగించిన వాడనిగాకరించిరి. ఇభనుమతీయొక దిశమునకు ముప్పల ల నీ న ద ని కొంతమంది సభ్యులు లేచిపోయిరి. తుదకు కమిటీవారి నివేదన మంగీకరింపబడి ఆదివ సమయన దొరతనము వారికి నాగ్రాయట కధ్యక్షుని కధికార మీ చుబడెను.

కడచినసోమవారమునాడు కలకత్తానుండి వ్రేసివచ్చిన మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఒక చిత్రముగ శేసుజరిగెను. పోలీసు వారు మూడువిధములగు పూసలతో చేయబడిన 8 ఆముగుల పొడుగుగల ఒక సర్పాకారమును దెచ్చి కోర్టునందుకు వెట్టిరి. పూసలతో చేయబడిన సర్పమైనది దగ్గరకుపోయి తామరంత గరకు వాడవగును స్వప్నమనలేన గోచరించుచుండెను. సభ్యులందు పూసలలో "తురుమ్మ కైది-1917" అని చెక్కబడి యుండెను. కాలక్టీన్ అను ఒక బండివాని యొద్ద యీ సర్పము దొరకెను. పోలీసువారు ఇది ఎచ్చట దొరకెనని అతనినడుగ గా అతడు తగిన సమాధానము చెప్పనందున, ఆతనినై కేసుచేసిరి. కోర్టునందుగల కాలమునలనకు ఆ సర్పము రెడ్ కోర్టునకు దొరకెట్లు కాలక్టీన్ చెప్పెను. అతడు కొందఱు సాక్షులను దెచ్చిరుజువు చేసెను. ఆ సర్పము సెవ్యరుచేసికో ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. ఎవరో ఇంగ్లీషు తెలిసిన తురుమ్మ కైది దానిని చేసియుండ వలెను.

యూరోపియను అస్సెస్మెంటు.

—0—

యూరోపియను అస్సెస్మెంటు వారి 24-వ సాంకేతిక సమావేశము మొన్నటి సాహిత్యకాలము కలకత్తాలో జరిగెను. అధ్యక్షులు 50 ఆర్థికవిద్యుత్తులను గాన గానమున సహాయాధ్యక్షులు ఇ. బి. ఈడెంగారు సభాధ్యక్షులును వహించి, సభకు ముఖ్యతావేషము ప్రతినిధులు పోయిరి. గౌరవనీయులు డి. ఇ. వెల్చిగారు ప్రతినిధులుగ పోయిరి. ఈడెంగారు క్రిందటి సంవత్సర వృత్తాంతమును దెలుపుచు అందు ప్రస్తుతపు హిందూజాతీయ స్థితిని గూర్చి విశేషమును చెప్పించిరి. గత్యులు సుమారు రెండేండ్లు పోయిరి. ప్రస్తుతము 1888 గురు నభ్యులు సంఘమున జేరియున్నాడు. యూరోపియనుల నూతన రాజకీయోద్దేశమును ఈ అధ్యక్షునికే కారణము.

అధ్యక్షులు

తమ ఉపన్యాసమున నిట్లు చెప్పిరి. వివిధ సంస్కరణముల చరిత్రను గురించును గత్యులును గురించును చిన్న కవిమనమును ధిల్లీలో సమావేశమైరి. ఈ సమావేశఫలితముగ నేమి దురదృష్టవశాత్తూ తీర్మానములు చేయబడనో మనఃపూర్వముతో జూడకలసియున్నది. దురదృష్టవశాత్తూ మన మాట పోలవారును నుడయోగింప లేదు. క్రిందటి అగష్టు 20-వ తేదీని హిందూజాతీయతను గూర్చించిన దురదృష్టవశాత్తూ ప్రకటనము మొదలుగ తమజాతివారు చాలకరమే మెల్లగాంచిరి. ఈ దురదృష్టవశాత్తూ ప్రకటనను హిందూజాతీయ స్థితి సంబంధించి మార్చి 25-నదిని లయమున కట్టిను గారు గుడ పలికిరి. తమ తీవ్ర కార్యక్రమమున కింతటిని అట్టోవరు 20 వ తేదీని సిద్ధాము ప్రభుత్వమున ప్రతిపక్షము ఇండ్లూ అస్సెస్మెంటు యేవనే కారణ భూమిలు. అట్టి సంఘమును నెలకొల్పవలయు సమయము కచ్చెను. ఇదివరలో హిందూజాతీయ సందర్భి యూరోపియనులు రాజకీయములం దంత గ శ్రద్ధసహించుచుండలేదు. వారు దొరతనమువారి సేవ ముందుండిరి. ఇకమీద దొరతనమువారిని సమ్మి యూరంతుండటకు వీలు లేదు. తా మిదేశమున విశేషముగ నెట్లుబడులను నెట్టియున్నాడు. ఇప్పుడు తమ విద్యుత్తులనే పెద్దవారైన భారతీయులలో కొలదిమంది బహుళువెదలి విశేషముగ ఆందోళనమును చేయుచున్నాము. ఈకొలది మంది మాటలను విని ఇంగ్లండు నందలి వోటరులు ప్రాంతీకాందవమును నోయలేని 80 కోట్ల భారతీయులు నిశ్చేనాదించుచున్నారని వారు తెలుతురు. హిందూజాతీయత్వ నిమిత్తమే ఈ దేశ మింక ననేకసంవత్సరముల పాటు బ్రతికి పార్లమెంటుయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు పరిపాలనమునం దుండవలసి యున్నది. ప్రాపంచికపు మహా సందర్భతరుణమును నీసమయమున వైస చెప్పిన కొలదిమంది భారతీయు లింత ఆందోళనము చేయుటబాగులేదు. తమ జాతి మహావిప్లవమునం దుండుటను గట్టిపెట్టి వారుచు బాధ్యతాపూర్వకస్వపరిపాలనను వాంఛించుచున్నారు.

ఇదివరలో తాము దొరతనమువారైన విశేషసమృద్ధిమును గలిగియుండిరి. దేశమును సంపద నభివృద్ధి చేయుటకు తమ దొరతనము వారికి తామెంతయు సహాయము నొసరించిరి. అప్పుటి స్థితిగతు లావిధమున నుండెను. దొరతనమువారు స్వామిద్రోహ మొనరింపరని తాము భలించిరి. కాని ఇటీవలి సమాచారము లను బట్టి చూడ దొరతనము వారి స్వామిద్రోహ మొనరింపిట్లు గన్పించుచున్నది. నెట్టి యాందోళనమును నిజమని నమ్మి వారు రాజద్రోహముల విడిచిరి. రాష్ట్రీయాధిపత్యము వహించిన గవర్నరులను, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరులను అగౌరవపరచిరి. నీలిమందును గుఱించి కత్తి తమ చేయబడిన ఆందోళనమును సమ్మి ఆందోళన నాయకుని కూలివాండ్ర బాధల విచారించు సంఘమునం దొక కభ్యుత్సాహ నియమించిరి. ఇది తమకు తప్ప నితరుల పశ్యసింపగూడ దను సంకల్ప దీనివలన తమకు స్పష్టమగుచున్నది. ప్రస్తుత మహా ప్రాపంచిక సంక్రమణఫలితము లెట్లుండెననియు తెలియదు. ఎంతకాలమునందునదియు తెలియదు. ఆవి యుండునంతకాలము తమకాలమునగల్గు అంగీకారముపు బాధయంతునంత కాలమును, తదనంతర మనేకవత్సరముల పర్యంతమును ఈదేశము తమ పాలనమునం దుండవలసియును. ఇట్లుండట భారతీయుల లాభమునకే యని తాము హృదయపూర్వకముగ దలంచుచున్నాము. తమ విద్యుత్తులను సమయమున, పరిపాలనా విధానము వలనను ఆకాపరవశమైన నెట్టియుటకు తన కనుకులు లాభములను తా మునగూర్చుచున్న గాని చాలకాలమునరకును బ్రతిపక్షవారే ఈదేశపు యజమానులుగ నుండుట కించుకయు సందేహము వలదు.

మెన్డో నెల్లు గారు దాని ననువదించిరి. ఆ సమయమున వారిట్లు చెప్పిరి. బర్మాను హిందూజాతీయ సుండి విడబడువలయునని కొంతమంది ప్రయత్నించు చున్నారు. గర్వా నీయునుగ బాధ్యతాపరిపాలకపు యోచన ననుసరించి లయె నలు కర్మిగుగారు భారతీయులు క్రమక్రమమున బాధ్యతా సహితపరిపాలనను నీయదగు నని నిరూపించుటకు వేలకొలది పుటలు నింపి తుదకు పరాజయ మొందెను. పార్లమెంటున కర్పింప బడుటకు పూర్వము సంస్కరణములన్నియు పూర్తికర్తవలెనునని తాను తెలుంచుచున్నాడు. ఆ సంస్కరణములందు బ్రతిపక్ష పరిపాలనాధిక్యమున కావంత లోపమును గలిగింప గూడదు. మరియు యుద్ధానంతరము వరకు నీసంస్కరణల ప్రకటింపవలదు చరిత్రంపను వలదు.

మదరాసు కాళాధ్యక్షులగు డి. ఇ. వెల్చిగారు దాని బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి. తాము కేవలము యూరోపియనుల కొరకు మాత్రమే పోరాడుచుండలేదు. అత్యంత ఆకాపరవశమగు కొలదిమంది రాజకీయాందోళనకారులు తమ అభిప్రాయముల తెలుపనేరని ప్రజల నణగద్రొక్కి వేయకుండ గూడ కొంతవరకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. దక్షిణ హిందూజాతీయ లో క్రిందిజాతులవారెంతయో నీచముగ జూడబడుచున్నారని పిచ్చుట నతను కాంగ్రెసు లీగు స్పీకరును ఆక్షేపించెను. హోమురూలరుల వలసదేశముల సాటిని గోరుచున్నాడు. హోమురూలరుల అభిప్రాయమును బీనెంటు గారు బొంబాయిలో జెప్పిరి. కాసనసభల కాధికారియు చిక్కినకార్య నిర్వాహక సభ నిలుపబడునని వాద్యించుచున్నాడు. ఈ మాధ్యమ స్వపరిపాలనమును బలవంతమున చేపూర్చుకలదు. నిజమే తాను దాని నానంతయు కాదనెను. దీనిజూచి తానందమును జాత్రపతి కార్యనిర్వాహకులు కాసనసభ్యుల నబడునిమిత్తము చేయు ప్రయత్నముల నిరోధింప కలదు ఇందువలన వెనుకబడియుండు తరగతివారు మరింత వెనుకబడి జమైకాస్థితి సంభవింపకలదు. అనంతరము వెల్చిగారు సంఘము చేయవలసిన పనులను చర్చించి భారతరాజకీయవాదులలో ననేకతరగతు లున్నవనియు, అందు హోమురూలరులకు ప్రతి కూలముగనన్న వానిని తమలో జేర్చుకొనుట చాల లాభకరమనియు, దక్షిణ హిందూజాతీయలో నట్లు కలియుట బాగుగ పొసగగలదనియు, ఆ చట నీ యుద్ధయము దినదినాభివృద్ధిగాంచు చున్నదనియు, హోమురూలరులు చెప్పినదెల్ల ప్రజాభిప్రాయానుకూలము కాదని చెప్పటకు వారు ఇంగ్లండున కొక ప్రతినిధి సంఘము సంపద యుననియు చెప్పిరి.

రొబోపు సంవత్సరమునకు పి. ఎల్. బక్లంగు గారధ్యక్షులుగను, హేగుత్రాసు, మార్నానుగార్లు సహాయాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

సా ని క చా ర్త లు

—(0)—

క్రొత్త వకీలు:—నిన్నటి దినము పి. హనుమంత రావు గారు హైకోర్టు వకీలుగా జేర్చుకొనబడిరి.

కృష్ణాంపేట అనుకృతి:—కృష్ణాంపేట అను కృత్యమును ఇటీవల తెలిఫోను అనుబంధించినది వినుటకు పాఠకులు సంతోషించెదరు దీనివలన విశేషాప యోగ ముండగలదు. తెలిఫోను సంఖ్య 342.

“ఆంధ్రవిద్యాధి”:—ఈ లిఖిత మాసపత్రిక రెండవ సంచిక వెలువడినది. అందు సాలూరు గ్రామ చారిత్రము, భాష అను విషయములపై వ్యాసములును, నైతికసరణి అను విషయముపై పద్యములును వ్రాయబడినవి.

శ్రీ సంగీతశాల; చెన్నపురి:—వీరియాజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4-15 గంటలకు 32, లింగనెట్టిపి థిలో మైసూరు నివాసస్థలగు బిదారము కృష్ణప్పగారి సంగీత సభ జరుగును. తాయప్పగారు ఫిడెలును, సంగప్పగారు మృదంగమును వాయిం చెదరు.

హైకోర్టు నెలపు:—వేసవికాలమునందు హైకోర్టుకు, రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు ఏప్రిలు 29-వ తేదీనుండి జూలై 7-వ తేదీ వరకును (రెండు దినములును గలసి) మూయబడును. అత్యవసరములగు పనులు జరుపు విషయమున చేయబడు ఏర్పాటులు ముందు ముందు ప్రకటింప బడును.

వెల్చిగారి యుపన్యాసము:—ఈ నెల 25-వ తేదీ సాయంత్రము 5 గం.కు డి. ఇ. వెల్చిగారు “సమకాలిక కవిత్వము” అను విషయమును గూర్చి ఒక వ్యాసమును రాజధాని కళాశాల యందు చదువుదురు. గవర్నరు గారధ్యక్షత వహించెదరు.

దక్షిణ ముండియూ బ్రహ్మసమాజము:—రేపు (17-8-18) ఆదివారము సాయంత్రము 6 గం. కు అజ్ఞాపిల్ల వీధియందలి ఉపాసన మందిరమునందు పండిత ఈశ్వరమూర్తి పిల్లై (తిరునల్వేలి) గారు ప్రాథమికవిజ్ఞాన ద్రవిడ భాషయందు దైవసాక్షాత్కారమును గూర్చి యుపన్యాసించెదరు.

“ఆంధ్ర ప్రజాసంఘము”:—ఈ నెల 17 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రజా సంఘపు కార్యనిర్వాహక సభ, జూలై 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీనందు జరుగును. లోకమాన్య తెలకు గారికి సన్మాన మొనగుట గూర్చి యాలోచింపబడును.

సరస్వతీసంఘము:—జూలై 6-నలో సాళియప్పను వీధి 21 వ నం. కు గృహమునందు రేవటిడిము (17-8-18) సాయంత్రము 4 గం. కు రావుసాహెబ్ పి. కందస్వామి మొదలియారుగారి అధ్యక్షతక్రింద దివాన్ బహదరు కలవల రామానుజము పెట్టిగారి ఛాయాపటము బహిరంగపఠపబడును.

ఆరోగ్యోపన్యాసము:—ఈ నెల 20-వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6-15 గం.కు డాక్టరు యు. రాయరావుగారు విక్టోరియా పునఃనిర్మితమునందు సాతకాలబం దాగోగ్యమును గూర్చి యుపన్యాసించెదరు. 50. పి. ఎస్. కెనస్వామి అచార్యులు గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేప సభ:—చెన్నపురి వెడ్జియానిపేట కృష్ణప్పగారుని గుంట వీధి 49 నెంబరు గృహమున లంజాపూరి గోవిందస్వామి భాగవతుల వారిచే జరుపబడు శ్రీరామానుజ కాలక్షేపముల వరుసలో తొమ్మిదవదగు “విరాటపథము, పంచవీర ప్రవేశము” అను కాలక్షేపము లి. నెల 17 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుపబడును.

చెన్నపురిరాంధ్రసభ, విద్యాశాఖ:—చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారి విద్యాశాఖతరపున ఈ నెల 18-వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు బ్రాడ్వేయందలి సభా మందిరము (ఆంధ్రానాలు) నందు ఉభయభాషా పండిత బ్రహ్మ శ్రీ “కావ్యకంఠము” గణపతి శాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రమున “జేతీయవిద్య”ను గూర్చి యుపన్యాసించెదరు. పురాణం నాగ భూషణంపంతులు డి. పి. ఎం. ఎల్. గారధ్యక్షత వహించెదరు.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—తిరువల్లిక్కేణియందు వేంకటాచలనెట్టివీధి 1 వ నెంబరు మందిరమునందు ఈ నెల 17 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గం. కు మంథ కోణ నివాసులగు మధ్వాచారిగారి వలన నుభద్రాకళ్యాణము కాలక్షేపము జరుగును. 24 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు బిదారం కృష్ణప్పగారి గాత్రమును, తాయప్పగారి వీణయును, సంజయగారి మృదంగమును జరుపబడును.

ఉద్యోగ సమాచారములు:—జి. సి. ఫెర్నాం దజ్ గారికి 2-వ గ్రేడు జిల్లా జడ్జి పదవియును, రా. బి. డబ్ల్యు. ఎల్. వేంకటరామయ్య గారికి 3-వ గ్రేడు జిల్లా జడ్జి పదవియును, రా. బి. సి. కృష్ణస్వామి రావుగారికి 4-వ గ్రేడు జిల్లా జడ్జి పదవియును, ఇచ్చబడినవి. పి. పాండరంగరావు ఐ. పి. ఎస్. గారు ఉత్తరాగ్రామజిల్లా తిరుపత్తూరు సబు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ప్రమాదము:—మొన్నటి దినము ఎగ్జుకు రైలు స్టేషనులో రైలుక్రింద బడి చేయుచుండు తీవ్రమైన గాయము నొందిన బాలుడు నెయింటుగోలియులు సాతకాలలో చదువు కే. రామమోహన్ అను నతిదీనిగా, కోయంబుత్తూరులో సర్వేయరుగా నున్న కే. వేంకటరావు అను నతిని టమారుడనియు తెలియుచున్నది. మొన్నటి దినము అతని చేయి భుజము యొద్దకు కోసవేయబడెను. నయమగుచున్న దని తెలియుచున్నది.

ఘంటువైని మిత్రమండలిదాడి.

లండను మార్చి 13:—మిత్రమండలి వారు ఘంటువైని పేరు ప్రేమనులదై దాడిపలికి రణరంగమునకు పోవనన్న బద్ధును వైనికులను వెక్కువలందిన పాతమునరించిరి. ఆ దాడి చాల లాభకరమైన దని సరిహద్దులలో వదలిగా నున్నది. దాడి 20 నిమిషములు మాత్రమే జరిగెను గాని నగరమున ననేక తావులలో మంటలు లేచినవి. తక్షణము ప్రతికేయ జేయవలె నని నగరపాలక సంఘమువారు మార్షలు పిండిను బద్ధులు తిరిగివార్త వ్రసిరిని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసినది.

వేగుసేనలు

లండను, మార్చి 15:—ఈ ప్రెసు కామిస్సు కాలవ సమీపమున గతరాత్రి ఆస్ట్రేలియా వారు పోరి 27 గురిని పట్టుకొనిరి. మానవము స్వల్పము. హోటెము గాపట్టల యొద్ద ఆస్ట్రేలియావారు దాడి సలిపి చాలమందిని పట్టుకొనిరి. కొందరిని హతము చేసిరి. వెర్మలిను మొదలు ఆర్యంటిని వరకును శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. పోర్చుగీసు వారచట శత్రువులను తరిమిరి. ఈ ప్రెసుకు తూర్పున శత్రువు లధికముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి. కోర్బ్రియి, డిసయియ మున్నగు తావులపైని మానెమానకులు 700 బాంబులను వదలిరి. శత్రువుగు పోరు జరిగినది. మేము 19 విమానములను నేలగుల్చితిమి. 5 ని పార దొలితిమి. మాది 5 కనబడుటలేదు. ఆస్ట్రేలియా నా కామిమాన దళములు మంచిని చేసినది. బుధవారమునాడు ఫ్రీబర్నలో రైలుప్రేమమీదను పవరప్రేమను మీదను బాంబులు ప్రేలి నది. శత్రువిమానము లధికముగా తలపడినవి. తీవ్రముగ పోరి వానినన్నిటిని తరిమితిమి. మావిమానములు మాడు రాలేదని మార్షలు పేగుగారు తెలిపిరి.

అమెరికా

అమెరికా-రష్యా.

లండను, మార్చి 14:—ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు రష్యా వారికి సంక్షేమ సంపుటలో రాజకీయ నియమములను పొలిం పడుచుటచే అమెరికావారు చాల సంతసించిరి. యూరోపు కూర్పుభాగమునందలి ప్రజాపాలితక్షేమల సన్నిధిని జర్మనులు కబళించి ప్రాన్సు ఇటలీ థైలీయం దేశములను మాత్ర మిచ్చి చేసిన సంధిచేసుకొనుట కమెరికావారి గంగీకరింపరని ఆ లేఖ వలన జర్మనులకు తెల్లము గాకపోదు. ఇది విచిత్ర సంజనికులగు అమెరికా దేశీయులకు నచ్చినది. రష్యాలో స్వేచ్ఛను గోరుచు జర్మనులు సంధి సూచనలను పంపగలరు. అది ధర్మ పరిత్యాగ మని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు భావించి నిరాకరించెదరు అని చనువులగు నుద్యోగులు నుడిచిరి. ఆహారపదార్థము లధికముగ చేర్చబడినవి. వానిని యూరోపుకు పంపుటకు నాకలు లభించుట లేదు. అయినను ఈ లోపము అల్పమున నెల నాటికి పూర్తిగా తీరగలదు. కష్టము లధికమైనను డ్రెటు వారు వాని నుత్సాహముతో భరించు చుండుటచే అమెరికా వారికి వారియందు గౌరవ ములిశయించినది. ఇది చాల స్పష్టముగ తెలియుచున్నది.

హూంఫ్రెయు.

లండను, మార్చి 14:—అమెరికానుండి మిత్రమండలికి హూంఫ్రెయు కనీసము 100 కి 50 రెట్టధికముగా పంపబడును.

హాలండు నౌకలు.

న్యూయార్కు, మార్చి 15:—ఈ నెల 18 వ తేదీలో గాత్రపురమున్న మరతులకు హాలండువారి గంగీకరింపనిహో హాలండు నౌకలనన్నిటిని వశపరచు కొందును. హాలండు వారి కాహారపదార్థములను సమృద్ధిగా పంపుదును. అందు లకు వారు నౌకలను పంపికొని పోవలెను. మేము తటస్థుల కాహార పదార్థములు సందచేయవలసియున్నది గాన నన్ని నౌక లను వశపరచుకొన దగును. జర్మనుల ప్రోత్సాహమున హాలండువారు వరతులను నిరాకరించిన తప్పు మండలి వారెట్టి దగ్గయు జరుపరని హాలండు వారికి తెలుపబడినది.

జపాను

జపానుమంత్రుల రాజీనామా.

లండను, మార్చి 14:—అంతర్జాతీయ విషయముల కంటే దేశీయ విషయములే ప్రాముఖ్యతను విహించినవి మంత్రులు రాజకీయకట్రలలో చిక్కుకొనిరి. పరిశ్రామిక దుర్వ్యర్థము వెల్లడియగుటచే వారు త్వరలో రాజీనామా చేయవలసిగా నున్నది టాకియోనుండి తిరిగివార్త వచ్చినది.

రష్యా

రష్యా నౌకలు.

లండను మార్చి 13:—నల్ల సముద్రపు యుద్ధనౌకలలో చాలభాగము ఒడెస్సాలోనే యున్నవి. వాటిజ్వనక లన్నియును సిబ్బాట్ల పూలుకు పంపబడినవి. అని పెట్రోగ్రాదు నుండి తిరిగివార్త వచ్చినది.

రష్యాసంధి.

పెట్రోగ్రాదు, మార్చి 14:—రష్యా ప్రభుత్వ పత్రికలు మాస్కోలో ముద్రింపబడుచున్నవి. ప్రెస్టు లిఖింపింపు సంధిని గూర్చి మిత్రమండలివారు చింతింప నక్కరలేదు. టుక్సిటు సంధివలె నిదియును గాఢనిద్దరలో నున్న రష్యావారిని మేలు కొల్పి జర్మను ఆధిపత్యమును తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించునట్లు చేయగలదని మాస్కో ఇన్వెస్టియాపత్రిక వ్రాసినది.

రష్యా చీనా.

లండను, మార్చి 14:—ద్రోహులు రష్యా నభోగతి పాలుచేసిరి. జర్మను సామ్రాజ్యత్వమును నశింపజేయుటకు మిత్రమండలి సహాయ మవసరమని చీనాలోని రష్యా రాయబారి కుదాదెపుగారు పట్టివచుగు లేఖను చీనా దౌరతనము వారికి వ్రాసెను.

రష్యాలో జర్మనులు.

లండను, మార్చి 15:—మేము ఒడెస్సారకును పోతిమని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

వ్లాడి వస్టకు సేనాని.

పెట్రోగ్రాదు, మార్చి 15:—వ్లాడివస్టకు సేనాని ఆత్మ చాత్య చేసుకొనెను.

లిథుయానియా స్వాతంత్ర్యము.

ఆమెస్టరుడం, మార్చి 15:—లిథుయానియాను స్వతంత్ర దేశముగా గంగీకరింపవలెనని లిథుయానియా జాతీయసంఘమువారు జర్మనులకు చాలలేఖలను వ్రాసిరి గాని వారుతెక్క చేయలేదు. కోర్లండు రాజ్యాధిపత్యమును కయిజరుగారికిచ్చుటకు కోర్లండు జాతీయసంఘము వారు తీర్మానించిన జర్మనీ పత్రికలువ్రాసిరి.

జర్మనుల రాక

పెట్రోగ్రాదు, మార్చి 15:—జర్మనులు ఈ నెల 12 వ తేదీని ఆహార అక్రమించిరి. ఇంకను లోపలికి పోవుచున్నారు. దక్షిణరష్యాలో పోరునలిపి చెర్నగీ నాక్రమించిరి. తురుష్కులు బొక్సాప్రాంతము గంతయు నాక్రమించిరి. సావైటు కాంగ్రెసు మాస్కోలో గురువారమునాడు ప్రారంభమగును.

జర్మనీ

జర్మను శాంతివాదులు.

లండను, మార్చి 14:—జర్మను శాంతివాదులు స్వీట్జర్లండునందును స్వీడనులోను సంధికోరకు చాల ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇటలీలో ఫలవంతములైన పన్నాగములను ప్రాన్సులోకూడ నారంభించి కరపత్రములను రహస్యముగ పరాను వైనికుల కందజేయుచున్నారు. అట్లు పంచివెట్టుచుండగ కొందరిని పట్టుకొని వెంటనే కాల్చిచంపిరి.

వాను ఫాల్గును వ్రాను.

ఆమెస్టరుడం మార్చి 14 :—పశ్చిమరంగమున ముఖ్యమగు వై న్యాధిపత్యమును వశించుటకు వాను ఫాల్గును వ్రానుగారు జర్మను ప్రధాన భిరమునకు వచ్చిరి.

కోల్లెనుట్లపైని బ్రిటిషువారి దాడి

ఆమెస్టరుడం, మార్చి 14:—కోల్లెనుట్ల విమానముల దాడివలన చాల నధికమగు నష్టము కలిగినదని జర్మనులు ప్రకటించిరి. పానుప్రాట్ల లేకుండ నెవరును రాగూడదు పోగూడదని వైనికోద్యోగులు నిర్బంధ మేర్పరుచుటచే నా నగరము వేరైపోయినది. రెండు ఆయుధ నిర్మాణశాలలు దారుణముగా తగులబడుచున్నవి. ప్రేలుకు నష్టపు లభ్యధికముగ ప్రేలిపోవుచున్నది.

టర్కీ

పెలస్తీను యుద్ధము.

లండను, మార్చి 14:—జెరూసలేమున బ్లగునా దారికి తూర్పున మేము కొద్దిగా ముందుకు పోతిమి. ఈ స్థు ఆంగ్లియను-సోతుఆంగ్లియను సేనలు 3 మైళ్లుకు ఇండియను సేనలు 11 మైళ్లుకు ముందున కేగి రిగ్రామములను పట్టుకొనెను. ఆ గ్రామములలో శత్రువులు తీవ్రముగ నెదరించిరి.

యుద్ధవివరణము.

లండను, మార్చి 15:—అవస్కందనమునకు ముంద త్వరగముగ జరుపబడవలసిన విమానసమరము మా శనుకులముగ జరిగినది. శత్రువిమానసంచారమునకు నిరోధముకలిగినది. మా విమానములు యధేచ్ఛముగా చరించుచున్నవి. జర్మను పట్టణములపైని మేము బాంబులను వేసినందులకు ప్రతీకారముగా జర్మనులు పోరును నగరముపైని బాంబులనువేసినని పరాను వారికి తెలిపి మాకును వారికిని వైరములను కల్పింప జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి. పశ్చిమరంగమున నున్న జర్మను సేనలోనర్ధభాగ మాంగ్లరంగముననే యున్నదని రూఢిగా తెలిసినది ఇదివరకారంగమున జర్మను సేన యంత హెచ్చుగా నెన్నడు నుండలేదు. టర్కీ నెదరించుచున్నది మే మొక్కరమే. పెలస్తీనులో మాత్రము ఇటలీ పరాను సేనలు కొద్దిగా తోడ్పడినవి. అచట రాకపోక సౌకర్యములు సరిగ లేనందున విచిత్రసమరముల కవకాశములేదు. కాని టర్కీవారి నెదరించుట ముందగించునటు కా హారమేమియునులేదు. ప్రారంభమున పరానువారు చాల పని చేసికొని ఆంగ్ల సామ్రాజ్య వాసులు చేసినంతపనిని మరెవ్వరును చేయలేదని యొక నుప్ర సిద్ధ వైనికాధికారి వ్రాసెను.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

శృ శా న వా టిక.

కాలికో 1-0-0, రావరు 0-14-0

మిథునానురాగము.

నెల 0-12-0.

839 మా నేజరు కలంభివర్ధని. రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

ప్రేగుభయములేదు.

వైద్యరత్న కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రేగుప్రేగు

ని వారకొవధములు

మా మందులు గడచిన ఇరువదివత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సిలోక దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానములయందును అనేక ప్రేగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

ప్రేగు సోకదు.

హైమానిపానకము 6 బౌన్సుల బుడ్డి ౧-కి ర్పు ౧-౦-౦	శక్తిధాతిస్థుకం 1 బౌన్సు బుడ్డి ౧-కి ర్పు ౦-౧-౦
డిటో 8	డిటో 8
హ్యాకింగు పోస్టేజీవేలు.	కోరువాటి మావెద్ద కాటలా గుంతముగ పంపబడును.
తంతి విలాసము: "పండిట్" మదరాస్.	

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్‌పీఠి, జి.టి., మదరాసు.

గ్రీకు

సెన్సియూసు ప్రతిపక్ష రాజీనామా.

లండను, మార్చి 14:— పార్లమెంటు సమావేశమైనది. సెన్సియూసు ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది. సెన్సియూసు ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది.

ఫిన్ల్యాండు

పోవుచున్న వారిని పట్టుకొనుట

లండను మార్చి 14:— సెన్సియూసు ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది.

చీనా

పెకింగు దొరతనము.

లండను, మార్చి 14:— పెకింగు దొరతనమును గురించిన ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది.

చీనా-జపాను

లండను, మార్చి 13:— చీనా-జపాను యుద్ధమును గురించిన ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది.

చీనా - జపాను.

లండను, మార్చి 14:— చీనా-జపాను యుద్ధమును గురించిన ప్రతిపక్ష రాజీనామాను యువరాజు గారికి సమర్పించి, అన్ని కక్షల వారు ను చేరిన సమావేశము సమగ్రముగా చూడబడినది.

(2)

ఈ సెల మొదటి వారమునందు శివరాత్రి పండుగ.

అరబ్బు:— గొ. ఎస్. డి. వీట్లెను బెజుగారు అసాను ఫిట్టకమియన్ గా నియమింపబడినది.

దోపిడిగాండ్లు:— నాట్రూరు దోపిడి కేసులో 83 గురు ముద్రాయాలలోను 25 గురిని పదవిరి. తక్కిన వారికి కక్ష విధించిరి.

సంచార గ్రంథాలములు ఒక కర్నూరుకు సంచార గ్రంథాలములు సేర్పించుటకు మొనూరు దొరతనము వారసునిది.

రంగును మాలి:— చెన్నై పట్టణము కలకత్తలనుండి వచ్చు ప్రమాణీకులకొరకు మాలిల మైదామున పాకలు చేయించుటకు మంగళవారమునాడు తీర్మానింపబడినది.

అవరు:— పెంగుళూరునిధికి పెంగుళూరు మైదాములలో 1,35,000 ప్రధాన భూములు నకు పంపుటకు తీర్మానము 11958-59 లో పెంగుళూరు సంగ్రహములకు పంపుటకు నిశ్చయింపబడినది. అందులకు మహారాజావారిని రెసిడెంటుగారిని సంగ్రహము వారిని అధినందించుచు మైదూపుపట్ట ప్రభుత్వము సంగ్రహమువారికి తంజివూరు నుండి గురువారమునాడు సభిచేసి పరిష్కరించుటకు రెసిడెంటు గారి రాజీనామా.

చాచానీలూరు జియం:— ఈ జియంలూరునుండి చాచానీలూరు 18 మందిలో మరల 4 గురు కట్టుబడిరి. ఇక 7 గురు మాత్రము కొరకవలెను. వీరిట్లు చాచానీలూరు తెలియదు. ఆ జియం ప్రొత్తగా కట్టుబడినది తెలియచున్నది. కొరకవలెనాలో సజ్జనసిం గను యంతకును చాల తానుబ్రతుక వ్రదు దని తెలియచున్నది.

ధరావత్తునగోరుట:— "వీరభూమిచాచా" అను మహారాష్ట్ర వాగ్దత్తీకా సంపాదకులకు ఛాచానీ గారిని మధ్యరాష్ట్ర దొరతనమువారు పరిచాచానీలూరు నకునుండి రు. 1500 ల ఛరావత్తును సేరిరి. సంపాదకులు దీర్ఘ దురు ప్రధాన వ్యాసమును వాగ్దత్తీ ఈవర్త యిక్రమమనిరి. ఈయిట్ల 51 సంవత్సరములనుండి ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతము రాజ్యాధికముగ నిలుపబడినది.

Mill Strike in Ahmedabad.
Dispute Between Capital & Labour.
Situation Growing Serious.
BOMBAY, March 13.
An Ahmedabad correspondent writes:—There is no settlement yet between the Mill operatives and mill owners group. Consequently the weavers have not joined their mills. A telegram received from Ahmedabad states that the mill strike situation is getting extremely serious. Mr. Gandhi took a vow before ten thousand persons to abstain from all food until the weavers are given 85 per cent increase. Great uneasiness prevails among those interested in mill industry of Ahmedabad.

Burma
Hongkong Race Course Disaster.
More Details.
RANGOON, March 13.
Accounts of Hongkong race course disaster on the 16th February have reached here showing that the whole of the mat shed stands suddenly collapsed causing a number of casualties and the fire that immediately broke out in the debris added to the severity of the disaster. It is stated in addition to death roll of over 600 over 800 people are being treated in hospitals. In some cases whole families were wiped out and the missing list includes a number of British and Portuguese names.

Fined for Refusing Duty.
RANGOON, March 13.
The Western Sub-Divisional Magistrate, Rangoon in ordering a donkeyman named Scott of a B. I. boat in the harbour to forfeit two days pay for refusing duty, said that from what the accused and another donkeyman said the ship was not a happy one and men had cause for complaint. Captain MacFadyen stated that they had not asked for leave and there was nothing in the articles to compel him to grant it. The Magistrate said that if the men were not well treated there was bound to be trouble on board. Another donkeyman J. Kirk was brought ashore as he wished to complain against his treatment on board. The captain admitted that no leave had been given as it had not been asked for. That said the Magistrate, was not credible. He had read official logbook and it appeared that there had been constant trouble between the engineers and men and several of the men were prosecuted. The case against the accused was not proved and he thought that the accused and the other man (Scott) had legitimate grounds for complaint. The case against Kirk was classed mistaken.

Calcutta
Bengal Legislative Council.
CALCUTTA, March 13.
At the meeting of the Bengal Legislative Council held yesterday and to-day 39 resolutions were discussed out of 49 on the agenda. Resolutions aiming at the curtailment of police expenditure elicited animated discussion the Indian elected members taking the opportunity of pointing to the faults of subordinate police. The European elected members opposed the resolutions as it would impair the efficiency of the Police. They also took this opportunity of pointing to the excellent work done by the Bengal Police in suppressing anarchical crimes. The Government also opposed the resolutions all of which were either withdrawn or lost. Of 39 resolutions 24 were withdrawn after considerable discussion 12 lost and only two carried. The Council sits again to-morrow.

Delhi
Indian Legislative Council.
DELHI, March 13.
It has been decided that payments attached to such honourable military distinctions in India as the Victoria Cross, the Order of British India etc., shall be exempted from Income Tax.

A Bill to Amend I. D. F. Act.
A Bill to amend the Indian Defence Force Act, 1917 is to be introduced and passed at the Imperial Legislative Council on the 18th.

The Income Tax Bill.
The Income Tax Bill was passed at the Imperial Legislative Council to-day. The provision bringing agricultural income into account in fixing the rate of income-tax was rejected by the majority, the point being regarded by the Government as an open one. An amendment was also accepted for the protection of decayed families providing that the annual value of premises occupied by their owner should not be assessed for income tax at more than ten per cent of the aggregate income of owner.

Member to Represent Bombay Council.
The non-official additional members of the Bombay Legislative Council have been called upon to elect a successor to Sir Ibrahim Rahimtullah for the Imperial Legislative Council by the 15th of May.

Chief Commissioner of Assam,
Hon. Beaton Bell Appointed.
DELHI, March 13.
The Hon'ble Mr. N. D. Beaton Bell is gazetted Chief Commissioner of Assam with effect from the date he assumed charge.

Use of Steel Prohibited.
DELHI, March 13.
The following is published in the current issue of the Gazette of India:—It is notified that with effect from the 25th March 1918 no steel plates exceeding one eighth of an inch in thickness and no steel sections shall be used by any person or industrial concern in the repair of rivercraft of sea going vessels of any description otherwise than in accordance with the terms of a permit by the Controller (ship-building) Indian Munitions Board.

United Provinces
U. P. Legislative Council.
LUCKNOW, March 13.
There was a whole day's sitting of the Council yesterday when the heads of departmental Budgets were explained by the secretaries. A number of resolutions came up for discussion but were either withdrawn or defeated. The Council adjourned to the 3rd April.

స్వదేశి పరికలు. (1090)
చాచానీలూరు మేము స్వదేశి పరికలను తయారు చేయున్నాము. వీరభూమిచాచానీలూరు నుండి రు. 1500 ల ఛరావత్తును సేరిరి. సంపాదకులు దీర్ఘ దురు ప్రధాన వ్యాసమును వాగ్దత్తీ ఈవర్త యిక్రమమనిరి. ఈయిట్ల 51 సంవత్సరములనుండి ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతము రాజ్యాధికముగ నిలుపబడినది.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్.
సం. 1874 ఫౌండేషన్ పాటాఫీసు, బొంబాయి.
నిలువసాము 5 కోట్ల రూపాయలు
ఇంతవరకేచ్చి వేసినది 5 కోట్ల రూపాయలు
ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడే ఎండావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితమగు పెబిడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదానకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆహాయమును సమకూర్చుటయేగాక, పాలిసిదారునికి అకలమరణ మగునేని అతనికిటుంబమునకు జీవన సాధియు కలుగును. నిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబీకులకును ఇది చాల సౌకర్యమగు మార్గము. (672)
WANTED Agents & Canvasers in Telugu Districts
APPLY TO:—
W. St. John Church, Branch Secretary.
ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Naval Aircraft Fight.

Two Enemy Machines Felled.

LONDON, March 15. The Admiralty states that two seaplanes on Tuesday attacked five enemy aircraft in the southern part of the North Sea. They shot down and destroyed one enemy two seater, killed the observer of a second machine and drove down on the water another seaplane. The engagement lasted thirty minutes and only terminated when the British had expended their ammunition. Our machines returned.

Siamese Military Mission.

The King Decorates Members.

Mission to Visit British Front.

LONDON, March 15. At the reception the Siamese Mission, the King conferred the K. C. M. on Major-General Jartich and the C. M. G. on Lieut-Colonel Pra Soigpraseem and Prince Catramong. The members of the Mission were greatly impressed with the graciousness of His Majesty who conversed with them about Siam and expressed great interest in and good wishes for the success of the Mission and a confident belief in the result of the war.

The British General Staff to-day entertained the Members of the Mission to lunch. After visiting the military centres in Britain, they will go to the British front before beginning work at the permanent headquarters.

Britain's War Attitude.

French Socialist Leader's Tribute.

LONDON, March 11. M. Albert Thomas, writing in the "Daily Chronicle" of his impressions of his visit to Britain, says:—He was overjoyed to witness the strength and greatness of industrial Britain, whose extended activities testify that the British realise that economic means are necessary to secure the triumph of the ideals of freedom dear to Britain and France. The very constitution of the British Empire and the long-established intercourse between Britain and her Dominions constituted the best foundations for a League of Nations. M. Thomas says opinion in Britain was better than he had been led to expect. A rumour had spread on the continent a few weeks ago that Britain was seized with a great longing for peace, and that her Government was searching for a means of ending the war as speedily as possible, but his visit convinced him that British tenacity and determination to prosecute the war were as strong as during the Napoleonic wars.

Appropriation Bill.

Discussion in the House of Commons.

LONDON, March 15. During the discussion on Appropriation Bill in the House of Commons, Mr. Bonar Law said, that the publication of tonnage losses was being discussed among Allies, and he hoped Mr. Eric Geddes would be able to give accurate figures when making a statement regarding shipbuilding on March 20th. Nothing but good would result from publication as losses were much less than enemy estimates. The real reason for publication was to make men in shipyards feel that their work was equally vital to the war, as fighting in trenches. He was certain that the results would astonish those who were disappointed now and they would be very much better in future. The Government realised the necessity of securing the hearty co-operation of shipyard workers, and the Premier was continually engaged on the problem, he and Mr. Geddes had that day seen number of representative shipbuilders. The number of men in shipyards was steadily increasing. When the results were bad in January and February there was no scarcity of steel, and the amount of labour was far greater than in the previous three months, when the results were good. More men were being brought from the army, but it was not easy to get them owing to the reluctance of the Commanders to lose good men, and the reluctance of the men to leave their comrades in the trenches. The Appropriation Bill was read third time, and the Bill establishing Secretariat for overseas trade department second time.

Inter Empire Communication.

Case in the High Court.

LONDON, March 15. An important case has begun in the High Court, in which Marconi Company ask for declaration that the Postmaster General as representing the Home, the South African and the Indian Governments, shall not be permitted to repudiate the agreement dated July 1913, relating to the erection of the Imperial Wireless Chain. Mr. Carson on behalf of the plaintiff's said, that the agreement provided the construction of six long distance stations in England, Egypt, East Africa, South Africa, India, and at Singapore, with the object of providing Inter Empire communication. Except in regard to England, Egypt, and East Africa, the Postmaster had the right at any time prior to the completion to cancel the contract on giving the compensation.

The Education Bill.

Debate on the Second Reading.

LONDON, March 15. During the debate on the second reading of the Education Bill in the House of Commons Sir Henry Hibbert contended that the clause compelling every boy and girl from fourteen to eighteen to attend Day Continuation Schools for 320 hours a year could not fit in with the working conditions in the Lancashire cotton industry. Mr

Fisher replied that the cotton industry unreasonably depended on cheap labour of children. Half-time tradition in Lancashire and Yorkshire stood in the way of effective organisation of advanced elementary education throughout the country and he believed that opinion in the district affected was for abandonment of half-time.

Commercial Attaches.

To be Appointed in China and Japan.

LONDON, March 15. The Steel Mainland states that commercial attaches will be appointed in China and also at Shanghai Hong-kong and in Japan.

Attack on "Guildford Castle."

Damage Not Serious.

LONDON, March 15. The Admiralty announces that the hospitalship "Guildford Castle" homeward bound was unsuccessfully attacked by a submarine at the entrance to Bristol Channel in the evening of March 10th whilst flying Red Cross flags and with all Hospital lights on. The wounded soldiers who were on board the "Guildford Castle" when she was attacked stated in an interview at Bristol that the ship left South Africa on February 15th with 450 wounded from the German East Africa and also the doctors nurses and the ambulances assistants. The ship had been newly painted. The submarine attacked her at half past five on Sunday afternoon west of the Lundy Island. One torpedo missed and the other struck the ship aft below the water line on the port side. It failed to explode but made a big hole flooding part of the ship. Watertight doors were closed and the wounded were brought on deck and boats were half lowered. A wireless message brought five destroyers within five minutes but they found that the damage was not serious and the ship proceeded at full speed to Avonmouth.

GALLANTRY OF INDIAN Cavalry.

Signal Service in Cambrai Battle.

Tribute in the House of Lords.

LONDON, March 15. In the House of Lords Lord Lamington affirmed that the units of the Indian Cavalry Corps which participated in the battle of Cambrai behaved with the greatest gallantry and performed signal service and he asked for further information on the subject. Lord Derby replied that he was most grateful for the opportunity of testifying publicly to the great services of soldiers of India had rendered their country and the King Emperor since the very beginning of the war and were still rendering. It was quite true that the Indian Cavalry Corps had behaved with great gallantry at Cambrai. In this connection he mentioned a little incident which had been told him but which he had not officially verified although he believed it to be true namely that a certain regiment associated with the unit of the Indian Cavalry Corps fighting at Cambrai had so much appreciated their gallantry that they had made present of a plate to the regiment as memento of the occasion. That incident showed the appreciation in which the Indian Cavalry regiments were held by their brothers in arms. Lord Derby mentioned that at his request Marshal Haig had written an account of the part played by the Indian Cavalry at Cambrai battle which was so interesting that as it was too long to read then he proposed not to read it but to circulate it for general information (Cheers).

The Post office repudiated the agreement in December 1914 and stated that the Government had decided not to proceed with the wireless chain. The Postmaster General paid sixty two thousand sterling. Mr. Carson contended that the Postmaster endeavoured to enter into new agreement on different conditions, and read a letter from the Post office saying the war had created a new situation with regard to the provision of the wireless which necessitated prior consideration of the military needs, and the Admiralty, arrangements with the Marconis in that respect might the latter assist in dealing with the problem of commercial development. The Attorney General on behalf of the Postmaster, indicated that the question might arise whether the Marconis had not terminated their contract before the repudiation occurred. The hearing was adjourned.

Export of Tin.

LONDON, March 14. Owing to the smallness of stocks, no licences will be issued for the export of tin from the United Kingdom for a period of one month.

Meat Exports.

LONDON, March 15. A telegram from Washington says:—Meat exports to Allies will be increased at least fifty percent shortly, for the purpose of building up Allied reserves from the great surplus accumulated in United States.

Russia

German Penetration into Russia.

Odessa Occupied.

LONDON, March 15. A Wireless German Official Communiqué says:—We have penetrated to Odessa. LATTER.—PETROGRAD:—The Germans occupied As on March 12th and are marching into the interior. They continued operations in Southern Russia and have occupied Tchernizof. The Turks have occupied the whole of Baku region. The General Congress at Soviets to consider ratification of Peace Treaty and definite removal of capital to Moscow opens at Moscow on Thursday.

Russia's Shipping.

LONDON, March 15. A telegram to the "Daily Express" from Petrograd says:—Most of the Black Sea fleet is still at Odessa. All merchantmen have been transferred to Sevastopol.

Russian Peace Treaty.

Official Press Declaration.

LONDON, March 15. PETROGRAD.—The Official journals are now appearing in Moscow. The first number of the "Moscow Izvestia" declares that the Allies must not be saddened by the Brest-Litovsk Treaty which like the Treaty of Tilsit, will only result in awakening the slumbering forces of Russia to break the German yoke.

Departing Allies Captured.

LONDON, March 15. A telegram from Stockholm says:—A number of British and American who left Finland in neutral vessels, have been captured. Those of military age have been sent to Germany.

America and Russia.

Comments on President's Message.

LONDON, March 15. Telegrams from Washington state that President Wilson's message to Russia, which defied diplomatic conventions, has greatly impressed Americans. It is interpreted as demonstrating to Germany that America will not accept a peace, which restores France, Italy and Belgium at the sacrifice of the democracies of Eastern Europe. This issue especially appeals to the immense foreign-born population of the United States. Officials in touch with the President anticipate German peace proposals, aiming at a free hand in Russia. They declare that President Wilson would regard this as a sacrifice of principle, which he could never accept. There are ample stores of food awaiting shipment, the only difficult factor at present being transportation, but this will rapidly improve after October, when formidable resources will be available. Britain's cheerful acceptance of privation is completely transforming American sentiment towards Britain. The change is most marked.

Holland

The Right of Amgaria

Intended Allied Govt's Action.

LONDON, March 15. It is understood that Allied Government's intend to avail themselves of the right of Amgaria as provided for international law and to take over for the duration of the war, the Dutch shipping at present lying in Allied Ports. It is recalled that the Germans exercised this right in 1871 and destroyed the British vessels in the Scheldt subsequently paying compensation. The Allies will secure good freight for the ships taken over which will be insured and efforts will be made to replace them at the earliest possible moment after the declaration of peace, if they are sunk in the danger zone.

Similar arrangement has already been welcomed by other neutral nations. Foregoing decision clearly shows there is no question of Allies treating the Dutch unfairly or of acting in inimical fashion which has characterised German methods towards Holland such as torpedoing the Dutch shipping without compensation. Earlier protracted negotiations in order to arrive at modus vivendi whereby the Dutch should receive food in exchange for the use of ships resulted abortively owing to the German pressure on Holland. It is emphasised that taking over of the ships will still enable Holland to trade with the Dutch East Indies. The maintenance of Dutch Colonial Empire is equally important to Allies as to Dutch interests.

NEW YORK, March 15. LATTER.—Washington correspondent of the Associated Press says:—The United States, and Great Britain have finally notified Holland, that unless pending agreements regarding Allied use of the Dutch ships are accepted by the 18th inst. the ships will be taken over. Ample food will be placed at her disposal if she sends ships to transport it. Officials point out that the necessity imposed upon Allies of feeding the neutrals demands use of every available ton of shipping. The United States, and Great Britain go no further than Holland proposed, until German threats prevented her from carrying out voluntary agreement.

Shipping Clearance.

Dutch Consul-General Report.

LONDON, March 15. HAGUE.—The Dutch Consul-General at Singapore reports that clearance has been refused to various ships including those of the Royal packet company. The foreign ministry through the Dutch minister in London has asked the British Government for information on the subject.

Central Powers

Enemy Air Raid Defeated.

Enemy View of British Airmen.

LAHORE, March 15. LONDON, March 14th.—Mr. Ward Price records the repulse of 14 Austrian aeroplanes endeavouring to bomb Venice at noon on Sunday. Captured airmen admit that the Allies raids on aerodromes have caused most serious damage. Some squadrons are without a single serviceable machine. They describe British airmen as marvels of dare devilry. One recently machine-gunned the army headquarters at Santo Veto. Austrian aviators are absolutely crushed.—(C. & M. Gazette) special cable.)

Independence of Lithuania.

National Councils Vain Attempts.

LONDON, March 15. AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" states that the Lithuanian National Council has petitioned Germany repeatedly but in vain to recognise the independence of Lithuania. The "Lakalansetings" announces that the Courland National Council has unanimously passed the resolution offering the Ducal Crown of Courland to the Kaiser.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

విలేఖకులకు సూచన

గ్రామస్థాయి, పేరులేదు. కొద్దిగంట విలేఖకుడు, మారు వాసిన కాగితము అనుక్రమము చదువుటకు విలులేక యున్నది. అప్పటికి ఆర్కైవ్స్, అనవసరార్హతము, ఏవాహ నిషేధక ధర్మప్రతికానబంధము. ప్రకటింపలేనందునకు చింతించువాము. — సంపాదకుడు.

బాపట్ల తాలూకా పునులూరు గ్రామముందు శ్రీబాల విజ్ఞానాంధ్ర చంద్రోద్యమగ్రంథనిలయముయొక్క ప్రతిపత్తి వార్షిక కోతనము ఈ నెల 9-వ తేదీ జరుగుటకు కొన్ని యిబ్బందులుండుటచే ఈ సంవత్సరం మే నెల 15-వ తేదీని జరుప నిశ్చయింపబడినది.

కృష్ణాజిల్లా, కయికులూరు పురము, తాలూకా కచ్చేరి యందు స్పెషల్ తహసీల్దార్ గారు కె. శ్రీనివాసరావు పంతులు గారి యాధిపత్యముక్రింద వెంపటి వారాయణ శాస్త్రిగారి అప్రధానం బాధ్యుని.

గుంటూరు జిల్లా, బాపట్ల తాలూకా, పెదచెలుకూరు నం దలి స్వరాజ్యసమితి ప్రాథమిక వార్షిక కోతనము మార్చి నెల 3 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారు ఎం.ఎ. ఆఫ్ ఫ్యక్షన్ క్రింద జరిగినది. ప్రభుత్వమున కార్యదర్శిగారు సంవత్సర వృత్తాంతమును జదివినది. అధ్యక్షులు “స్వరాజ్యతత్వము” ను గూర్చి యుపన్యసించిరి.

బలిజనూరు చంద్రవంశ ఆంధ్ర కులక్షత్రియుల? గౌరీ వరప్రసాద మహానాటియ్యల? లేక బూద్రుల? వారి కులగోత్ర ఆచారవ్యవహారాది కర్మ లెట్టిని? ఉత్పత్తి యెట్లు. మున్నగు నంగతులను కులాభిమాని యొకరు చాల కాలమునుండి యెవని ప్రశ్నించినను సరియైన ప్రత్యుత్తరము నొసంగరయిరి. మహానీయులగు పాఠశాలనుండి ప్రత్యుత్తరము సెలంగ వేకుచున్నాను.

నెల్లూరు జిల్లా పొట్టిపూడిమండలి శ్రీ సుజనంజనీ సమాధిపత్యముక్రింద నొక నేనకాసంఘమును నెలకొల్పి చుట్టుప్రక్క గ్రామములలో కలరావలన బాధపడు బీదలకు విశేషము నుచితముగా నుండుట లెప్పించి, రాత్రియనక పగ లనకు, సర్వకాల సర్వావస్థలందును కార్యదర్శి నెల్లూరు వేంకట్రామాచార్యులు నేనజేయుచున్నారు. ఎవరైనను కల రావలన బాధపడువారు నొక స్వయముగా గాని ఇతరుల మూలముగా గాని తెలియపరుచుకొన్నచోడల సాధ్యమైనయెడల ఆయన స్వయముగా వచ్చి గాని ఇతరుల మూలముగాని సహాయము చేయునని అధ్యక్షులు వ్రాయుచున్నారు. దీని నెల్లెరకు గారు తెలియపరచిరి.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా పెనుతల్లి గ్రామము గుండ్ల రాజా వెంకటాద్రి అప్పారాయ పుస్తకభాండాగారము యొక్క ప్రభుత్వ వార్షిక కోతనము 8 వ తేదీ శుక్రవారము యంద్రము 8 గంటలకు పురాణం నూరిశాస్త్రి బి. ఏ. గారి ప్ర్యక్షతక్రింద జయప్రదముగ జరిగినది. గ్రంథాలయములు యుపయోగములను గురించి దుగ్గిరాల వేంకటసుబ్బయ్య ను ఆంధ్ర భాషాయోగమును గురించి కొడాలి ఆంజనే య గారును గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి ఎల్లైని బహ్మజ్యోగిగారును కన్య సంఘము విద్య వార్తాపత్రికల ద్వితీయ రాయశేషయ్య దుగ్గిరాల సీతారామయ్యగారు న్యసించిరి.

గుంటూరు జిల్లా, బాపట్ల తాలూకా, పెదచెలుకూరు నం దలి, చిదానంద సరస్వతీ గ్రంథనిలయ తృతీయ వార్షిక కోతనము 8-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు జరిగినది. ప్రభుత్వమున కేతావధాని, ములుగుట్ల లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు భగవత్పాఠ్య గావించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ. గారు “గ్రంథాలయోద్యమము”ను గూర్చియు, ములుగుట్ల లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి కేతావధాని, గారు “విద్య”ను గూర్చి యు, రామరాజు చెమరామయ్యగారు “గ్రంథాలయముల స్థితి”ని గూర్చియు నుపన్యసించిరి. కార్యదర్శిగారు సంవత్సర వృత్తాంతమును ప్రకటించిరి. సభకు సుమారు 200 మంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి.

చెంగల్పట్టణ జిల్లా సత్యవేడు దివిజక్ సంకపేటలో శ్రీ కుమారస్వామి వీరయ్యగారి మఠమున ఉడమము నృత్య భజనలను భుజనేత్యరి పత్రికాధికారి నియమిత్తపర్యవ్రాస గారి యగ్రాసనాధి పత్యమున జ్యోతిర్లింగా భూమణ కేతావధాని కే శ్రీనివాసాచార్యులు గారివలన 27వ తేదీ శ్రీ రామకృష్ణ పరమ హంసజీవిత చరిత్రము బాంకలూరి డి. శేషచార్యుల వారిచే వివేకానందస్వామి జీవితచరిత్రయు ఉపన్యాసములు సలుపబడును. తరువరి అన్నదానము చేయబడును. సాయంకాలము శ్రీ శివాజగన్నాథయ్యగారిచే ప్రహారవక్త్రము నున్నే శుక్రవారమునకు నవరోహిణియను మహానామ గావించ బడును.

మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మున్నగు అగ్నికులకు త్రియకులాభిమానులట్లు ప్రకటింపుడని మమ్ముల కొరి యు న్నారు:— ఈ సంఘ బీదబాల్యకు ఉచితముగా విద్యగరపుట కక్కడ కక్కడ నూత్న శిక్షణ పొందినవలెనని తలచి అందుకు గురించి ఏప్రియల్ నెలలో ఒక మహాజనసభ జరుపవలెనని అభిలషించితిమి. ఇందు పిదప మైకార్యగోచరజేసి, మహా జనసభ యేప్రియల్ నెలలో జరుపుటకును అప్పుడు జరుగ వలసిన కార్యక్రమ కనడిక స్థిరపరచుటకును, కార్యరీత్యాకుల నేర్పరచుటకును, మార్చి నెల 17 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడ జగన్నాథపురములో కీర్తికేళులయిన మల్లాది సత్యలింగం నాయకుగారు క్రొత్తగా కట్టించిన ధర్మపుత్రము బంగళాలో సభజనపరచుకు గాన తత్సభకు వర్ణాభిమాను లెల్లరు దనుచేసే ప్రార్థనలు.

నెల్లూరునుండి విలేఖకు లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— ఆంగ్లభాషా వ్యాపారాధ్యక్షమున నొలకాడును, ఆంగ్లభాష యే భౌతికాధ్యాత్మిక సాధనభూత మని త్రికరణ శుద్ధిగ నమ్మి, తద్బాధమూలముననే భారతదేశమొకటి సాధ్యమని తలచు నాంగ్లభాషావిమరులు పెక్కుండు మనయుద్ధయ మునకు బ్రతికూలురై యున్న వారు. వీరిని తద్వ్యాపారాధ్యక్షులను జేసి, దేశభాషాతత్వమును భరతభండమునం దెల్లెకుల బాటవలసిన భారము ముఖ్యముగా నాంధ్రులదై యున్నది. ఇందులకై సమర్థులగు నాంధ్రనాయకులు ఖండలూరునుకై బయలుపడెదలి, భారతదేశస్థులగు సుబ్రహ్మణ్యయ్యలతో, భాషాప్రముక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతమునై, ఆంగ్లోద్యమమునై మన న్యాసములనిచ్చి, ప్రతిపక్షులతో యుద్ధములని సంభాషించి, వారి వాదముల ఖండించి, దేశభాషాధ్యక్షమున స్థాపించవలసి యున్నది. ఇందులకై యాంధ్రనాయకులు సర్వరీత్యుగ నమము గట్టవలయును. కాంగ్రెసు రాయబారము ఇంగ్లండునకు వెడలుటకు బూర్వమే ఈ కార్యమునకు మనము గడంగవలయును. ఇందులకై సర్వరీత్యుగ బ్రతకత్తుముల నొకప్పుటి విద్యద్యుక్త కారకులు, పత్రికాధికారులు ప్రార్థితులు.

గంజామునుండల గ్రంథాలయ సంఘపు నిర్వహిత శ్రేణిగా నీక కార్యరీత్యాక సభ 24 తేదీ ఆదివారం ఉడమం 7 గంటలకు నరసన్న పేటలో శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాలయ మున సంఘాధ్యక్షులగు ము. కరవారిగి వేంకట జ్యోగయ్యపంతులుగారి యాధిపత్యమున సమావేశమగును. అందు గత మూడు మాసములలో గ్రంథాలయములందు జరిగిన పనిని గూర్చి నివేదికను ఆయాగ్రంథాలయ కార్యదర్శులు చదివెదరు. గంజామునుండల గ్రంథాలయ సమావేశకు యండలసభలో జగపురమయమై ఆలోచింపబడును గాన గంజామునుండల గ్రంథాలయ సభ్యులును గ్రంథాలయోద్యమమునం దభిమానము గలవారము సభకు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగ జరుపుటకు సంచార కార్యదర్శి ప్రార్థించుచున్నాడు. సభకు వాదలంచిన సభ్యులు 28వ తేదీ శనివారం పార్వ నెంజరులో తిలూరుప్రేషములో దిగవలెను. అచ్చటనుండి నరసన్న పేట 5 మైళ్ల దూరములో గలదు. ప్రేషమునకు బండ్లు సిద్ధముగావలయును. బసూ భోజనాది యేర్పాటులు చేయబడును. రాదలంచిన సభ్యులు ముందుగా ము. బొట్లూరి స్వామిబాబుగారికి నరసన్న పేటకు వ్రాయవలెను.

బందరు గొనుగు పేటనుండి సర్వా వేంకటనారాయణారాయణగారి యిల్లువ్రాయుచున్నారు:— 2-వ మార్చి తేదీ యాంధ్రపత్రికయందు రాజమహేంద్రవరమునుండి ఆకుండి వేంకట శాస్త్రిగారి లేఖయందు బహుమానము కొరకు కట్టమూడి చిదంబర రావుపంతులు గారు య. 10 ల నిచ్చితిమని వారికి వ్రాసినటుల లిఖించితిరి. నేను విద్యార్థిసభ కార్యదర్శులలో నొకడ నగుటచేతను, చిదంబర రావుగారు 5 మాత్రమే యిచ్చిరు. 10 లని యేల వ్రాసితిరిన నేను వారికి పుత్తరము

వ్రాయు తాము ప్రత్యుత్తరముగ వే నిచ్చితిరి ది నెంబరు 18 తేదీని య. 10 మాత్రమే. నేను ఎవరికిని య. 10 నిచ్చితిరిన వ్రాసియుండలేదు. మర్రియు చెప్పియు నుండ లేదు. ఒక కేక చెప్పిగాని, వ్రాసిగాని యుండినచో నది పొరబాటని వ్రాసి యుండిరి. ఇట్టి సందర్భమున అసత్యములను పత్రికాయుద్ధమున వ్రాసిండులకు శాస్త్రీగారు జవాబుదారులు. కతకమును గురించి వ్రాయుటలో నేను చెప్పినది ఆశ్చర్యసంఘాధ్యక్షులు మాత్రమే జవాబుదారులు. వారు ఇంతవరకునెక్కడ చెప్పి యుండలేదు. వారివద్ద సుమారు య. 25 లు నిలువ యున్నది. వారు ఆశ్చర్యసంఘాధ్యక్షుల జవాబుదారీ యని తెలిసికొన బార్ధితులు.

భగ్గపురమునుండి ఆంధ్రబాకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— గౌరవనీయులైన బయ్య నరసింహేశ్వర కర్మగారి “భాషా ప్రముక్త రాష్ట్ర” విభజన” తీర్మానము సామ్రాజ్యకాసన నిర్మాణ సభయందు నిరాకరింపబడినదని పత్రికాయుద్ధమున తెలిసికొంటిమి గదా! 9 తేదీ ఆంధ్రసమితి వారిసభయందెట్టి భావముగల యింకొక తీర్మానమునకు నూడ నిదియే గతి పట్టెను. ఈ భగ్గపురములోగల యిండి మనినిస్టిట్యూటునందు పుస్తకములు, పత్రికలు తెప్పించుటయందు దేశభాషకు చిత్ ప్రాముఖ్యము నియ్యుటయు తిరస్కారములతోకూడినదని జనమని దేశరాజు సీతారామస్వామిగారికి తీర్మానమును బ్రచేకెప్పెదు, దేశభాషా ప్రాముఖ్యమును గూర్చి విత్తులముగ నుపన్యసించి తన తీర్మానము నిలువ బలపరచిరి. ఇండియ వినిస్టిట్యూటు మొదలగు చాలవలన వే పోషించబడుచు, మొదలగు దేశ, మనో, బుద్ధి వికాసములకు తోడ్పడుటకయ్యె ననుపబడుటచే, ఆంగ్లభాషతో సమముగ నైతికత యన్ని దేశభాషలకును ప్రాముఖ్యము నిచ్చి చువాదానుల వైతి కాభివృద్ధికి, మనోవికాసమునకు, శాస్త్రము దీక్షనమునకు తోడ్పడుట యుద్ధావసరమగుచు, ఒక్క యాంధ్రభాషకే గాక మిగిలిన మరి యే ఇతరదేశ భాషలకునూడ సమానముగా ప్రాముఖ్యము నియ్యుట మిక్కిలి యవశ్యకమనియు, నాంధ్ర సమితి వారి యుద్దేశములు దేశసేవ, భాషాసేవ యున్నవని గాన యీ విషయమున నీ తీర్మానము విషయమై యీ యూరి యితర సంఘములవారిని ప్రభోధించుట దేశసేవ మనియు, భాషామోక్షమై తమకుగల యభిమానమును కార్య కరణమున జూపవలసిన బాధ్యత తానే ముం దీపంగతిం దెలిసి యాలోచించినదిగాన, యాంధ్రసమితి యందే గల దనియు; చెప్పదు; ఇనిస్టిట్యూటు నకు వచ్చెడి యరుచు రెండు వార్తాపత్రికలు మున్నగు వానితో యుద్ధమై యున్న యింగ్లీషు పత్రికలు సుమారు అయిదువందల నలభై రూపాయలు వత్సరమునకు చందాల నిచ్చి తెప్పించుచున్నారనియు, దేశభాషలలో ననగా అరవము, ఒరమా, తెంగానీ, మరాఠీ, హిందీ, ఉర్దూ, తెలుగు, యితరములు నకు యెరుమి భాషలకును గలసి యరుచుదేయింపు పత్రికలు మాత్రము ఘమా నుటయుచురూపాయలు చందావత్ తెప్పించుచున్నారనియు; అందు యింగ్లీషు దిగ పత్రికలకు తొమ్మిదివందల సుమారు రెండువందల నుబదిమైర రూపాయలు యిచ్చి తెప్పించు దేశభాషలలో నొకదాని యందైన నొక దినపత్రిక నైన తెప్పించుట లేదనియు తెప్పిరి. పుస్తక భాండాగారము గూర్చి జెప్పదు సుమారు వాసుగువేల రూపాయలు విలువ గల యింగ్లీషు పుస్తకములు యిప్పటి కుండగా, వై జెప్పిన యన్ని దేశభాషల యందును గల పుస్తకములు తెల మూకు వేల యేయారు వరకునే యుండవచ్చుననియు జెప్పిరి. సరియైన తెక్కలు కాదిన వై సభ్యులయందు భేద యుంపవచ్చును గాని దేశభాష లన్నియు గలసియైన యింగ్లీషుతో సమముగా నైన చూడబడుట లేదనుట సుష్టమని జెప్పిరి. దేశీయుల ధనముతో, దేశీయుల లాభమున యుపయోగపడుచున్న యీ దేశీయ ప్రతినిధిపనమున దేశభాష లభనన భావమున లాద బడుట దేశీయులకు లజ్జాకరమని మందలించిరి. ఆంగ్లభాషతో సమముగ దేశభాషల కన్నిటికైన ప్రాముఖ్యము నిచ్చిన వైత్స యధికారు లినిస్టిట్యూటు ధికారులవై కోపగించరి భయము వాటిరి. ఎన్ని జెప్పిన నేమి? ఆంధ్రసమితి వారు యీ విషయమున నీ విధముగ నిపుడు జ్యోత్యము కలంగజేసి కొనచునియు, తీర్మానమును భిన్నము చేసినచో ఆంధ్రభాష విషయమై యింకొకసారి యాలోచించ వచ్చుననియు, తీర్మానమును త్రోసిపుచ్చిరి. ఆ సామ్రాజ్య కాసన సభలోని నాటి చర్యలే నేనును గానవచ్చినవి గౌ. జిన్నాగారి వంటివారెవరును యిందు లేకుండుట దురదృష్ట మనుకొంటిమి.

కృష్ణాజిల్లా నందిగామ పురస్థానములలో నొకరగు తుర్లపాటి వీరభద్రరావు పంతులుగారు 9 వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు క్రిక్టేషన్లపై నల్లు నిలేఖకు లొకరు వ్రాయుచున్నారని వారమున్ను 50 సంవత్సరములు వారు కుటుంబసమయ, వాద్యములను, గలవారు నిగ్రహము గ్రహములననెట్టిగా ప్రయోగించెడివారు. మిగుల స్నేహపాత్రులు. అక్కడ జిల్లా డి ఫిల్మ కారొనేషన్ మిడిల్ స్కూలుకు ప్రెజిడెంట్ గానుండి యేక విధముల పాఠశాలాధిపతికి పాటుపడిరి. పాఠశాలలో అత్ర ముక్త్యుల జమిందారుగారు కట్టించుచున్న భవనము నేకలక్షలవారు చేతిలోనో బెట్ట బంద, యెండవనలోని స్వయముగ నుడువమును తిరిగి చేయించుచుండినారు. అత్రము పూర్తియైనది మాట సంత సించుట కాయనకు ప్రాప్తిలేకపోయెను. పేదసాదలను, పాఠశాల విద్యార్థులు ననేరులు వారి మరణమువలన దాని పొందునున్న సహాయములు మిగుల గోల్పోయిరి చెప్పక తప్పదు. వీరికి సంబంధించువలన తన మేనల్లుడైన నిర్మల దత్తినీ, నాటికి తల్లిదండ్రులు లేనికొంతవర్ష తనయవగా త్రియము వారికి తన భార్యను యిచ్చిరి. వారు కవాల యుని నొకదానిని నిర్మించి దానికి వసతుల నేర్పరచిరి.

కృష్ణాజిల్లాలో నూజివీడు పద్మనాభక పాఠశాలను గురించి పునాదు లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మాపురము నంగల జమిందారులను చుట్టుపట్ల నున్న మొఖాసాదారు లును సుమారు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నూజివీడు వెలచుచున్న కన్ననమ్మనులనిచ్చి యుచితముగ విద్య నేర్పబడు పద్మనాభక పాఠశాల యను పేరు నొక పాఠశాలను స్థాపించిరి. అరంభమున గొంతయార్పాటము జరిగి ను అభివృద్ధి నేటివరకు కనుబొమల మీది వెలుగువలన నున్నంతయు కడుకోచనీయము. ఇందుకు కారణము మొదటిది ప్రోత్సాహకులకు తెలిపాడు జమిందారుగారు చెప్పెను యెంతే నివాసముగా నుండుట, రెండవది యేర్పాటు చేయ జడిగి ఉపాధ్యాయు డన్నివిధముల నుపకర్మ డగుటయును ముక్త్యాపియు నగుటయు చెప్పెను. ప్రస్తుతము పాఠశాల లో మిగిలినారు పదునెనిమిది విద్యార్థులుమాత్రమే. వీరిలో కొందరికి హైస్కూలునందు జేర్పించిరి. మిగిలినవారి నెరిగితి కనుగొనుచున్నట్లుచేతడట. కొలదికాల మిట్టే జరుగు నెడ పద్మనాభక పాఠశాల నానుమాత్రానలేదు మగుట నిశ్చయము. వసతుల పెట్టించి జమిందారులు. విద్య నభ్యసించునది వెలచుచున్నారు. అందుచే జమిందారులు దీని నున్నతస్థితికి తీరలేక ప్రయత్నించుచు గాక.

ఇట్లు పురమునందలి ఆంధ్రమహిళా సమాజ కార్యదర్శిని శ్రీమతి శేకరాజు నేకటంత్య పూర్తిగా వ్రాయుచున్నా రు. ఈ సమయ కాలిడికాళమునుండియు నీ విదేశమున స్థిరమగు నేర్పరచి కొనియున్న యాంధ్రసోదరులందు జాతీయ చలనము గలిగియున్నది. అచ్చటచ్చట పురుషులు సమాజముల స్థాపించి తమ తమ వృత్తివిధానకై శక్తివంచనలేక పాటు పడుచున్నారు. శ్రీ సమాజము దేవ్వియ నీవరలో స్థాపించ బడియుండలేదు. కాని గతి విజయదశమి దినమున నీయూరి యాంధ్ర సమితి యప్పటి కార్యదర్శిగారి ప్రోత్సాహమునై కీ. శ్రీమతి సాభాగ్యవతి భండారు అన్నపూర్ణమంబగారు శ్రీ లోకాత్మక "ఆంధ్రమహిళాసమాజము"ను స్థాపించిరి. తల్లి మాజమున కావెయే యధ్యక్షురాలుగా నెన్నుకొనబడిరి. నాటునుండియు నూరవస్తాపిత మగు నీ యాంధ్ర మహిళా సమాజము ఆంధ్రసమితివారి సహాయముననే పెంపొందింప బడుచున్నది. ఈసమయ ఫిబ్రవరి 16 తేదీని అధ్యక్షురాలు గారు క్రిక్టేషన్లపై సమాజమును కైశవముననే మాతృహీన గావించి రుఖసాగరమున బడద్రోసిరి. అయిన ఆంధ్రసభా రత్న భండారు దండపోడి పంతులుగారు పులికావాత్సల్యము జూపుచు మాసమాజమునకు పోత్సాహ మొసంగి మా శ్రీ బృందము నుద్ధరించ కంకణము గట్టుకొనినందుల కెంతయు కృత జ్ఞులమై యున్నాము. పత్రికలను పుస్తకములను దెప్పించి చదివినా మహిళలను గలిగియున్నను కైశవదశయందున్నందున నకకాళము చాలవచ్చుది గావున నాంధ్ర సోదరిమణు లును, ఆంధ్రసోదరులును విదేశవాసులుగు మిసోదరిమణులు యుదేశములందు సంపూర్ణ సానుభూతి నెరపి మాకు ఉచిత ముగ పుస్తకములనిచ్చియు, పత్రికలనిచ్చియు, నిలుల ననేక విధముల మాకు సహాయము చేయ ప్రార్థించుచున్నాను. మాసమాజమును పోషించగల భారము మాయాంధ్రుల కందర కును నెడచి వారి వారి సహాయముల కెదురు మాయుచున్నాము.

సామాజ్యశాసనసభ

(-0-)
(నిన్నటి తరువాయి)

ఫలాహారానంతరము రాజు ప్రతినిధిగారి అధ్యక్షతనసభ వారు ముగిల సవరణను తర్కింపసాగిరి. ఈవిల్లు చాల న్యాయ మైనదని తాండ్నిగారు చెప్పిరి. హిందూదేశ చరిత్రమునందలి అప్రిప్రాముఖ్య సమయమున సభ్యులవైఖరి యెట్లుండవలసియు ఈ సమయమున తెలియవలసి గుంన్నది. క్రొత్త పన్నును వేయుటకు దొరతనమునా రితంక్రమును పన్ను రద్దీ మాళవ్య గారు వలికిరి. దీని తా నాడేపి-పలసి యున్నది. పన్ను రూపాయన అజానాస్థన మాత్రమే పడెను. అసభిగారి సభ్యులలో రెండు కక్షలు గలుగుటెంతయు విచారకరము. భూకామందుల తరపున వచ్చిన సభ్యులు సవరణ కడుకూలము గనుండి బిల్లును నిరాకరించుచున్నాను. ఇది క్రొత్తగా భూమి పన్నునువేయుట కారంభమని కొందరులెలంపనచ్చును. అట్లు తమాత్రముచూడు. ఇది పేదవాని బాధను నిమిత్తము భాగ్య కంతులవై విధించబడినది. ప్రజాపక్షనాను లందునిమిత్తము దాని బలపరుపవలసి యున్నది. ప్రజాసభ్యులవారు లండలు

ఒకరిలేఖవడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- చినగాడెల క్రమ సహకార పరపతి సంఘముయొక్క సప్తమ వార్షికోత్సవము రెవతేదీ తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. యస్. శ్రీనివాస చారి ఎం.ఎ.బి.ఎల్. గారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. సంఘ కార్యదర్శి 1916-17 సంవత్సరముల రిపోర్టు చదివినమీదట తెనాలితాలూకా కోఆపరేటివ్ యూనియన్ కార్యదర్శి లక్ష్మరాజు సంగమేశ్వరరావు పంతులుగారు సహకారోద్యమము నుగూర్చి యుపన్యసిరి. గుంటూరుజిల్లా బ్యాంకింగు యూని యను సెక్రెటరీ జొన్నలగడ్డ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు జిల్లాబ్యాంకింగు యూనియనుయొక్క భాగ్యము వృద్ధిచేయ వలయునని అందునిమిత్త ప్రజలసహాయ మవసరమని సుపన్యసిరి. చినమీదట చినగాడెలక్రమ సహకారపరపతి సంఘము మొదలు ను రెండు యెకరముల మాగానిభూమి వసతిగల యొక తెలగ యుప్పర వలజాడగు ఏల్లూరు ఆద్యక్షుగారు జిల్లాబ్యాంకింగు యూనియనుకు ఒకభాగముతీసికొనదలచి బ్యాంకింగు యూని యను సెక్రెటరీగారి కియ్యగలందులకు అగ్రాసనాధిపతి యెదుట రు101లను నుంచెను. అగ్రాసనాధిపతిగారు డిప్యూటీ కలెక్టరు గారు కూడ ఆక్షణమే ఒక భాగము కో రిరి. వెంటనే తెనాలి తాలూకా యూనియను చినగాడెలక్రమ గ్రామములో స్థాపించబడిన డివిన్ పేట సహకార గృహ నిర్మాణ సంఘముయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము ఈనెల రెవ తేదీ తెనాలితాలూకా కోఆపరేటివ్ యూనియను కార్యదర్శిగారు లక్ష్మరాజు సంగమేశ్వరరావు పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. ఈ సభకు బెజవాడ శైక్స్ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు వేమూరు నుం దరలక్ష్మీ నరసింహరావు పంతులుగారును కాకినాడ శైక్స్ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారును కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును గుంటూరుజిల్లా బ్యాంకింగు యూనియను కార్యదర్శి యగు జొన్నలగడ్డ లక్ష్మీనారాయణ పంతులు గారు, తెనాలితాలూకా కోఆపరేటివ్ యూనియను అగ్రా నాధిపతి యగు కోటంరాజు నరసింహారావు పంతులుగారు, కృష్ణాజిల్లా బ్యాంకు కార్యదర్శి యగు వేమూరి నారాయణ రావు పంతులుగారు కర్లపాలెమ వేంకటనారాయణప్ప పం తులుగారు ఇతర సహకార సంఘములవారు 300 మంది రయితులు సభ నలంకరించిరి. సంఘ కార్యదర్శి గత సంవత్సర కృతాంతము చదివినమీదట గృహనిర్మాణ సంఘములయొక్క యుపయోగములను గూర్చి తెనాలితాలూకా కోఆపరేటివ్ యూనియన్ అగ్రాసనాధిపతియగు కోటంరాజు నరసింహారావు పంతులుగారు అప్రదేశకరముగా సుపన్యసిందిరి. సెక్రటరీ ఒక భాగమును చినగాడెలక్రమ గ్రామవాసులగు యిద్దరు క్షత్రియులు, కమ్యవారు తల యొకభాగము పుచ్చుకొనిరి. అగ్రాసనాధిపతికి పుష్పహారము వేయబడినమీదట వారి అంత్యోపన్యాసముతోను సభకు దయచేసినవారలకు అగ్రాస నాధిపతికి వందనము లిడిపిచ్చుట నిదివరకు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు నుండిన కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి గౌరవాధ్యము సభ్యులకు సహకారగృహనిర్మాణ సంఘమువారు, పరపతి సంఘమువారు అల్పహారపు వింకొసగిరి. తత్సమయ మున ఆంధ్రమండలములందు నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు సహకారసంఘస్థాపన విషయములో చేసిన అభివృద్ధినిగురించి చాల మంది యుపన్యసిందిరి.

నిట్టిసమస్య నెదుర్కొనవలసి యున్నది. ప్రజాపక్షవాదులగు అసభిగారిసభ్యు లీసవరణ నంగీకరించి ప్రథమ ప్రజాస్వేచ్ఛా ప్రయత్నమును విఫలముచేయుదురా? ఇందువలన కొంచెము రాబడియే వచ్చునని కొందఱనవచ్చును. అయిన జమిందారు కంతగ పట్టుపట్టవలసిన పరియె కాదు. మరియు, ఈసభకు వచ్చిన భూకామందులు తమ స్వంతమామూలుగా పాడుకొన వాదించుట కివటికి రాలేదు. సామాన్య ప్రజల అభివృద్ధికి నాటుపడుటకు వచ్చి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారిందు పూచీ ట్వీజోప మేదియో గలుగుననుచున్నాను. ఇరట నన్న క స్వామిద్రోహ మేమి నులేను. ఇదివరకు జేరిన పూచీ పడలేదు. ఇప్పుడు పూచీచెడి స్వామిద్రోహ మను గలుగలేదు. ఈ పన్ను వ్యవసాయ దారు నేమి యు బాధింపదు. ఈ బరువును ఇమిందారులు రై తులమీద ప్రోపేయుచునని బెనర్జీ గారు చెప్పిరి. ఇది జరిగిన జరుగవచ్చును; జరుగకపోవచ్చును. బెంగాలు టెన్సెన్ ఆక్ట ననుసరించి ఇట్టి డేమిని జరిగిన గౌరవనీయవారు దానికి తగిన రీతిని శాసనమును సవరించెదరు. అందువలన సభ్యులు తమ యభిప్రాయమును తెలుపుటకు పూర్వము వారు కొంచెము జాగరూకత వహింపవలయునని తాను గోరుచున్నాడు.

అనంతరము సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరి. తాను భూకామందుల కక్షవాదని లాం డిగుగారు చెప్పిరి. తాను ప్రతిపాదనకును వాడుటకు తాను చాల చింతించుచున్నాడు. ప్రజాసభ్యులను గూర్చి చాల వరకు చర్చింపబడెను ప్రజాసభ్యులను వచ్చునపుడు ఎక్కువ పన్నులు తప్పక విధింపబడగలవు. కాని ప్రజలు, భూకామం దులు, రైతులు అందఱును సమ్మతించిన పిమ్మట నట్టి పన్ను వేయబడును. ఈ పన్ను వ్యవసాయ ఆదాయము మీద పడదను టకు వీలులేదని తాను చెప్పెను. దేశభక్తి రాజభక్తి వరాయణు లిట్టి శాసనములకు భయపడెను. జమిందారులవంటి ప్రాముఖ్య మును తరగిని చేరుచేయకూడదు.

మిగిలిన లాండ్నిగారి వాక్యములను వివరించుచు చాలవరకుండు పక్షపాతముకలదనిరి. ఈజ్ఞాజానకది సమయము కాదు. దాని నెవరునుకోరలేదు. ఇది ప్రజలకై నున్నవను హాని కరము. ప్రజాభ్యుదయమే దొరతనమునాను ప్రప్రథమమున జూడవలసి యున్నాడు. భూమిపన్ను వేయుటవలన మధ్యతర గతి ప్రజలకు చాల బాధ కలుగగలదు. తక్కినపన్నులను వ్యవ సాయసంబంధము లేనివారు చెల్లింపవలసివచ్చును. అందువలన వారి బరువు నింక నధికముచేయుట న్యాయముకాదు. యధ్యస మయమున, తరచుగ నైతికత కుటుంబహోమజాగ్రము స్వంత భవము నిచ్చుచు జమిందారు లొనరించిన వివిధోపకారముల నుగడించుచు ప్రస్తుతపు విషయస్థితి నిట్టి మార్పును గలిగించు టకు తావిష్టపడజాలదని ఆతడు తెలిపెను.

డాక్టరు సామ్రాగాను, బెనర్జీ గారి వాగ్దాటిని తానెం తయు ప్రశంసించుచున్నాడు. ప్రజాసభ్యులను వచ్చునపు డందటి యనుమతిని బొంది యాడు జమిందారుల శాశ్వతత పన్నుల ఏర్పాటును తీసివేయుంపగలదని చెప్పెనున్నాడు. కా ని ఆతడెట్లు చేయజాలను. తాను ప్రజాసామ్యవాదులతో నే కీభవించుచున్నాడు. పెట్టుబడి లాభము లొక్క పర్యాయము కదలింపబడుట మంచిది. అవసరము వచ్చినపుడు జమిందారు లను దొరతనమువారు సామ్యుల యడుగగూడదో తనకు తెలి యును. జమిందారులు పరిశ్రమల స్థాపించుచున్నారను సంగతి సయమక్తరాష్ట్రములలో నికముందు వినవలసియున్నది.

ఇందువలన రెవిన్యూ ఉద్యోగియుల పని చాల దుగ్ధ మగునని సర్ జాను క్యాంపుటిల్లుగారు చెప్పిరి. ప్రత్యేకసంక మున తాను చెప్పినదాని నెవ్వరును వినకుండిరి.

హేగ్గు గారు సవరణను ఎదిరించిరి. తాను మంచి నిర్భిత మును చేయగలిగెను. మిగిలిన మధ్యతరగతుల వారిని గూర్చి చెప్పెను. మధ్య తరగతివానికి రూ॥ 5000 భూమివలన ఇతర రాబడులవలన రూ. 2000లను వచ్చు ననుకొందము. అట్లే వాని కిందువలన 10 రూపాయల పన్ను నిధింపబడుచున్న ఇది యంతగా పరిగణింప దగు అంశమేనా?

తమవారి కేక్కిన సవరణలు చేర్చింపబడెను. సర్దార్ త్వరమునకు వచ్చు రాబడిలో నూటికి 10 వంతుల కం దానధికముగ పన్ను విధింపబడ కూడదను చందాగారి సవరణ మంగీకృతమయ్యెను. చెడిపోయిన ఆస్తులుగలవారి సంతకలక జాగ్ధ మిది యంగీకృతమయ్యెను. శర్మగారు ప్రతిపాదించి పని ఈ క్రింది రెండు సవరణలను స్థానిక దొర తన ము వారిని సలహాచేసి విచారింతు మని దొర తన ము లే వారు చెప్పిరి. (1) పన్ను విధింపబడు సంవత్సరము ఏప్రిలు నెల 1-వ తేదీనరకి విధ క్తములయియుండన అవిధ క్తపుకుటుంబ ములవారు కుటుంబమునందలి వివిధ అంశములు చెల్లింప వలసి యుండు. పన్నుకంటె ఎక్కువ పన్ను చెల్లింపకుండ జూడవలయును. (2) రాబడిపన్నుల వ సూలు చేయ కలెక్టరుల సహాయార్థము సలహా సంఘములు నెలకొల్పబడ వలయును. ప్రస్తుతపు న్యాయపూర్వకము వేటుపరచుచు లాం డిగుగారు ప్రపాదించిన సవరణ అంగీకరింప బడెను. చివరకు బిల్లు అంగీకృతమయ్యెను. సభ 12-వ తేదీ వరకు నిలిపివేయ బడెను.

వెల స్వల్పము.

సర్వ వృత్తిక విషసంజీవిని (రిజిస్టరు)

ఫల మధికము.

గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ. 100 ఇనాం.

ఇది ప్రతికటించునందుడవలసిన ముఖ్యవిషయము. అంగ, యూనాని, దేయ వైద్యులచే పాక్షిక గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినుసు లుంచినను మందు గణము మాటదు. తేలనకు మాత్ర మే గాక ఎ లు క, కుక్క, పాము, జిడ్డి, మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగింపవచ్చును. అనేకవత్సరముల నుంచి వాడుకలో నున్నది. ఒకసారి పరీక్షించిన తెలియగలదు. కొన్ని వారు మామూలకైన ప్రేమమార్కును చూచికొనిన పోనము కలుగదు.

వెల ప్యాకెట్ 1-కి 0-8-0, పోస్టేజి 0-3-0
1 డజన్ ప్యాకెట్ల వెల 5-0-0 పోస్టేజి వేటు.
ఒకసారి రెండు ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇనాం.
వర్తకులకు 100-కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నివ్వబడును.

ధనలక్ష్మి కంపెనీ, నెం. ౭, వెంకటేశమేస్త్రి వీధి, మదరాసు.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

మార్చి 31 తేదీలోపు అమృతాంజనము డిస్కవరీ రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. క కాక, ముందుగా చీట్టు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా నామబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాళంకము గలుగవండుటకు త్వరపడటం యుక్తము.

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధిము

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0 ; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది

అమృతాంజనం డిస్కో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

హనుమాన్ గ్లాసు సీమెంటు

దీనిని క్రొత్తగా బెంగుబూరువాస్తవ్యులు చక్ర వర్తిగారు కనిపెట్టెరి. మేమే నోలు యేజంటము. ఇక జాడీలు, చిమ్మిలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రష్ లగునను భయము నవసరిము లేదు. వై నుజహా రింపబడిన సీమెంటుతో అతకిన అతుకుకొనును. న్యూ ఇండియా కాన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ దీనిని వాడి యున్నారు. దీని ఉ. యోగమును చూచి అచ్చెరు ప్రెండిరి. ఒక అర్జునాచారకు ఒక బుడ్డి వచ్చును. 100 గజావస్త్రపులను కతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్తువులను కొని సొమ్మును వృధగ పాడుచేసుకొనుట కంటే ఈసీమెంటును కొనుక్కొనును. ఒకచూరు ఉపయోగించిన తరువాత దీనిని వశ్యంతమీకే తెలియును. హిందూ దేశమునందు బిచ్చాన్ని పైయి టు సెటిలు మోటు, సింహభిముఖలో నలు యేజం టులు కావలయును. ఏజంటుగ నుండవారు వారు యిట్లు ప్రాసెస్ కొనుచుండును.

ది స్వదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
కార్యాలయము: మధుర. (962) కంబీవరం.

ఇది మాత్రము చదువవలెను (1067)

సమోహనకాస్త్రము చదివితిగా?

ఇట్టి విద్య పూర్వకాలము నుండిదిగాని యపుడు బాగా తెలిసినవారులేదు. ఇది చదివిన లోకములో అన్నియు గలవలయును. చూచినగాని తీరదు. వెల రూ. 2-0-0

వ్యవహార చరిత్ర:—ఈ కాలములో చదువుకొనిన వారి కందరికి బహుశుపయోగము. ఇతరుల సహాయము లేకుండా వారి వారి వ్యవహారములన్నియు యీ పుస్తకము దగ్గరకుంచుకొనిన చక్క పెట్టుకొన గలరు. 0-12-0

ఈ క్రిందిపుస్తకములు కలుపుకొని 20 రకముల పుస్తకముల ఒక పెట్టుగా కొనువారికి రూ 4 లకు పుస్తకభాండాగారములకు మాత్రము ఇయ్యబడును. ఇతరులకు మామూలుదరలు.

శిశీ సామ్రాజ్యము (ఆ 8) సుజాత్రాస్థనీయము (ఆ 12) బృహద్వాసిష్టము (1-8-0) శ్రీ వచనభూషణము (ఆ 12) ఆంధ్రభగవద్గీత (ఆ 4) బాలాచ్యూతాది (ఆ 8) వేద్యుల భర్తచంద్రిక (ఆ 6) (ఆ 1) పెన్దలవాటి ముద్దకథలు (ఆ 4) మూర్తిత్రయోపాఖ్యానం (12ఆ) శ్రీ నీతిపద్యోత్సాహి (6ఆ)

ఇతర పుస్తకములు, ముపు సామానాలు వస్త్రాల తీసి పంపబడును. ఒక కాడ్డవాసిన సముఖాయిషి పంపబడును.

గాలి తరగడా నుపయోగించితిరా? సుఖముగా పరుండగోరువారు కావలసినపుడు నోటిలో ఉడిగిన పెద్దదిగా అవును. అవసరములేనపుడు జేబులో నిమిడన. 1-8-0

భార్య-ర కంపెనీ, 28, బందరువీధి, మదరాసు.

సీతాస్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

మధురాలిక్క పద్యములు! క్రాంత్యుగ సార్వ సిట్టు!!

ఇయ్యది మృదుమధుర కైరీన వ్రాసబడినది. జనసామాన్య మన కెల్లరకు సుబోధకము. ప్రదర్శనానుకూలముగ నున్నది. భక్తిరసపూరితమైన చక్కని కథలుకాని వర్ణనెట్లులతో నిండియుండును. ఒక ప్రర్యాకము చదివినను, ప్రదర్శించినను విడువరు. దీనినిగూర్చి నెల్లూరువాస్తవ్యులను బందరు నోటిలు కాలేజి ప్రాధాన రగు శ్రీయూరి ముత్తరాజు సుబ్బారావు ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ పాటక రాజము యొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. పుస్తకము ఖరీదు రూ. 1-0-0. తపాలకుంబి వేటు.

గ్రంథకర్త:— పసును గి. యజ్ఞ నారాయణ శాస్త్రి, (980) భొజ్జిలి కేలు, బందరు.

కీర్తిశులయిన గోపాలకృష్ణ గోకశేఖరి చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యే దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామి ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.

వెల రూ. 1-8-0.

పోస్టేజి వేటు
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈ అవేహ్యము రక్తమును కుద్దిచేసి బలము కలిగించి

కాళ్ళెత్తునుఖము సోనంగును. 219

ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయర్వ్యుద్ధిగి యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకాహారమును ఆను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే గొంతిముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,

ఆతంకన్గనా కౌమభాలయం, 157, బ్రాడవే, మద్రాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

క రో లా.

వాసనలేకు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదము గావు, దినుసు కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సువాసనము గల అయ్యేలాగున నిర్మితమైన గావించును.

1 పౌను, 1 పౌను నీపాలు
నీసా 1-కి వెల
2-8-0, 4-0-0.

**శ్రీ జరు గా రి
లివరు టానిక్.**

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొరేడి. అజీర్ణికి, చెడిన కార్యములు గలుగు బాధలకును, అలవలకును, అతిశయమునకు, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.
నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాదు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చగలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్వ్యావ్ పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ ఆంధ్రుక్స్.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక పేరును దాహరించ గోరెదము

368

1000

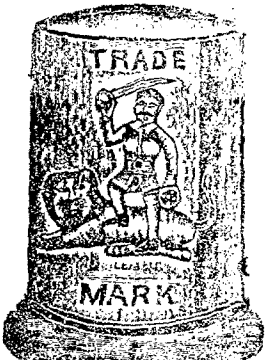
రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

బహుమాన
మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బను తీసుకోండి. దీనిని తీసుకుంటే యెడల భావపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేష బలము, ఆకలి ఎక్కువ

మొదలయినవి. కలుగును స్వస్థ పులికము, భావపు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీడచురుకు, బహుమాన మియ్యబడును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పిసాంగ్, సిల్కా, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమాన పత్రికలు విశేషముగా సంపియిస్తారు. కావలసినవారు ఆర్డర్లను పంపినచో బహుమాన పత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుచేయవారికి నైకమపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. ఆట్లు నిరాశించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. పార్సలును కొనుగోవునప్పుడు "డి. మన్నలాల్" అని యింపుట చూచి తీసికొనవలయును. ఆమహా పత్రిక సార్వభౌమ సంపదము ఏకైకము కావలసియున్నది.

(619)

15 రూపాయల టేప్ నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులు గురించియు, ఉప్పు, ఇనుపవాదములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కొనములుగా నున్నట్టి అనుకరణములు ఇంకను వివిధమైన ఇతర సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంకతిసందర్భముల సలహా నాల చించుటయినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటతోను కోరి నంతనే వారిని సకలములలో పరధరా చేయుటతోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— **ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ**
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 553 రు,
389 మదరాసు

(పై కామ్యూనికేషన్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరించ గోరుచున్నారు.)

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బిలో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల కార

దోలును. వాయువు

పోట్లు పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతిమంటు నుండదగినది.

నవమూలికలచే హిందూ దేశ మందు
తయారుచేయుటను మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో: } 109, ఫోరొడ్డు, బొంబాయి,
6, రంజిత్ టెక్నిక్, మద్రాసు.

సెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు.

గొనాబోన్

మాత్రవ్యావరములగుండా ప్రసవము యొక్క కఠినవ్యాధి యైనను ఒకవారములోపల మంట, నొప్పి, ప్రసవము మొదలగు వానిని మిగుల సమృద్ధిగా ఇది తుడుచును. అనేక మైన శ్రేష్ఠ మైనటువంటిన్ని హానిచేయుటకును మందులచే తయారుచేయబడినది. ఇది తక్షణమే గుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి సంబంధించిన పుండులను ఆదుగంట వారము చేసి రాను రాను వ్యాధిని పూర్తిగా తుడుచును. మతీయు వ్యాధిని మరల వ్యాపించుటకు చేసి దేహమునకు బలమును ముఖము నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడిచూచిన దానిగుణము మారే తెలియును. విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు.
బుడ్డి 1-కి పోస్టేజీ సహా రు. 2-12-0.
(1081) ఆర్డరు యిచ్చుకప్పుడు బాబులు జిల్లుకు లేక విశేషముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept. A. D)
No. 29, Thana St. Chintadripet, MADRAS

301. **పార్శ్వపు వేంకటాచల**

వండితులవారి సిద్ధాపథము.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పజైనను పండితులు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ|| రా|| డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుడేట్. ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ సర్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వే. సం. 2. బొంబై, పేరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వృద్ధిని, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అవ్వా కజ్వరము, పిత్తసంబంధరొగము. బిడ్డల యముకపాతముల న్నియు, గుణముయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చులోగు లకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వచ్ఛత వైద్యులు ముఖ్యముగా వీరువలయు నని తీర్మానము చేయుచున్నారు.

మ|| రా|| పి-ఎస్-అచ్యుతరావు, సీనియర్ సర్జన్, ప్యానిటిరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; పేరు వ్రాసి నది. "లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర"లనునే నుపయోగించి యున్నారు.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురచరినట్లే అనేకోల్కెప్టునుగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్న వని నేనుచెప్పుట కానందభరితుడ నగుచున్నాను.
వైద్యకాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగము రములగు కిర్వాటక మాలికలనుండియే యావత్తయిన తయారు చేయబడుచుండును."

రిజన్స్ చేస యావ్యాపార గురుకులా, ప్రతి నీసాచుండుకు ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

ఆనుపానపత్రము, ప్రతి నీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలను నీసా 4 అణాలు.

మృతమే.

6 నీసాల కొకసారి తప్పించుకొని.

టపాల ఖర్చుతోచేరి రు. 1-8-0

12. నీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0

26. నీసా లొకసారి కొనిన 5-0-0

గురువైద్యకాలములకు మానవత్త అయ్యె.

దియ నీర్దేశములు దొరకును.

విలాసము:— శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

